

REPUBLIKA SRBIJA

MINISTARSTVO OMLADINE I SPORTA

**ANALIZA FISKALNE POLITIKE ZEMALJA EU U
OBLASTI SPORTA I IZRADA PREPORUKA ZA
UNAPREĐENJE FINANSIRANJA SPORTA U
REPUBLICI SRBIJI**

**ЕКОНОМСКИ ИНСТИТУТ
ECONOMICS INSTITUTE**

1947

Beograd, novembar 2011. godine

SADRŽAJ

1	UVOD.....	6
2	REZIME	8
3	FINANSIRANJE SPORTA - OPŠTE NAPOMENE	11
3.1	OPŠTI OKVIR FINANSIRANJA SPORTA U EU.....	11
4	FINANSIRANJE SPORTA IZ DIREKTNIH IZVORA I INDIREKTNIH IZVORA PO OSNOVU VOLONTERSKOG RADA	14
4.1	POJEDINAČNI PRIKAZ STANJA U ODABRANIM ZEMLJAMA EU I SRBIJI	14
4.1.1	SLOVENIJA	14
4.1.2	MAĐARSKA.....	15
4.1.3	RUMUNIJA.....	16
4.1.4	GRČKA	17
4.1.5	SLOVAČKA	17
4.1.6	FRANCUSKA.....	19
4.1.7	NEMAČKA.....	20
4.1.8	ŠPANIJA	22
4.1.9	ITALIJA	22
4.1.10	FINSKA	24
4.1.11	DANSKA	26
4.1.12	ŠVEDSKA.....	27
4.1.13	HOLANDIJA.....	29
4.1.14	SRBIJA.....	30
4.2	UPOREDNI PRIKAZ STANJA U ODABRANIM ZEMLJAMA EU I SRBIJI	32
4.3	ZAKLJUČCI NA OSNOVU POREĐENJA DIREKTOG FINANSIRANJA SPORTA I FINANSIRANJA SPORTA PUTEM VOLONTERSKOG RADA U ODABRANIM ZEMLJAMA EU I SRBIJI SA PREPORUKAMA ZA UNAPREĐENJE FINANSIRANJA SPORTA U SRBIJI	41
5	PORESKE POLITIKE U OBLASTI SPORTA U ODABRANIM ZEMLJAMA EU I SRBIJI.....	43
5.1	PORESKE POLITIKE U OBLASTI SPORTA U SRBIJI I ODABRANIM ZEMLJAMA EU.....	43
5.1.1	SLOVENIJA.....	43
5.1.1.1	ZAKON O POREZU NA DOBIT PRAVNIH LICA.....	43
5.1.1.2	POREZ NA DODATU VREDNOST (PDV)	43
5.1.1.3	POREZ NA DOHODAK GRAĐANA.....	44

5.1.1.4	DOPRINOSI ZA OBAVEZNO SOCIJALNO OSIGURANJE	45
5.1.1.5	POREZ NA IMOVINU.....	46
5.1.2	MAĐARSKA.....	48
5.1.2.1	POREZ NA DOBIT I DIVIDENDE	48
5.1.2.2	POREZ NA DODATU VREDNOST (PDV)	50
5.1.2.3	POREZ NA DOHODAK GRAĐANA.....	50
5.1.2.4	DOPRINOSI ZA SOCIJALNO OSIGURANJE	51
5.1.2.5	POREZI NA IMOVINU:.....	52
5.1.3	RUMUNIJA.....	52
5.1.3.1	POREZ NA DOBIT PRAVNIH LICA	52
5.1.3.2	POREZ NA DODATU VREDNOST (PDV)	53
5.1.3.3	POREZ NA DOHODAK GRAĐANA.....	53
5.1.3.4	DOPRINOSI ZA OBAVEZNO SOCIJALNO OSIGURANJE	53
5.1.3.5	POREZI NA IMOVINU.....	54
5.1.3.6	OSTALI POREZI.....	54
5.1.3.7	POREZ NA ORGANIZOVANJE MANIFESTACIJA	54
5.1.4	GRČKA	55
5.1.4.1	POREZ NA DOBIT PRAVNIH LICA:	55
5.1.4.2	POREZ NA DODATU VREDNOST (PDV):	55
5.1.4.3	POREZ NA DOHODAK GRAĐANA:	55
5.1.4.4	DOPRINOSI ZA SOCIJALNO OSIGURANJE:	56
5.1.4.5	POREZI NA IMOVINU:.....	56
5.1.5	SLOVAČKA	57
5.1.5.1	POREZ NA DOBIT PRAVNIH LICA:	57
5.1.5.2	POREZ NA DODATU VREDNOST:	57
5.1.5.3	POREZ NA DOHODAK GRAĐANA:	58
5.1.5.4	DOPRINOSI ZA SOCIJALNO OSIGURANJE:	58
5.1.5.5	POREZ NA IMOVINU:.....	58
5.1.6	FRANCUSKA.....	59
5.1.6.1	POREZ NA DOBIT PRAVNIH LICA:	59
5.1.6.2	POREZ NA DODATU VREDNOST:	59
5.1.6.3	POREZ NA DOHODAK GRAĐANA:	60

5.1.6.4	DOPRINOSI ZA SOCIJALNO OSIGURANJE	60
5.1.6.5	POREZI NA IMOVINU.....	61
5.1.7	NEMAČKA.....	61
5.1.7.1	POREZ NA DOBIT PRAVNIH LICA:	61
5.1.7.2	POREZ NA DODATU VREDNOST (PDV):.....	62
5.1.7.3	POREZ NA DOHODAK GRAĐANA:	62
5.1.7.4	DOPRINOSI ZA SOCIJALNO OSIGURANJE:	62
5.1.7.5	POREZI NA IMOVINU:.....	63
5.1.8	ŠPANIJA	63
5.1.8.1	POREZ NA DOBIT PRAVNIH LICA:	63
5.1.8.2	ZAKON O POREZU NA DODATU VREDNOST:.....	63
5.1.8.3	POREZ NA DOHODAK GRAĐANA:	64
5.1.8.4	DOPRINOSI ZA SOCIJALNO OSIGURANJE:	65
5.1.8.5	POREZI NA IMOVINU.....	65
5.1.9	ITALIJA	65
5.1.9.1	POREZ NA DOBIT PRAVNIH LICA:	65
5.1.9.2	POREZ NA DODATU VREDNOST (PDV):.....	66
5.1.9.3	POREZ NA DOHODAK GRAĐANA:	66
5.1.9.4	DOPRINOSI ZA SOCIJALNO OSIGURANJE:	66
5.1.9.5	POREZI NA IMOVINU:.....	67
5.1.10	FINSKA.....	67
5.1.10.1	POREZ NA DOBIT PRAVNIH LICA:	67
5.1.10.2	POREZ NA DODATU VREDNOST (PDV):.....	67
5.1.10.3	POREZ NA DOHODAK GRAĐANA.....	68
5.1.10.4	DOPRINOSI ZA SOCIJALNO OSIGURANJE:	68
5.1.10.5	POREZ NA NEPOKRETNOSTI:.....	69
5.1.11	DANSKA.....	69
5.1.11.1	POREZ NA DOBIT PRAVNIH LICA:	69
5.1.11.2	POREZ NA DODATU VREDNOST (PDV):.....	69
5.1.11.3	POREZ NA DOHODAK GRAĐANA:.....	70
5.1.11.4	DOPRINOSI ZA SOCIJALNO OSIGURANJE:	70
5.1.11.5	POREZI NA IMOVINU:.....	71

5.1.12	ŠVEDSKA.....	71
5.1.12.1	POREZ NA DOBIT PRAVNIH LICA:	71
5.1.12.2	POREZ NA DODATU VREDNOST (PDV)	71
5.1.12.3	POREZ NA DOHODAK GRAĐANA:.....	72
5.1.12.4	DOPRINOSI ZA SOCIJALNO OSIGURANJE:	72
5.1.12.5	POREZI NA IMOVINU:.....	73
5.1.13	HOLANDIJA.....	73
5.1.13.1	POREZ NA DOBIT PRAVNIH LICA:	73
5.1.13.2	POREZ NA DODATU VREDNOST (PDV):	73
5.1.13.3	POREZ NA DOHODAK GRAĐANA:.....	74
5.1.13.4	DOPRINOSI ZA SOCIJALNO OSIGURANJE:	74
5.1.13.5	POREZI NA IMOVINU:.....	74
5.1.14	SRBIJA.....	75
5.1.14.1	POREZ NA DOBIT PRAVNIH LICA:	75
5.1.14.2	POREZ NA DODATU VREDNOST (PDV):	75
5.1.14.3	POREZ NA DOHODAK GRAĐANA:.....	75
5.1.14.4	DOPRINOSI ZA SOCIJALNO OSIGURANJE:	76
5.1.14.5	POREZI NA IMOVINU:.....	76
5.2	KOMPARATIVNA ANALIZA PORESKIH POLITIKA U OBLASTI SPORTA U SRBIJI I ODABRANIM ZEMLJAMA EU	77
5.3	ZAKLJUČAK NA OSNOVU KOMPARATIVNE ANALIZE PORESKIH POLITIKA U OBLASTI SPORTA U SRBIJI I ODABRANIM ZEMLJAMA EU I PREDLOG REŠENJA ZA UNAPREĐENJE INDIREKTOG FINANSIRANJA SPORTA PUTEM PORESKIH OLAKŠICA U SRBIJI	90

1 UVOD

Imajući u vidu da je osnovni dugoročni cilj Ministarstva omladine i sporta Republike Srbije razvoj sporta u Srbiji, kao i da je jedan od njegovih zadataka definisanih Zakonom o sportu podsticanje istraživačko-razvojnih i naučno-istraživačkih projekata u vezi sporta, Ministarstvo omladine i sporta je od Ekonomskog instituta naručilo izradu studije pod nazivom „Analiza fiskalne politike zemalja EU u oblasti sporta i izrada preporuka za unapređenje finansiranja sporta u Republici Srbije“.

U skladu sa predmetom pomenutog naučno-istraživačkog projekta u napred napravljena je komparativna analiza finansiranja sporta u Srbiji i 13 zemalja Evropske Unije: Sloveniji, Mađarskoj, Rumuniji, Grčkoj, Slovačkoj, Francuskoj, Nemačkoj, Španiji, Italiji, Finskoj, Danskoj, Švedskoj i Holandiji (u daljem tekstu odabranim zemljama EU). Analizom je obuhvaćeno poređenje pomenutih zemalja u pogledu finansiranja sporta iz direktnih izvora (tj. iz javnih i privatnih izvora) i iz indirektnih izvora pod kojim se podrazumevaju poreske olakšice u vezi sa sportom i procenjeni monetizovani doprinos volonterskog rada u oblasti sporta.

Svrha analize bila je izrada preporuka za unapređenje finansiranja sporta u Republici Srbiji.

Studija je metodološki organizovana u dve celine. Prva celina odnosi se na finansiranje sporta iz direktnih izvora, odnosno na analizu politike javnih rashoda za sport i analizu privatnih izvora finansiranja sporta kao i na analizu doprinosa volonterskog rada u oblasti sporta kao indirektnog načina finansiranja sporta. Druga celina se odnosi na indirektno finansiranje sporta, odnosno na sagledavanje poreskih olakšica predviđenih za ulaganja u sport definisanih zakonima o porezu na dobit pravnih lica, porezu na dodatu vrednost, porezu na dohodak građana, doprinosima za socijalno osiguranje i porezu na imovinu. Obuhvatnost analize definisana je projektnim zadatkom i odnosi se na sledeće zemlje članice EU: Sloveniju, Mađarsku, Rumuniju, Grčku, Slovačku, Francusku, Nemačku, Španiju, Italiju, Finsku, Dansku, Švedsku i Holandiju.

Metodologija istraživanja sastojala se iz prikupljanja javno dostupnih informacija i kvantitativnih podataka koji se odnose na sve posmatrane zemlje, ali i kontaktiranja predstavnika javne vlasti pomenutih zemalja, kao i predstavnika naučnih institucija u čijem fokusu interesovanja se nalazi sport. Izvori podataka obuhvataju zvanične internet prezentacije Evropske komisije, Eurostat-a, ministarstava sporta i finansija analiziranih zemalja. Nakon što je izvršeno prikupljanje svih raspoloživih informacija, pristupilo se pojedinačnoj analizi prikupljenih sadržaja, kao i komparativnoj analizi fiskalne politike u oblasti sporta na osnovu rezultata istraživanja za svaku posmatranu zemlju. Na osnovu rezultata komparativne analize, imajući u vidu postojeće stanje regulative finansiranja sporta u Srbiji kao i specifičnosti srpske privrede, date su preporuke za unapređenje finansiranja sporta u Republici Srbiji.

U toku same izrade projekta, tim istraživača Ekonomskog instituta susreo se i sa nekim teškoćama prilikom prikupljanja informacija. Posebnu pažnju treba skrenuti na neuniformnost određenih podataka, u smislu kako vremenskog tako i sadržajnog podudaranja. Za većinu zemalja prikupljeni podaci odnose se na 2009. godinu, dok postoje i neke zemlje, poput Rumunije, za koju se poslednji raspoloživi podaci

odnose na 2005. godinu. Takođe, usled nedostupnosti ili nepostojanja traženih podataka, u pojedinim zemljama nedostaju podaci o direktnim izvorima finansiranja, o privatnim izvorima finansiranja ili o strukturi javnih izvora finansiranja sporta, što u izvesnoj meri predstavlja i ograničenje samim rezultatima istraživanja.

2 REZIME

Ministarstvo omladine i sporta je od Ekonomskog instituta naručilo izradu studije pod nazivom „Analiza fiskalne politike zemalja EU u oblasti sporta i izrada preporuka za unapređenje finansiranja sporta u Republici Srbiji“.

Obuhvatnost analize definisana je projektnim zadatkom i odnosi se na sledeće zemlje članice EU: Sloveniju, Mađarsku, Rumuniju, Grčku, Slovačku, Francusku, Nemačku, Španiju, Italiju, Finsku, Dansku, Švedsku i Holandiju.

Istraživanje je izvršeno i studija koncipirana u dve celine:

Prva celina odnosi se na sisteme finansiranja sporta iz javnih i privatnih izvora, pri čemu je dodatno analizirano učešće volonterskog rada u oblasti sporta, kao jednog od indirektnih načina finansiranja sporta.

Druga celina se odnosi na indirektno finansiranje sporta iz javnih prihoda, odnosno na sagledavanje poreskih politika predviđenih za namene u sportu i sportskim delatnostima. Analizirana je poreska politika po sledećim poreskim oblicima: porez na dobit pravnih lica, porez na dodatu vrednost, porez na dohodak građana, doprinosi za obavezno osiguranje i porezu na imovinu.

U pogledu javnih izvora finansiranja sporta, na osnovu izvršenih sagledavanja, može se zaključiti da Srbija zaostaje u odnosu na posmatrane odabrane zemlje EU.

Planirana izdvajanja iz javnih izvora u Srbiji za 2011. godinu iznose EUR 13 per capita, što je više nego desetostruko manje nego u Francuskoj, Finskoj i Danskoj (u 2009. godini) i više nego dvostruko manje nego u Mađarskoj (u 2009. godini) gde se izdvajalo najmanje javnih sredstava per capita posmatrajući odabrane zemlje EU.

Razlozi zaostajanja su uzrokovani manjim učešćem lokalnih samouprava u finansiranju sporta, što je posledica neadekvatne decentralizacije javnih finansija.

Finansiranje sporta u Srbiji iz igara na sreću (lutrije) izraženo per capita, je na najnižem nivou u poređenju sa odabranim zemljama EU. Planirano finansiranje sporta iz pomenutog izvora u 2011. godini u Srbiji iznosi EUR 2 miliona odnosno EUR 0,3 per capita. Izuzimajući Rumuniju gde su pomenuti izvori u 2009. godini iznosili EUR 0,4 per capita i Mađarsku gde su iznosili EUR 2 per capita, u ostalim odabranim zemljama EU, razlika je desetostruka ili veća u odnosu na Srbiju (na primer u Danskoj koja je na vrhu liste, sport se u 2009. godini iz igara na sreću finansirao sa EUR 26 per capita).

Iz svega prethodno pomenutog, dolazi se do zaključka da se u Srbiji iz javnih izvora sport finansira u značajno manjem obimu u poređenju sa odabranim zemljama EU.

Kada se posmatra indirektno finansiranje sporta putem raznih poreskih olakšica i oslobođenja, može se zaključiti da Srbija ne zaostaje za većinom odabranih zemalja EU.

Problem je u tome što je ovakav vid finansiranja sporta nedovoljno transparentan, pa nadležna ministarstva nikada nisu sagledala i kvantificirala efekte tih oslobođenja i olakšica, ne samo za sportske namene, nego ukupno.

Smatramo da bi trebalo izvršiti detaljnu analizu efekata postojećeg sistema poreskih olakšica, pre nego što se predlože bilo kakve mere u domenu poreske politike u oblasti sporta.

Nakon izvršenih komparativnih analiza, definisani su sledeći predlozi za unapređenje sistema finansiranja sporta u Srbiji:

- Uvođenje PDV-a na usluge privređivanja igara na sreću (prema važećem Zakonu o PDV-u su pomenute usluge oslobođene plaćanja poreza bez prava na odbitak ulaznog PDV-a) i namenom određenog procenta prikupljenog poreza finansiranju sporta.
- Uvođenje prava poreskih obveznika poreza na dohodak građana da određeni iznosa svog poreza neposredno namene nekoj od neprofitnih sportskih organizacija. U skladu sa prethodno pomenutim, neophodno je napraviti listu sportskih organizacija potencijalnih primalaca poreskih sredstava.
- Uvođenje poreza na organizovanje manifestacija koji bi se sastojao u tome da svako lice koje organizuje umetnički događaj, sportsko takmičenje ili zabavni program druge vrste u Srbiji ima obavezu da plati porez. Porez bi se plaćao na prihode od ulaznica i odlazio bi u budžet lokalne samouprave na čijoj teritoriji je manifestacija održana. Pomenuti budžetski prihodi lokalnih samouprava stoprocentno bi bili u svrhu finansiranja oblasti iz koje su potekli i na teritoriji sa koje su potekli.
- Namenjivanje većeg godišnjeg obima sredstava Narodne lutrije Srbije finansiranju sporta;
- Srbija godišnje gubi EUR 79 miliona (EUR) 11 per capita na ime taksi i poreza zbog postojanja „crnog tržišta” igara na sreću. Uvođenjem pomenutog tržišta u legalne tokove, bila bi prikupljena sredstva koja bi se u određenom procentu mogla nameniti finansiranju sporta.

Pored svega prethodno pomenutog, neophodno je posvetiti pažnju unapređenju sistema volonterskog rada u sportu u Srbiji, koji predstavlja specifičan oblik podsticanja razvoja i finansiranja sportskih aktivnosti i delatnosti.

Da bi se u Srbiji volonterizam promovisao na adekvatan način, neophodno je uspostavljanje pravne regulative u ovoj oblasti, mehanizama vrednovanja volonterskog rada (monetizacija) i nakon toga, uvođenje poreskih olakšica u vezi sa volonterskim radom u oblasti sporta. Jedna od mogućnosti može biti uvođenje poreskih olakšica kod poreza na dohodak onih građana koji se bave volonterskim radom u sportu.

Ukoliko analiza postojećih poreskih olakšica pokaže da je to efikasan i efektivan način za postizanje ciljeva zbog kojih su i uvedene, predlažemo sledeća rešenja u oblasti sporta:

- Uvođenje poreskog kredita kod poreza na dobit za ulaganja u sopstvena osnovna sredstva u vezi sa sportom (tj. u sportske objekte)

- Povećanje procenta priznavanja troškova kod obračuna osnovice poreza na dobit pravnih lica po osnovu donacija za sportske namene uz istovremeno uvođenje visokih novčanih kazni poreskom obvezniku i odgovornom licu za zloupotrebu pomenutog pravila.
- Uvođenje poreskog kredita kod poreza na dohodak građana u visini od ređenom procentu od vrednosti donacija datim amaterskim sportskim udruženjima uz određivanje maksimalnog godišnjeg iznosa poreskog kredita po pomenutom osnovu.

Na osnovu sprovedenih analiza, kao opšti zaključak autora studije, nameće se ocena da postoje brojne mogućnosti za unapređenje sistema finansiranja sporta u Srbiji .

Realizacija tih mogućnosti zavisi, kako od daljeg razvoja sistema javnih finansija, tako i od specifičnih inicijativa sportskih organizacija i institucija.

3 FINANSIRANJE SPORTA - OPŠTE NAPOMENE

Opšte posmatrano, sport se može finansirati direktno i indirektno.

Direktno finansiranje sporta potiče iz javnih i privatnih izvora. Javni izvori finansiranja mogu poticati od strane države, regiona/lokalnih samouprava i od igara na sreću organizovanih od strane države ili nižih nivoa vlasti. Sport se finansira iz privatnih izvora od strane domaćinstava i privrednih društava. Sredstva od privrednih društava uglavnom su usmerena na profesionalni sport i odnose se na sponzorstva i prava na emitovanje televizijskog programa. Sredstva domaćinstava odnose se na njihovu potrošnju na dobra i usluge u vezi sa sportom (npr. sportska odeća, obuća, sportska oprema, članarine u sportskim klubovima, kupovina ulaznica za sportske manifestacije, itd.).

Indirektno finansiranje sporta može biti putem poreskih podsticaja (u vezi sa porezima i drugim javnim dažbinama koje su prihod državnog budžeta i porezima i dažbinama koji su prihod regiona/lokalnih nivoa vlasti) i putem volonterskog rada u oblasti sporta.

3.1 OPŠTI OKVIR FINANSIRANJA SPORTA U EU

U cilju sagledavanja načina finansiranja sporta u EU, izvršena je analiza nekoliko dokumenata koji detaljnije obrađuju ovu temu. Osnovni dokument koji je konsultovan prilikom definisanja opšteg okvira za finansiranje sporta u EU jeste izveštaj Evropske komisije pod nazivom „Bela knjiga sporta“ (White Paper on Sport). Imajući u vidu značaj koji EU daje razvoju sporta, smatramo da je neophodno sagledati okvirnu politiku finansiranja i razvoja sporta, sa kojom sve države članice treba da usaglase svoje politike usmerene ka razvoju profesionalnog i amaterskog sporta.

Razlozi zbog koji EU daje poseban značaj razvoju sporta, a posebno amaterskog sporta, svode se na pozitivne efekte koji proizilaze iz bavljenja sportom sa aspekta poboljšanja kvaliteta života njenih građana. Značajan deo sportskih aktivnosti u EU se odvija u okviru neprofitnih struktura od kojih mnoge zavise od podrške javnog sektora, a sve u cilju obezbeđivanja pristupa sportskim aktivnostima svim građanima u nediskriminatornom okruženju.

Osnovno pitanje sa kojim se susreću sve države članice EU jeste kako ostvariti održiv model finansiranja za pružanje podrške sportskim organizacijama. Sportske organizacije se mogu finansirati iz različitih izvora, kao što su prihodi od članarina, prodaje karata, reklamiranja i sponzorstava, prodaje televizijskih i medijskih prava, redistribucije prihoda u okviru sportskih federacija, trgovine sportskim rekvizitima, podrške javnog sektora itd. Podrška sportu iz javnih izvora finansiranja je često od vitalnog značaja za njegovo funkcionisanje. Takva podrška se može realizovati na razne načine, kao što su direktne subvencije iz javnih budžeta, finansiranje iz sredstava prikupljenih od igara na sreću, povoljniji poreski tretman, pozajmice pod uslovima povoljnijim od tržišnih, garancije uz niže provizije i dr.

Mere podrške javnog sektora sportu u EU su se uglavnom odnosile na finansiranje infrastrukture, sportskih aktivnosti ili individualnih sportskih klubova. Imajući u vidu da u EU postoji jaka kontrola državne pomoći sa ciljem da se osigura konkurencija na tržištu, važno je da svako finansiranje sporta od strane države zadovolji kriterijume za sticanje statusa državne pomoći. Tako na primer, javno finansiranje sportske infrastrukture može se smatrati državnom pomoći ukoliko je u pitanju infrastruktura za koju postoji velika verovatnoća da ne bi bila izgrađena od strane tržišnih učesnika usled ekonomske neisplativosti, ukoliko će obezbediti prostor za širi spektar aktivnosti i korisnika, kao i ukoliko je u pitanju objekat koji je neophodan za pružanje usluga koje spadaju u tipične nadležnosti organa javne vlasti. Stoga, subvencije države ili lokalnih samouprava profesionalnim sportskim klubovima bi bile u suprotnosti sa odredbama EU o državnoj pomoći, jer su profesionalni klubovi uključeni u komercijalne aktivnosti, pa stoga potpadaju pod nadležnost organa koji se bave zaštitom konkurencije u EU.

Međutim, iako je pružanje državne pomoći privatnim privrednim društvima u EU u principu zabranjeno, postoje određeni izuzeci. Oni se pre svega odnose na sledeće slučajeve državne pomoći, kako sportskim, tako i ostalim društvima:

- „De minimis“ pomoć – pomoć do 200.000 EUR distribuirana u periodu od 3 fiskalne godine jednom komercijalnom privrednom društvu.
- Pomoć za spašavanje i restrukturiranje – pomoć sportskim klubovima koji se suočavaju sa finansijskim poteškoćama. Pružanje ove pomoći je vremenski ograničeno, praćeno je planom za restrukturiranje i klub je u obavezi da vrati uzeta sredstva 12 meseci nakon izvršenog plaćanja.
- Pomoć za treninge i obuku – državna pomoć dodeljenja za treniranje mladih sportista je uopšteno posmatrano kompatibilna sa zakonodavstvom EU, uz ispunjenje posebnih uslova.

U sferi amaterskog sporta u mnogim evropskim zemljama postoji tradicija po kojoj se amaterskim sportskim klubovima pruža pomoć uglavnom od strane lokalnih samouprava. Uzimajući u obzir da se amaterski klubovi uglavnom ne smatraju za komercijalna privredna društva, sve dok ne sprovede komercijalne aktivnosti državna pomoć je u smislu zakonodavstva EU dobrodošla.

U sferi indirektnog finansiranja sporta putem poreskih olakšica, Sporazum o Evropskoj zajednici predviđa harmonizaciju propisa država članica koje se odnose na oporezivanje. Sadašnja pravila EU koja se odnose na porez na dodatu vrednost ustanovljena su u Direktivi 2006/112/EC (Council Directive 2006/112EC, VAT Directive). Cilj pravila navedenih u Direktivi jeste da osiguraju da primena legislative država članica iz oblasti PDV ne remeti konkurentnost ili slobodan protok roba i usluga unutar EU. U okviru Direktive o PDV-u sledeće odredbe su značajne za sport:

- U skladu sa članom 132 Direktive o PDV-u, izuzeci od plaćanja PDV su moguća za određene aktivnosti od javnog interesa u koje spadaju usluge blisko vezane za sport ili fizičku edukaciju koje pružaju neprofitne organizacije osobama koje uzimaju učešće u sportu ili fizičkoj edukaciji.
- U skladu sa članom 98 Direktive o PDV-u, države članice mogu primeniti jednu ili dve snižene stope PDV-a ne manje od 5%, za snabdevanje roba ili usluga u kategorijama navedenih u Aneksu III Direktive o PDV-u, u koje između ostalih spadaju i prihodi od ulaznica na sportske događaje i prihodi nastali korišćenjem sportskih objekata.

Prihodi od igara na sreću predstavljaju još jedan važan izvor finansiranja sporta u EU, pre svega amaterskog sporta. Stoga je jako važno da država zadrži monopol nad organizovanjem igara na sreću, jer bi svaka deregulacija na ovom polju uticala na smanjenje finansiranja sporta.

Glavnu ulogu u razvoju sporta (pre svega profesionalnog) u EU imaju sponzorstva. Ona daju odlučujući doprinos mnogim sportskim aktivnostima i istovremeno su značajan izvor prihoda za nosioce sportskih prava (federacije, klubove, timove i individualne sportiste).

4 FINANSIRANJE SPORTA IZ DIREKTNIH IZVORA I INDIREKTNIH IZVORA PO OSNOVU VOLONTERSKOG RADA

4.1 POJEDINAČNI PRIKAZ STANJA U ODABRANIM ZEMLJAMA EU I SRBIJI

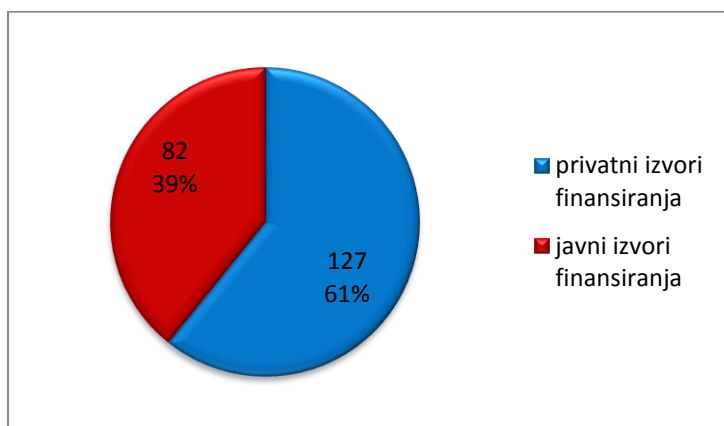
4.1.1 SLOVENIJA

Sport je u Sloveniji iz direktnih izvora u 2009. godini finansiran sa ukupno **EUR 209 miliona**, što je per capita iznosilo EUR 103.¹

Od pomenutog iznosa finansiranja, EUR 127 miliona (EUR 63 per capita), odnosno 61%, se odnosilo na privatne izvore finansiranja dok se EUR 82 miliona (EUR 40 per capita), odnosno 39%, odnosilo na javne izvore finansiranja.

U sledećem grafikonu prikazano je učeće privatnih i javnih izvora finansiranja u direktnim izvorima finansiranja sporta u Sloveniji u 2009. godini:

Grafikon 1: Privatni i javni izvori finansiranja sporta u Sloveniji u 2009. godini (u milionima EUR)

Izvor: Study - *The different funding models for grassroots sports in the EU*, European Commission (2010)²

Procenjeno je da je u 2009. godini ukupan monetizovani doprinos sportu po osnovu volonterskog rada u Sloveniji iznosio EUR 56,8 miliona³ (EUR 28 per capita)⁴.

¹ Stanovništvo Slovenije: 2.032.000 stanovnika. Internet adresa: epp.eurostat.ec.europa.eu (2009)

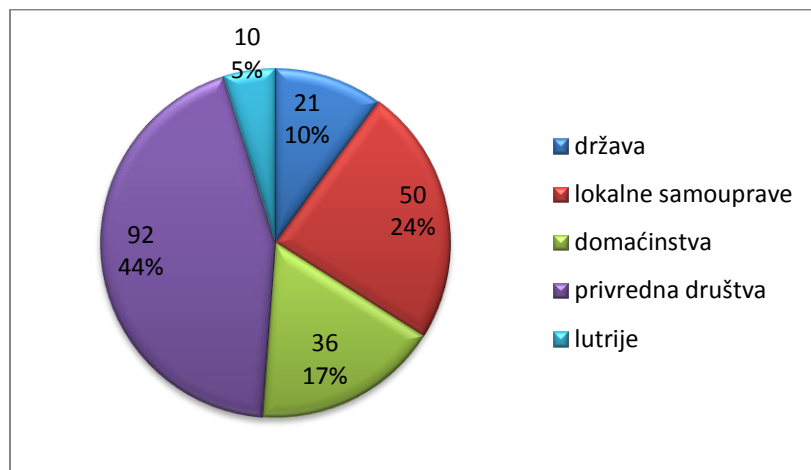
² Internet adresa: http://ec.europa.eu/internal_market/top_layer/sport_en.htm

³ Study – *The different funding models for grassroots sports in the EU*, European Commission (2010)

⁴ Doprinos volonterskog rada finansiranju sporta nije sadržan u cifri od EUR 209,3 miliona tj. u ukupnom iznosu finansiranja sporta u Sloveniji.

U narednom grafikonu prikazana je struktura direktnih izvora finansiranja sporta u Sloveniji u 2009. godini.

Grafikon 2: Struktura direktnih izvora finansiranja sporta u Sloveniji u 2009. godini (u milionima EUR)

Izvor: Study - The different funding models for grassroots sports in the EU, European Commission (2010)

4.1.2 MAĐARSKA

Sport je u Mađarskoj iz javnih izvora u 2009. godini finansiran sa EUR 270,8 miliona (EUR 27 per capita⁵)⁶.

Podaci o strukturi javnih izvora finansiranja sporta, o privatnim izvorima finansiranja sporta kao i o doprinosu volonterskog rada u oblasti sporta u Mađarskoj nisu javno dostupni.

Mađarski model finansiranja sporta nije na zadovoljavajućem nivou ako se uporedi sa uspešnim modelima finansiranja sporta članica EU. I pored toga što je finansiranje sporta iz javnih izvora na zadovoljavajućem nivou u poređenju sa ostalim članicama EU, finansiranje sporta iz domaćinstava daleko je ispod nivoa EU. Takođe, nivo finansiranja sporta putem sponzorskih ugovora, iako ima rastući trend još uvek nije dovoljan da bi mađarski vrhunski sport bio konkurentan na nivou EU⁷.

Prema navodima iz mađarske štampe iz avgusta 2010. godine, državni izdaci za sport predviđeni su da se uvećavaju po godišnjoj stopi od 1% u narednim godinama⁸.

⁵ Podaci za privatne izvore finansiranja sporta u Mađarskoj nisu dostupni.

⁶ Stanovništvo mađarske: 10.031.000 stanovnika. Izvor: eurostat. Internet adresa: epp.eurostat.er.europa.eu (2009)

⁷ Sport in Hungary - Structures and policies (2009). Approved by Otto Torok - State secretary for sports. Internet adresa: www.sportolonemzet.hu

⁸ www.realdeal.hu

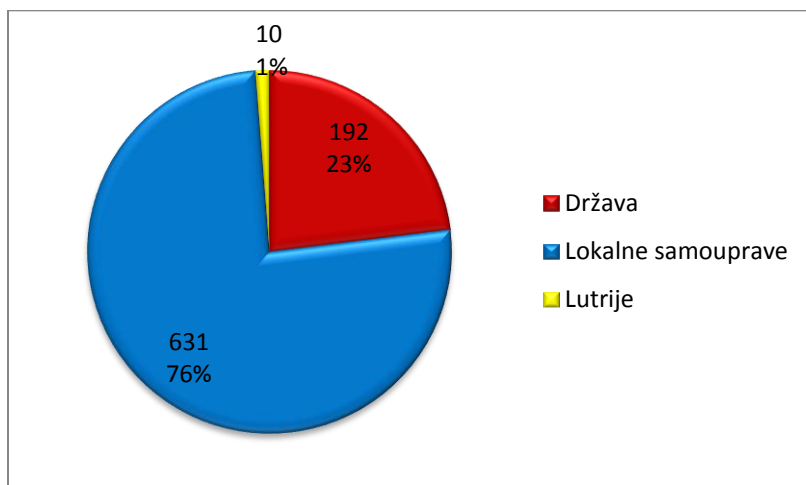
Evropska Komisija je u okviru pravila „EU State aid” odobrila predlog Mađarske da joj bude odobreno oko EUR 60 miliona godišnje za svrhu obnove postojeće sportske infrastrukture. Sportska infrastruktura u koju budu uložena prethodno pomenuta sredstva mora biti multifunkcionalna tj. biti dostupna i za organizovanje nesportskih manifestacija⁹.

4.1.3 RUMUNIJA

Sport je u Rumuniji iz javnih izvora u 2005. godini finansiran sa EUR 831 milion¹⁰ (EUR 38,4 per capita)¹¹.
¹²

U sledećem grafikonu prikazana je struktura javnih izvora finansiranja u Rumuniji.

Grafikon 3: Struktura javnih izvora finansiranja sporta u Rumuniji u 2005. godini (u milionima EUR).

Izvor: *National Institute for Statistics (2005)*

Najaktuelniji dostupni podaci o ukupnom iznosu i strukturi javnih izvora finansiranja sporta u Rumuniji su iz 2005. godine, dok podaci o privatnim izvorima finansiranja sporta i o doprinosu volonterskog rada u oblasti sporta nisu javno dostupni.

⁹ Izvor: www.egovmonitor (09.11.2011.).

¹⁰ Izvor: National Institute for Statistics - Romania (2005)

¹¹ Podaci za privatne izvore finansiranja sporta u Rumuniji nisu dostupni.

¹² Stanovništvo Rumunije: 21.659.000 Izvor: Migration Information Source, Internet adresa: <http://www.migrationinformation.org>

4.1.4 GRČKA

Podaci o javnim i privatnim izvorima finansiranja sporta kao i podaci o doprinosu volonterskog rada finansiranju sporta nisu javno dostupni u Grčkoj. Jedini dostupni podaci vezani za direktno finansiranje sporta u Grčkoj odnose se na načine finansiranja sporta od pojedinih priređivača igara na sreću.

U Grčkoj država ima isključivo pravo da organizuje igre na sreću. Sve igre na sreću su zabranjene ukoliko nisu organizovane u dobrotvorne svrhe ili ne idu u korist državnog budžeta.

Dva najznačajnija organizatora igara na sreću u Grčkoj su Grčka narodna lutrija i OPAP. Celokupni prihodi pomenutih organizatora se slivaju u budžet Republike Grčke. U 2009 godini, 0,05% prihoda OPAP-a odnosno EUR 3,5 miliona direktno je dodeljeno grčkoj Profesionalnoj fudbalskoj asocijaciji i Fudbalskom savezu Grčke¹³.

4.1.5 SLOVAČKA

U 2009. godini, sport je u Slovačkoj finansiran iz direktnih izvora sa **EUR 243 miliona** što je per capita iznosilo EUR 45.¹⁴

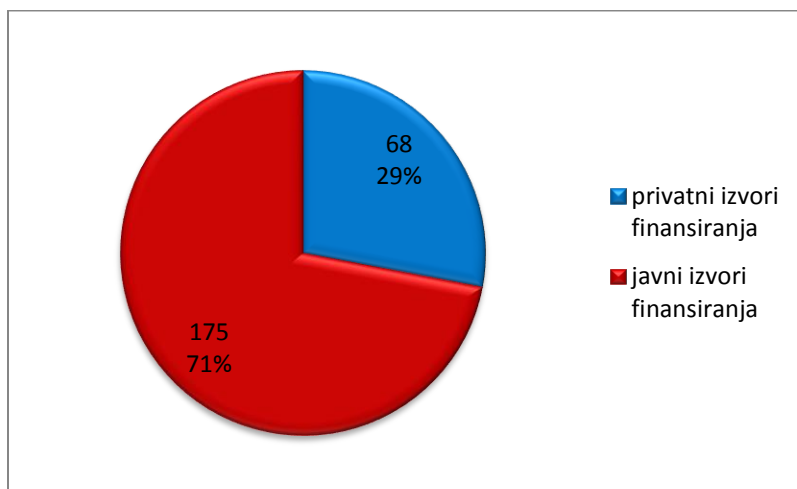
Od pomenutog iznosa finansiranja, EUR 175 miliona (EUR 32 per capita), odnosno 71%, se odnosilo na javne izvore finansiranja, dok se EUR 68 miliona (EUR 13 per capita), odnosno 29%, odnosilo na privatne izvore finansiranja.

U narednom grafikonu prikazano je učešće privatnih i javnih izvora finansiranja u direktnim izvorima finansiranja sporta u Slovačkoj u 2009. godini:

¹³ Izvor: Association of charity lotteries in the European Union. Internet adresa: <http://www.acleu.eu>

¹⁴ Stanovništvo Slovačke: 5.412.000 stanovnika. Izvor: eurostat. Internet adresa: epp.eurostat.er.europa.eu (2009)

Grafikon 4: Privatni i javni izvori finansiranja sporta u Slovačkoj u 2009. godini (u milionima EUR)

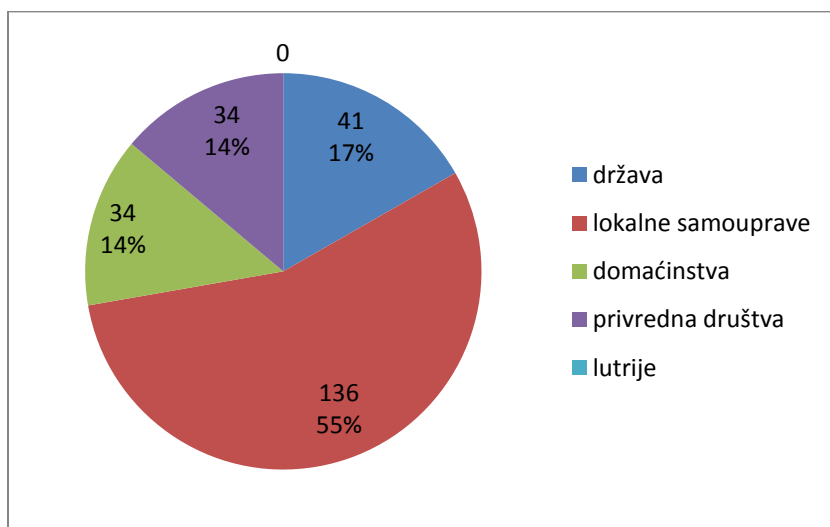

Izvor: Study - The different funding models for grassroots sports in the EU, European Commission (2010)¹⁵

Procenjeno je da je u 2009. godini ukupan monetizovani doprinos sportu po osnovu volonterskog rada u Slovačkoj iznosio EUR 37,8 miliona¹⁶ (EUR 7 per capita)¹⁷.

U narednom grafikonu prikazana je struktura direktnih izvora finansiranja sporta u Slovačkoj u 2009. godini.

Grafikon 5: Struktura direktnih izvora finansiranja sporta u Slovačkoj u 2009. godini (u milionima EUR)

Izvor: Study - The different funding models for grassroots sports in the EU, European Commission (2010)

¹⁵ Internet adresa: http://ec.europa.eu/internal_market/top_layer/sport_en.htm

¹⁶ Study – The different funding models for grassroots sports in the EU, European Commission (2010)

¹⁷ Doprinos volonterskog rada finansiranju sporta nije sadržan u cifri od EUR 243miliona tj. u ukupnom iznosu finansiranja sporta u Slovačkoj.

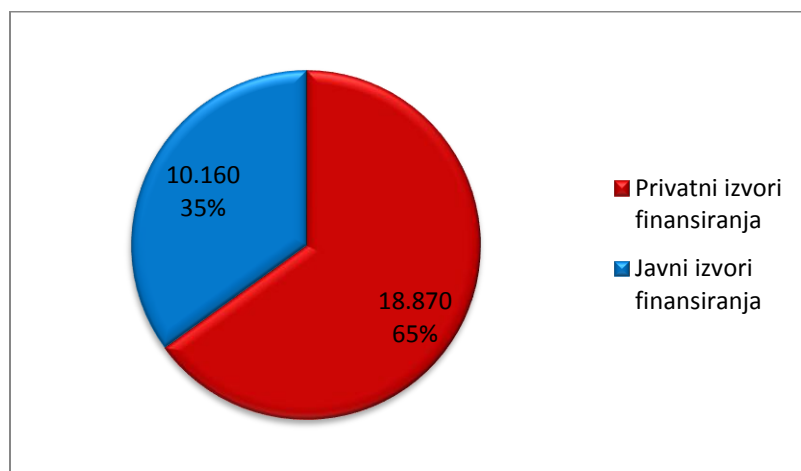
4.1.6 FRANCUSKA

U 2009. godini, sport je u Francuskoj financiran iz direktnih izvora sa **EUR 29.030 miliona** što je per capita iznosilo EUR 451¹⁸.

Od ukupnog iznosa finansiranja, 65% odnosno EUR 18.870 miliona (EUR 293 per capita) odnosilo se na privatne izvore finansiranja dok se 35% odnosno EUR 10.160 miliona (EUR 158 per capita) odnosilo na javne izvore finansiranja¹⁹.

U narednom grafikonu prikazano je učešće privatnih i javnih izvora finansiranja u direktnim izvorima finansiranja sporta u Francuskoj u 2009. godini:

Grafikon 6: Privatni i javni izvori finansiranja sporta u Francuskoj u 2009. godini (u milionima EUR)

Izvor: Study - The different funding models for grassroots sports in the EU, European Commission (2010)

Procenjeni doprinos volonterskog rada sportu u Francuskoj u 2009. godini iznosio je EUR 5.149 miliona (EUR 80 per capita)²⁰.

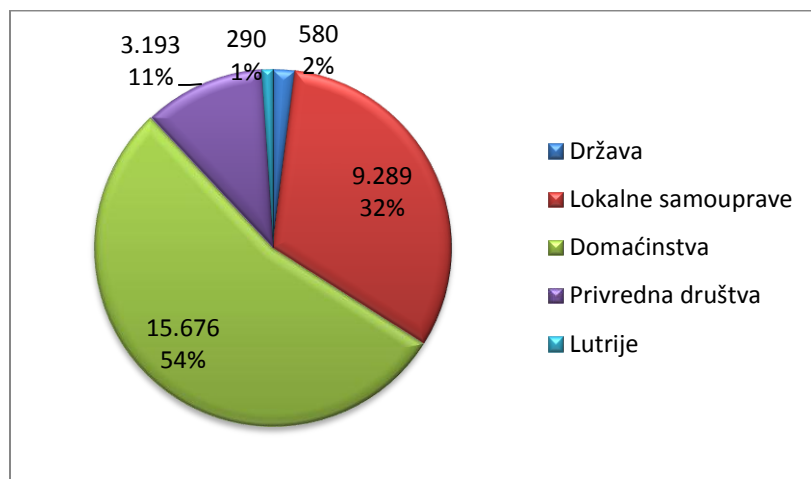
U narednom grafikonu prikazana je struktura direktnih izvora finansiranja sporta u Francuskoj u 2009. godini:

¹⁸ Prema podacima Eurostat-a na dan 01.01.2009. godine Francuska je imala populaciju od 64.367.000. (Internet adresa: http://epp.eurostat.ec.europa.eu/cache/ITY_PUBLIC/3-27072010-AP/EN/3-27072010-AP-EN.PDF).

¹⁹ Study - The different funding models for grassroots sports in the EU, European Commission (2010)

²⁰ Study – The different funding models for grassroots sports in te EU, European Commission (2010)

Grafikon 7: Struktura direktnih izvora finansiranja sporta u Francuskoj u 2009. godini (u milionima EUR).

Izvor: Study - The different funding models for grassroots sports in the EU, European Commission (2010)

Sistem priređivanja igara na sreću u Francuskoj je takav da isključivo pravo organizovanja ima država. Izuzetak je online organizovanje igara na sreću, gde organizator može biti pravno lice uključujući i nerezidentna pravna lica, dobijanjem petogodišnje licence od države.

La Francaise de Jeux je trenutno najznačajniji državni organizator igara na sreću. Najznačajniji deo dobiti pomenutog organizatora transferiše se u budžet Republike Francuske. Drugi deo dobiti direktno se koristi za finansiranje sporta transferom sredstava Nacionalnom sportskom razvojnom centru koji je 2007 godine primio EUR 236 miliona a u 2009. godini EUR 167 miliona. Nacionalni sportski centar 100% svojih sredstava dalje transferiše francuskim sportskim federacijama.

4.1.7 NEMAČKA

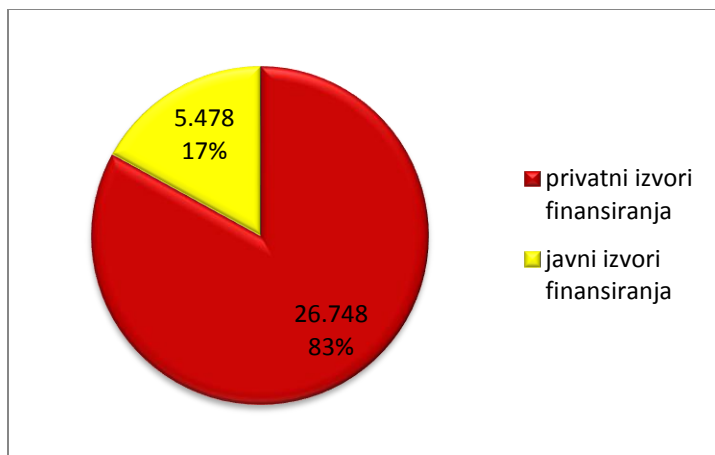
U 2009. godini sport je u Nemačkoj iz direktnih izvora finansiran sa **EUR 32.226 miliona** što je per capita iznosilo EUR 393²¹.

Od ukupnog iznosa finansiranja EUR 26.748 miliona (EUR 326 per capita), odnosno 83%, se odnosilo na privatne izvore finansiranja, dok se EUR 5.478 miliona (EUR 67 per capita), odnosno 17%, odnosilo na javne izvore finansiranja.

U sledećem grafikonu prikazano je učešće privatnih i javnih izvora finansiranja u direktnim izvorima finansiranja sporta u Nemačkoj u 2009. godini.

Grafikon 8: Privatni i javni izvori finansiranja sporta u Nemačkoj u 2009. godini (u milionima EUR)

²¹ Stanovništvo Nemačke: 82.002.000 stanovnika. Izvor: eurostat. Internet adresa: epp.eurostat.er.europa.eu (2009)

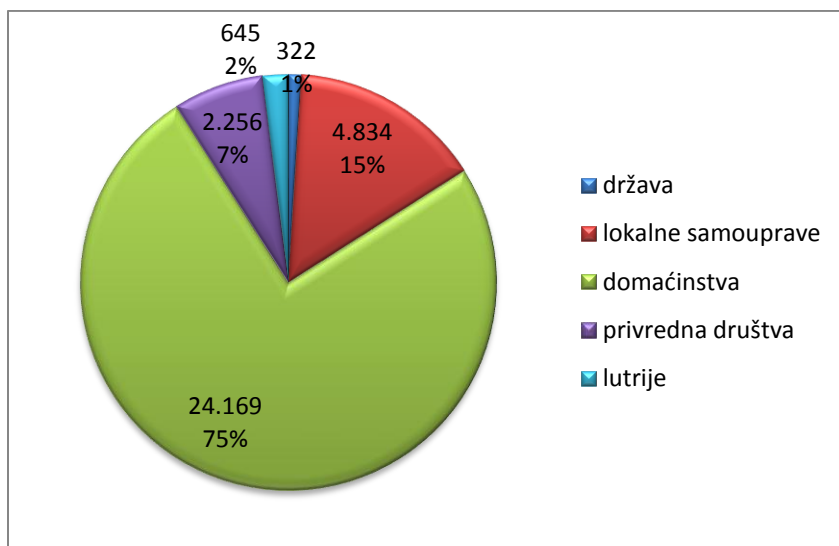

Izvor: Study - *The different funding models for grassroots sports in the EU*, European Commission (2010)²²

Procenjeno je da je u 2009. godini ukupan doprinos sportu po osnovu volonterskog rada u Nemačkoj iznosio EUR 4.182 miliona²³ (EUR 51 per capita)²⁴.

U narednom grafikonu prikazana je struktura direktnih izvora finansiranja sporta u Nemačkoj u 2009. godini:

Grafikon 9: Struktura direktnih izvora finansiranja sporta u Nemačkoj u 2009. godini (u milionima EUR)

Izvor: Study - *The different funding models for grassroots sports in the EU*, European Commission (2010)

²² Internet adresa: http://ec.europa.eu/internal_market/top_layer/sport_en.htm

²³ Study – *The different funding models for grassroots sports in the EU*, European Commission (2010)

²⁴ Doprinos volonterskog rada finansiranju sporta nije sadržan u cifri od EUR 32.226 miliona tj. u ukupnom iznosu finansiranja sporta u Nemačkoj.

Način prikupljanja i preraspodele sredstava od priređivanja igara na sreću za finansiranje sporta u Nemačkoj je sledeći: Televizijska lutrija „GlücksSpirale“ osnovana je 1971. godine sa ciljem da se prikupljena sredstva izdvoje sa sufinansiranje Olimpijskih igara 1972. godine i Svetskog prvenstva u fudbalu 1974. godine. Do 1990. godine polovina prikupljenih sredstava odlazila je na finansiranje sporta, dok je druga polovina odlazila u dobrotvorna udruženja. Zaštita spomenika je 1991. godine uključena kao treća stavka u raspodeli sredstava, dok je od 2000. godine uključio i četvrta stavka koja se odnosi na zaštitu životne sredine.

Deo predviđen za finansiranje sporta raspodeljuje se prema sledećem ključu:

- 35% Olimpijski komitet Nemačke,
- 25% Nemačka fondacija za sportsku pomoć,
- 40% sportski savezi 16 saveznih država.²⁵

4.1.8 ŠPANIJA

Podaci o javnim i privatnim izvorima finansiranja sporta kao i podaci o doprinosu volonterskog rada finansiranju sporta nisu javno dostupni u Španiji²⁶. Jedini dostupni podaci vezani za direktno finansiranje sporta odnose se na načine finansiranja sporta od pojedinih priređivača igara na sreću.

U Španiji posluju dva organizatora igara na sreću na nacionalnom nivou (što znači da imaju pravo da organizuju igre na sreću na celoj teritoriji Španije). Ostali organizatori igara na sreću posluju na lokalnom nivou u svojim regionima.

U 2009. godini, jedan od nacionalnih organizatora igara na sreću - LAE, zaradio je EUR 3,1 milijardu od čega se 94% odnosno EUR 2,9 milijardi slilo u budžet Španije, dok je 2,1% odnosno EUR 60 miliona transferisano fudbalskoj ligi, sportskom savetu i madridskom hipodromu Zarzuela²⁷.

4.1.9 ITALIJA

U 2009. godini sport je u Italiji iz direktnih izvora finansiran sa **EUR 12.669 miliona** što je per capita iznosilo EUR 211.²⁸

Od ukupnog iznosa finansiranja EUR 10.268 miliona (EUR 171 per capita), odnosno 81%, se odnosilo na privatne izvore finansiranja, dok se EUR 2.402 miliona (EUR 40 per capita), odnosno 19%, odnosilo na javne izvore finansiranja.

²⁵ Zwölfter Sportbericht der Bundesregierung, 2010

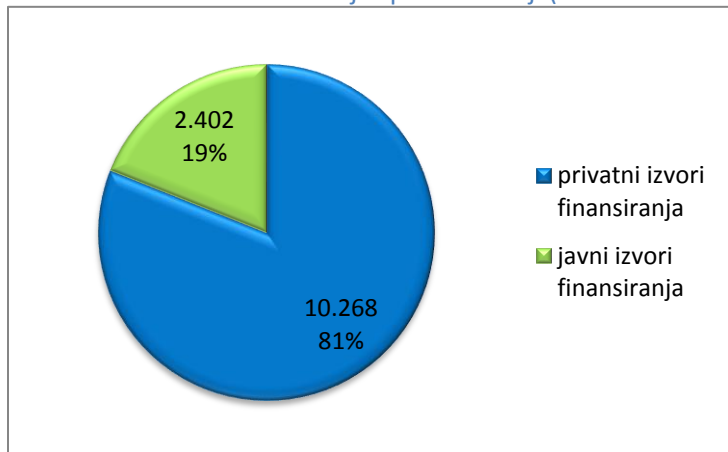
²⁶ Kontaktiran je Španski Savet za sport i dobijena informacija da ne postoje dostupni podaci o obimu i strukturi finansiranja sporta na nacionalnom nivou.

²⁷ Izvor-Internet adresa: <http://www.acleu.eu>

²⁸ Stanovništvo Italije: 60.045.000 Izvor: eurostat. Internet adresa: epp.eurostat.er.europa.eu (2009)

U sledećem grafikonu prikazano je učešće privatnih i javnih izvora finansiranja u direktnim izvorima finansiranja sporta u Italiji u 2009. godini.

Grafikon 10: Izvori finansiranja sporta u Italiji (u milionima EUR)

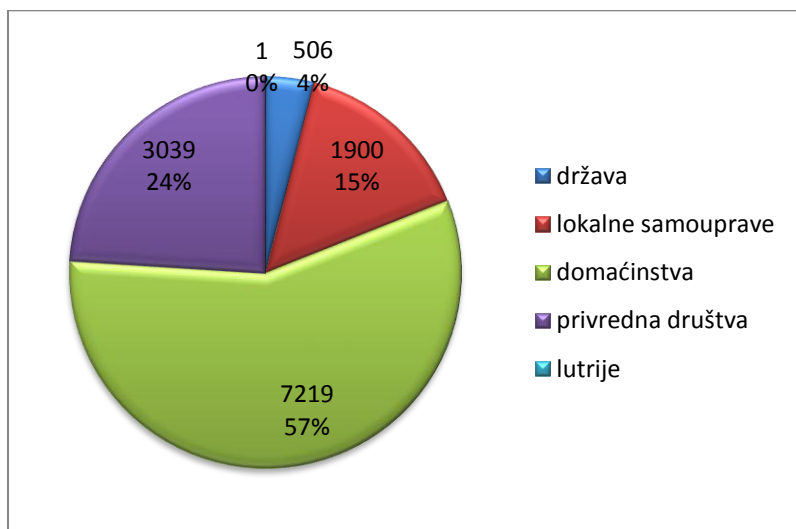

Izvor: Study - *The different funding models for grassroots sports in the EU*, European Commission (2010)²⁹

Procenjeno je da je u 2009. godini ukupan doprinos sportu po osnovu volonterskog rada iznosio EUR 2.222 miliona³⁰ (EUR 37 per capita³¹).

U narednom grafikonu prikazana je struktura direktnih izvora finansiranja sporta u Italiji u 2009. godini:

Grafikon 11: Struktura direktnih izvora finansiranja sporta u Italiji u 2009. godini (u milionima EUR)

Izvor: Study - *The different funding models for grassroots sports in the EU*, European Commission (2010)

²⁹ Internet adresa: http://ec.europa.eu/internal_market/top_layer/sport_en.htm

³⁰ Study – *The different funding models for grassroots sports in the EU*, European Commission (2010)

³¹ Doprinos volonterskog rada finansiranju sporta nije sadržan u cifri od EUR 12.267 miliona tj. u ukupnom iznosu finansiranja sporta u Italiji.

U pogledu igara na sreću, trenutno, najznačajniji organizatori u Italiji su „Lottomatica” i „SISAL”. Tokom 2009 godine 0,8% prihoda odnosno EUR 9,8 miliona organizatora „Lottomatica” raspodeljeno je sportskim, kulturnim i društvenim projektima. Takođe deo ostvarenih prihoda organizatora „SISAL” prosleđen je Italijanskom olimpijskom komitetu („CONI”).³²

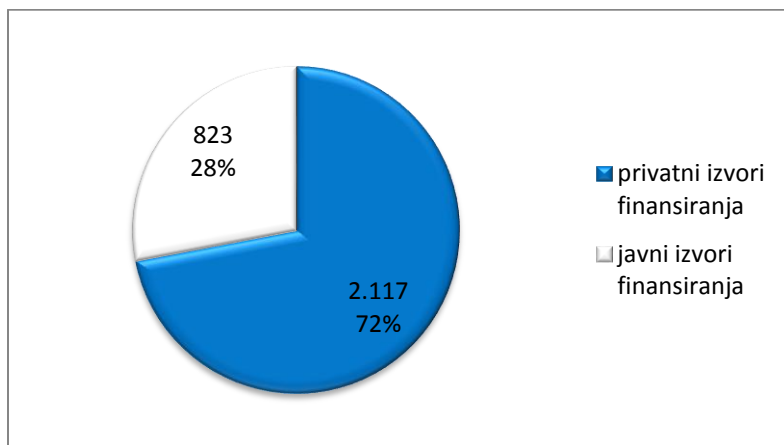
4.1.10 FINSKA

U 2009. godini sport je u Finskoj iz direktnih izvora finansiran sa ukupno **EUR 2.940 miliona** što je per capita iznosilo EUR 552³³.

Od ukupnog iznosa finansiranja EUR 2.117 miliona (EUR 397 per capita), odnosno 72%, se odnosilo na privatne izvore finansiranja, dok se EUR 823 miliona (EUR 155 per capita), odnosno 28%, odnosilo na javne izvore finansiranja.

U sledećem grafikonu prikazano je učešće privatnih i javnih izvora finansiranja u direktnim izvorima finansiranja sporta u Finskoj u 2009. godini:

Grafikon 12: Privatni i javni izvori finansiranja sporta u Finskoj u 2009. godini (u milionima EUR)

Izvor: Study - The different funding models for grassroots sports in the EU, European Commission (2010)³⁴

Procenjeni doprinos volonterskog rada sportu u 2009. godini u Finskoj iznosio je EUR 639 miliona³⁵ (EUR 120 per capita)³⁶.

³² Izvor: <http://www.acleu.eu>

³³ Stanovništvo Finske: 5.326.000 stanovnika. Izvor: eurostat. Internet adresa: epp.eurostat.ec.europa.eu (2009)

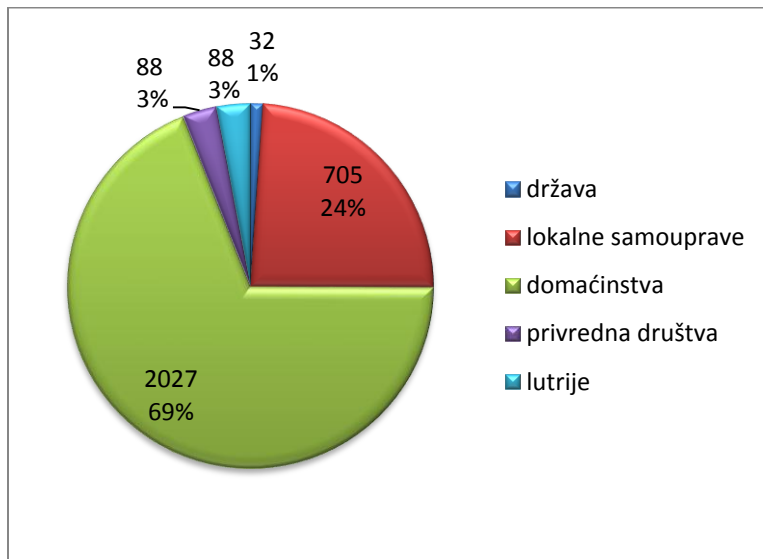
³⁴ Internet adresa: http://ec.europa.eu/internal_market/top_layer/sport_en.htm

³⁵ Study - The different funding models for grassroots sports in the EU, European Commission (2010)

³⁶ Doprinos volonterskog rada finansiranju sporta nije sadržan u cifri od EUR 2.939 miliona tj. u ukupnom iznosu finansiranja sporta u Finskoj.

U narednom grafikonu prikazana je struktura direktnih izvora finansiranja sporta u Finskoj u 2009. godini:

Grafikon 13: Struktura direktnih izvora finansiranja sporta u Finskoj u 2009. godini (u milionima EUR)

Izvor: Study - *The different funding models for grassroots sports in the EU*, European Commission (2010)

Sistem organizacije igara na sreću u Finskoj je takav da ih mogu priređivati isključivo operateri koji su dobili licencu od finske Vlade. Strani operateri nemaju pravo da organizuju igre na sreću na teritoriji Finske³⁷.

Trenutno, najznačajniji operateri igara na sreću u Finskoj su Veikkaus Oy RAY i Fintoto Oy.

Prema Zakonu o raspodeli sredstava prikupljenih od organizovanja igara na sreću i klađenja, celokupan prihod od igara na sreću Veikkaus-a kao najvećeg operatera, koji je u državnom vlasništvu, dodeljuje se Ministarstvu Kulture i Sporta koje ga dalje raspodeljuje po sledećem ključu: 38,5% na umetnost, 25% na sport, 17,5% na nauku, 9% na rad sa mladima a za ostatak od 10% namena se određuje separatno. Prema podacima ACLEU (Association of charity lotteries in the European Union), u 2009. godini za sport je po prethodno pomenutom osnovu prikupljeno EUR 124,4 miliona. U 2009. godini EUR 8,3 miliona od prihoda koji je imao operater Fintoto Oy, iskorišćeno je za promociju uzgoja konja i razvoj konjičkog sporta.

³⁷ Lotteries Act (1047/2001), uz naknadne izmene i dopune

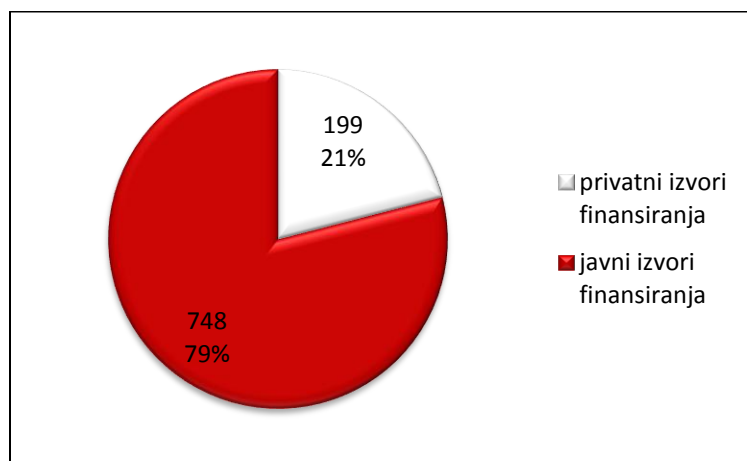
4.1.11 DANSKA

U 2009. godini sport je u Danskoj iz direktnih izvora finansiran sa ukupno **EUR 947 miliona** što je per capita iznosilo EUR 172.³⁸

Od ukupnog iznosa finansiranja EUR 199 miliona (EUR 36 per capita), odnosno 21%, se odnosilo na privatne izvore finansiranja, dok se EUR 748 miliona (EUR 136 per capita), odnosno 79% odnosilo na javne izvore finansiranja.

U sledećem grafikonu prikazano je učešće privatnih i javnih izvora finansiranja u direktnim izvorima finansiranja sporta u Danskoj u 2009. godini:

Grafikon 14: Privatni i javni izvori finansiranja sporta u Danskoj u 2009. godini (u milionima EUR)

Izvor: Study - The different funding models for grassroots sports in the EU, European Commission (2010)³⁹

Volonterski rad u oblasti sporta ima izuzetno veliki značaj u Danskoj. Procenjeno je da je u 2009. godini ukupan monetizovani doprinos sportu po osnovu volonterskog rada iznosio EUR 1.492 miliona⁴⁰ (EUR 271 per capita).

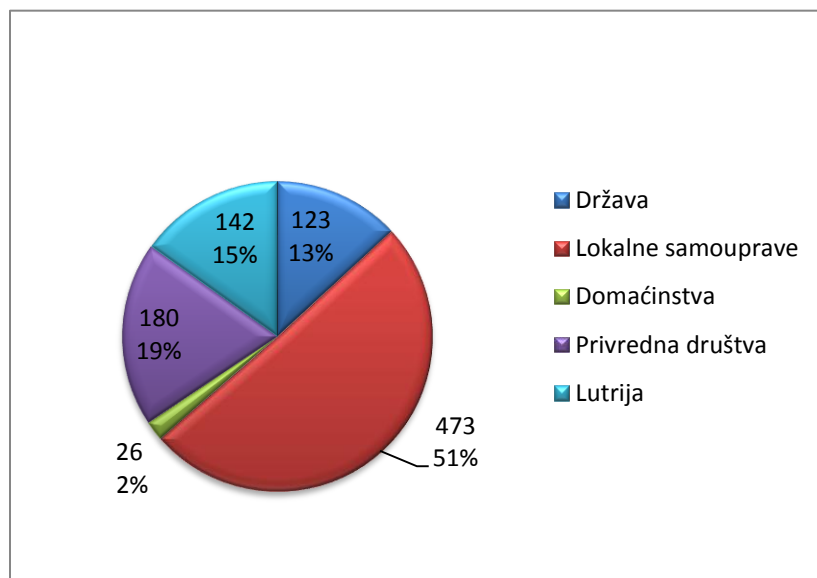
U narednom grafikonu prikazana je struktura direktnih izvora finansiranja sporta u Danskoj u 2009. godini:

³⁸ Stanovništvo Danske: 5.506.000 stanovnika. Izvor: eurostat. Internet adresa: epp.eurostat.ec.europa.eu (2009)

³⁹ Internet adresa: http://ec.europa.eu/internal_market/top_layer/sport_en.htm

⁴⁰ Study - The different funding models for grassroots sports in the EU, European Commission (2010)

Grafikon 15: Struktura direktnih izvora finansiranja sporta u Danskoj u 2009. godini (u milionima EUR)

Izvor: *Study on volunteering in the EU*, European Commission (2010)

Sistem organizacije igara na sreću u Danskoj je takav da može poslovati samo jedan priređivač na nacionalnom nivou i to uz uslov da je najmanje 80% u vlasništvu države. „Danske Spil” je trenutno nosilac pomenutih prava. Tokom 2009 godine 15% ostvarenih prihoda ovog organizatora igara na sreću odnosno EUR 212 miliona preneto je na neprofitne organizacije koje se bave aktivnostima od opšteg interesa. Među značajnim primaocima sredstava je i Danski olimpijski komitet⁴¹.

4.1.12 ŠVEDSKA

U 2009. godini sport je u Švedskoj iz direktnih izvora finansiran sa **EUR 4.063 miliona** što je per capita iznosilo EUR 439.⁴²

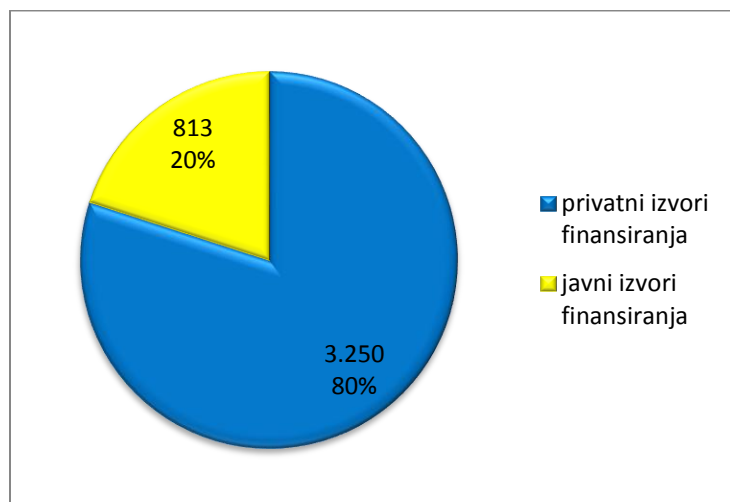
Od ukupnog iznosa finansiranja EUR 3.250 miliona (EUR 351 per capita), odnosno 80%, se odnosilo na privatne izvore finansiranja, dok se EUR 813 miliona (EUR 88 per capita), odnosno 20%, odnosilo na javne izvore finansiranja.

U sledećem grafikonu prikazano je učešće privatnih i javnih izvora finansiranja u direktnim izvorima finansiranja sporta u Švedskoj u 2009. godini:

⁴¹ Izvor: www.acleu.eu

⁴² Stanovništvo Švedske: 9.256.000 stanovnika. Izvor: eurostat. Internet adresa: epp.eurostat.er.europa.eu (2009)

Grafikon 16: Privatni i javni izvori finansiranja sporta u Švedskoj u 2009. godini (u milionima EUR)

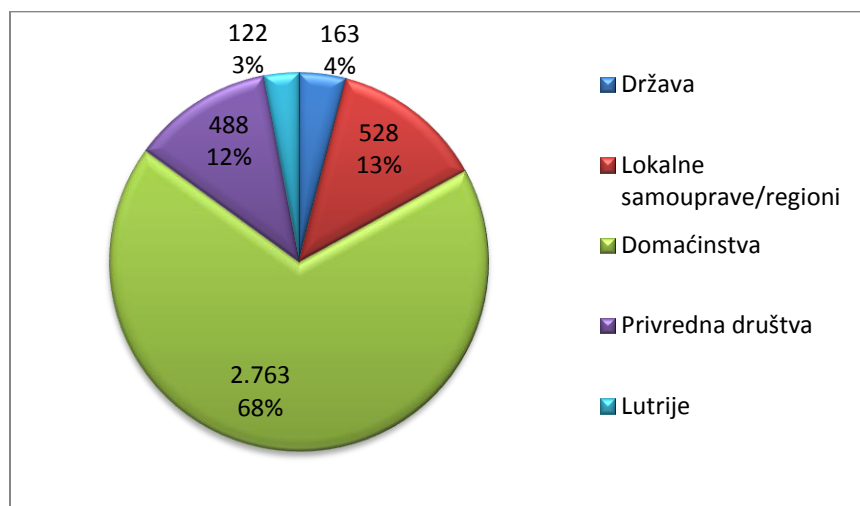

Izvor: Study - The different funding models for grassroots sports in the EU, European Commission (2010)⁴³

Procenjeno je da je u 2009. godini ukupan doprinos sportu po osnovu volonterskog rada iznosio EUR 981 miliona⁴⁴ (EUR 106 per capita⁴⁵).

U narednom grafikonu prikazana je struktura direktnih izvora finansiranja sporta u Švedskoj u 2009. godini:

Grafikon 17: Struktura direktnih izvora finansiranja sporta u Švedskoj u 2009. godini (u milionima EUR)

Izvor: Study - The different funding models for grassroots sports in the EU, European Commission (2010)

⁴³ Internet adresa: http://ec.europa.eu/internal_market/top_layer/sport_en.htm

⁴⁴ Study - The different funding models for grassroots sports in the EU, European Commission (2010)

⁴⁵ Doprinos volonterskog rada finansiranju sporta nije sadržan u cifri od EUR 4.063 miliona tj. u ukupnom iznosu finansiranja sporta u Švedskoj.

Najveći deo sredstava namenjenih sportu koji se finansira od strane države potiče iz prihoda švedske nacionalne lutrije - „ Svenska Spel” koji su tokom 2009. godine doprineli finansiranju sporta sa EUR 133 miliona⁴⁶.

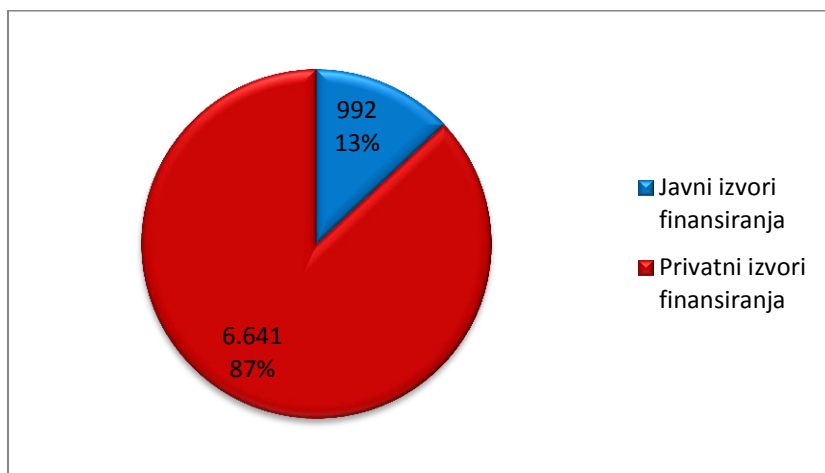
4.1.13 HOLANDIJA

U 2009. godini sport je u Holandiji iz direktnih izvora finansiran sa ukupno **EUR 7.633 miliona** što je per capita iznosilo EUR 463⁴⁷.

Od ukupnog iznosa finansiranja EUR 6.641 miliona (EUR 403 per capita), odnosno 87%, se odnosilo na privatne izvore finansiranja dok se EUR 992 miliona (EUR 60 per capita), odnosno 13%, odnosilo na javne izvore finansiranja⁴⁸.

U sledećem grafikonu prikazano je učešće privatnih i javnih izvora finansiranja u direktnim izvorima finansiranja sporta u Holandiji u 2009. godini:

Grafikon 18: Privatni i javni izvori finansiranja sporta u Holandiji u 2009. godini (u milionima EUR)

Izvor: Study - The different funding models for grassroots sports in the EU, European Commission (2010)

U 2009. godini, procenjeni doprinos volonterskog rada sportu u Švedskoj iznosio je EUR 2.489 miliona. Oko 1,6 miliona volontera radi u proseku 13 časova mesečno u sektoru sporta. Pomenuti doprinos ekvivalentan je broju od 133,000 stalnih radnih mesta⁴⁹.

⁴⁶ www.acleu.eu

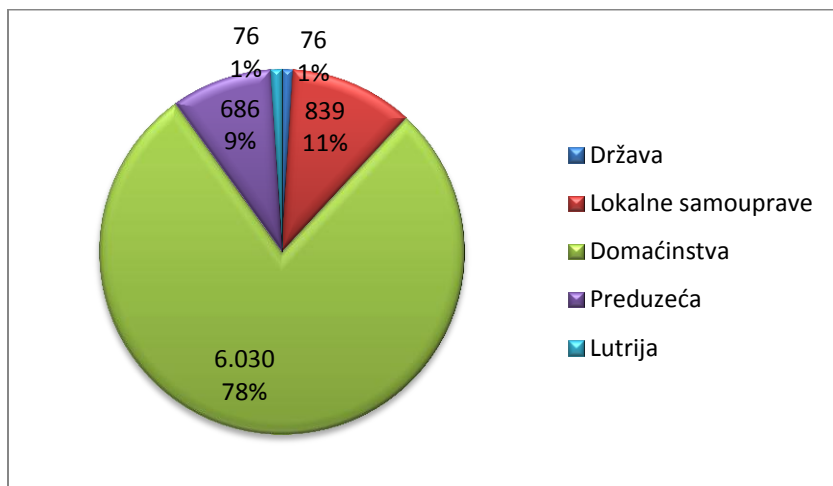
⁴⁷ Prema podacima Eurostat-a, na dan 01.01.2009. godine holandska populacija je iznosila 16.486 hiljada. (Internet adresa: http://epp.eurostat.ec.europa.eu/cache/ITY_PUBLIC/3-27072010-AP/EN/3-27072010-AP-EN.PDF).

⁴⁸ Study - The different funding models for grassroots sports in the EU, European Commission (2010)

⁴⁹ Study on volunteering in the EU - Volunteering in sport - Netherlands. Internet adresa: Study on volunteering in the EU Volunteering in sport –Netherlands.

U narednom grafikonu prikazana je struktura direktnih izvora finansiranja sporta u Holandiji u 2009. godini:

Grafikon 19: Struktura direktnih izvora finansiranja sporta u Holandiji u 2009. godini (u milionima EUR):

Izvor: Study - *The different funding models for grassroots sports in the EU*, European Commission (2010)

Distribucija sredstava prikupljenih od značajnijih priređivača sportskim namenama prikazana je u nastavku: Prihodi humanitarne lutrije „Sponsor Bingo Loterij“ transferišu se fondacijama od opšteg interesa, lokalnim sportskim klubovima (preko 3.000 sportskih klubova je dobilo pomoć) i sportskim udruženjima. Tokom 2009. godine dodeljeno je EUR 47 miliona pomoći.

Tokom 2009. godine 21% prihoda organizatora igara na sreću „De Lotto“ odnosno EUR 71 milion, transferisano je raznim sportskim organizacijama od čega je 75% primio Holandski olimpijski komitet.

4.1.14 SRBIJA

Ukupna planirana sredstva finansiranja sporta iz javnih izvora u Srbiji za 2011. godinu iznose EUR 92 miliona.

U narednoj tabeli prikazana je struktura planiranih javnih izvora finansiranja sporta u Srbiji za 2011. godinu:

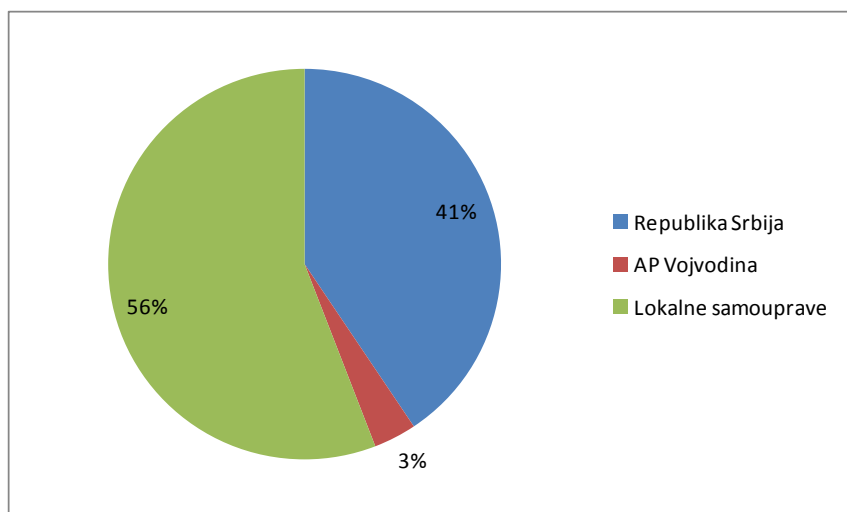
Tabela 1: Planirano finansiranje sporta iz javnih izvora u Srbiji za 2011. godinu

Javni izvori finansiranja sporta	Republika Srbija	AP Vojvodina	Lokalne samouprave	Ukupno
u RSD	3.889.002.000	338.769.450	5.355.791.257	9.583.562.707
u EUR ⁵⁰	37.236.710	3.243.675	51.281.034	91.761.420
per capita ⁵¹ u EUR	5,23	0,46	7,20	12,88

Izvor: Zakon o budžetu Republike Srbije za 2011. godinu, Odluka o budžetu AP Vojvodine za 2011. godine⁵²

U narednom grafikonu prikazana je struktura javnih izvora finansiranja sporta u Srbiji za 2011. godinu:

Grafikon 20: Struktura planiranih javnih izvora finansiranja sporta u Srbiji za 2011. godinu

Izvor: Zakon o budžetu Republike Srbije za 2011. godinu, Odluka o budžetu AP Vojvodine za 2011. godine

Od sredstava iz budžeta Republike Srbije, RSD 205 miliona, odnosno EUR 1,97 miliona potiče iz Budžetskog fonda od igara na sreću.

Podaci o privatnim izvorima finansiranja sporta, kao i o doprinosu volonterskog rada u oblasti sporta nisu javno dostupni.

Prema istraživanju Udruženja poslodavaca u oblasti igara na sreću „JAKTA” kao kolektivnog člana Unije poslodavaca Srbije budžet Srbije u 2009. godini oštećen je za EUR 79 miliona neprikupljenih poreza i taksu usled postojanja „crnog tržišta” igara na sreću. Neprikupljena poreska sredstva odnose se na: neprijavljene aparate za igre na sreću (na čiju upotrebu se inače plaća taksa državi), postojanje

⁵⁰ Srednji kurs Eur-a za period od 01.01.2011. do 16.11.2011. iznosio je 104,44: -izvor NBS

⁵¹ Stanovništvo Srbije: 7.120.666 stanovnika. Prema podacima popisa iz 2011. godine. Izvor – zavod za statistiku

⁵² Podaci za budžet na nivou lokanih samouprava dobijeni su na osnovu podataka za sledećih 15 gradova: Beograd, Niš, Novi Sad, Pančevo, Kruševac, Leskovac, Čačak, Požarevac, Subotica, Smederevo, Užice, Zaječar, Novi Pazar, Valjevo i Pirot. Njihovo učešće u izdacima za sport i fizičku kulturu svih lokanih samouprava u Srbiji u 2006. godini iznosilo je 52,98%. Za procenu zbirnog budžeta lokalnih samouprava za 2011. godinu prepostavili smo da je njihovo učešće u ukupnom finansiranju svih gradova u 2011. godini ostalo nepromenjeno. Kako planirani zbirni budžet pomenutih 15 gradova u 2011. godini iznosi RSD 2.837.498.208, proporcijom je izračunat planirani zbirni budžet svih lokalnih samouprava u Srbiji za 2011. godinu u iznosu od RSD 5.355.791.257.

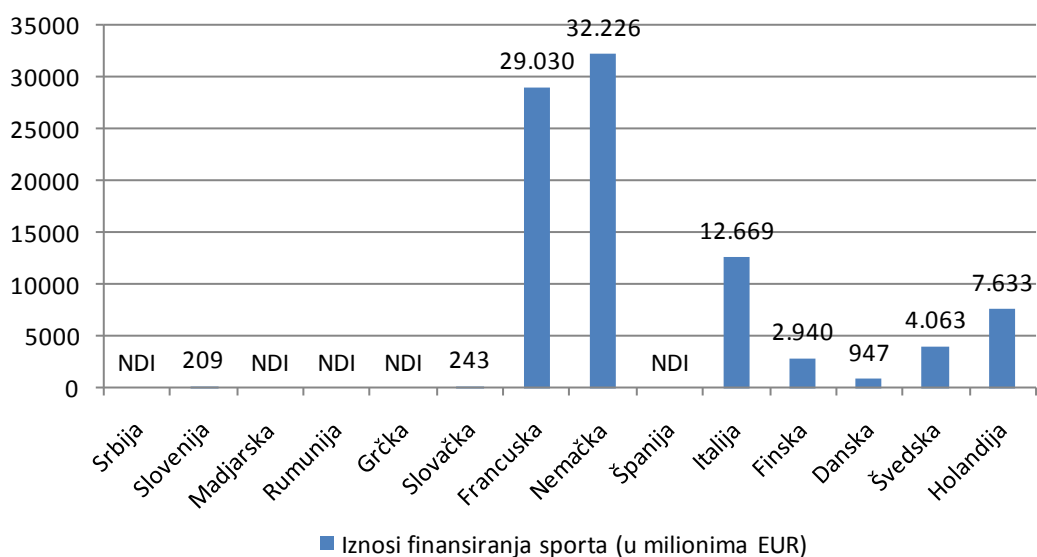
nelegalnih kladionica, nelegalan uvoz automata za igre na sreću, postojanje nelegalnih kockarnica gde se održavaju „teksas hold on” turniri, i preko 10 hiljada radnika koji rade „na crno” u nelegalnim kladionicama i kockarnicama.

4.2 UPOREDNI PRIKAZ STANJA U ODABRANIM ZEMLJAMA EU I SRBIJI

U odabranim zemljama EU prisutni su različiti modeli finansiranja sporta. U većini analiziranih zemalja (Sloveniji, Francuskoj, Nemačkoj, Italiji, Finskoj, Švedskoj i Holandiji) primarni su privatni izvori finansiranja. Sa druge strane, u Slovačkoj, primarna sredstva za sport dolaze iz javnih izvora. Jedinstven model finansiranja sporta ima Danska, gde najznačajnije mesto imaju doprinosi sportu po osnovu volonterskog rada.

U narednom grafikonu prikazano je ukupno direktno (javno i privatno) finansiranje sporta u odabranim zemljama EU:

Grafikon 21:⁵³ Iznosi finansiranja sporta u odabranim zemljama u 2009. godini (u milionima EUR)⁵⁴

Izvor: Study - *The different funding models for grassroots sports in the EU*, European Commission (2010)⁵⁵

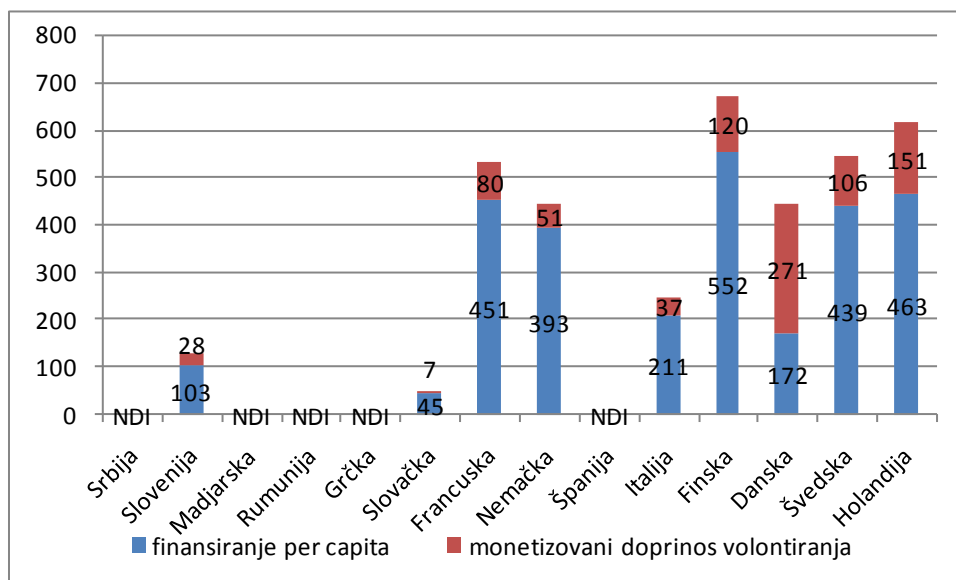
U sledećem grafikonu nalaze se podaci o direktnom (javnom i privatnom) finansiranju sporta per capita u odabranim zemljama EU kao i doprinosi volonterskog rada finansiranju sporta izraženi per capita:

⁵³ NDI znači nisu dostupne informacije

⁵⁴ Podaci za Srbiju, Mađarsku, Rumuniju, Grčku i Španiju nisu kompletni.

⁵⁵ Internet adresa: http://ec.europa.eu/internal_market/top_layer/sport_en.htm

Grafikon 22: Iznosi finansiranja sporta per capita u odabranim zemljama EU u 2009. godini

Izvor: Study - The different funding models for grassroots sports in the EU, European Commission (2010)

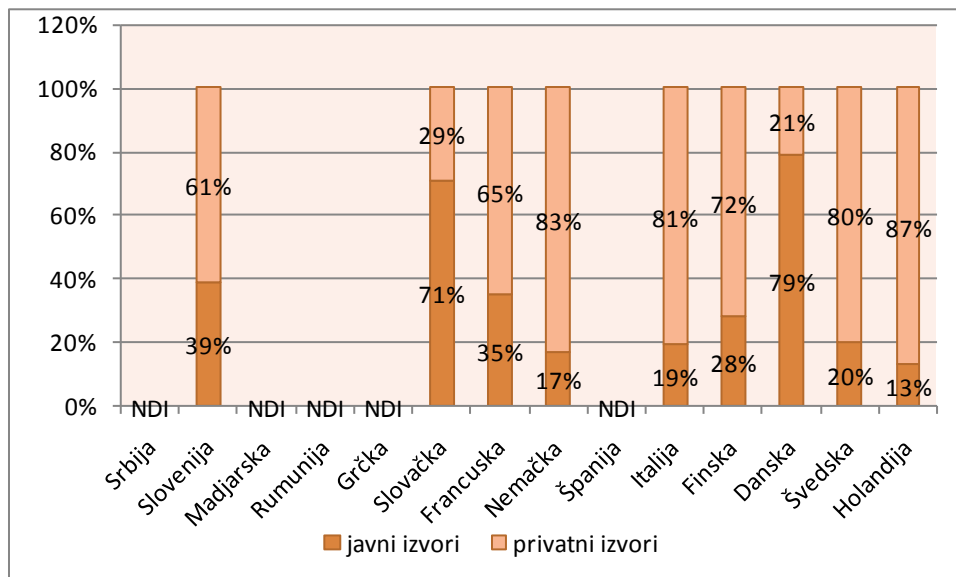
Na osnovu prethodnih grafikona može se videti da se u odabranim zemljama posmatrano u apsolutnim iznosima, sport najvećim iznosom direktnih sredstava finansira u Nemačkoj, Francuskoj i Italiji i to sa EUR 32.226 miliona, 29.030 miliona i 12.669 miliona respektivno.

Ako se posmatra finansiranje sporta iz direktnih izvora per capita, od odabranih zemalja prednjači Finska gde je pomenuti iznos EUR 552, zatim Holandija sa EUR 463 i Francuska sa EUR 451.

Iz grafikona broj 2, može se videti da u Danskoj monetizovani doprinos volonterskog rada u oblasti sporta prevazilazi finansiranje sporta iz direktnih izvora.

U narednom grafikonu prikazana su učešća javnih i privatnih izvora finansiranja u ukupnom direktnom finansiranju sporta:

Grafikon 23: Učešće javnih i privatnih izvora finansiranja u ukupnom direktnom finansiranju sporta u odabranim zemljama EU u 2009. godini

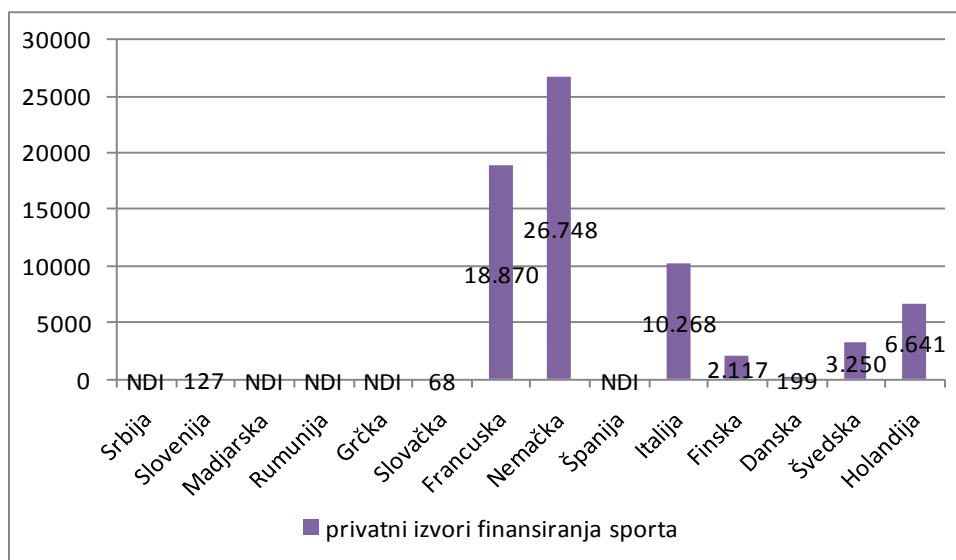

Izvor: Study - The different funding models for grassroots sports in the EU, European Commission (2010)

U većini odabranih zemalja u strukturi direktnih izvora finansiranja sporta preovlađuju privatni izvori finansiranja i to najizraženije u Holandiji sa 87%, Nemačkoj sa 83%, Italiji sa 81% i Švedskoj sa 80%. Sa druge strane u Danskoj i Slovačkoj preovlađuju javni izvori finansiranja sa 79% odnosno 71%.

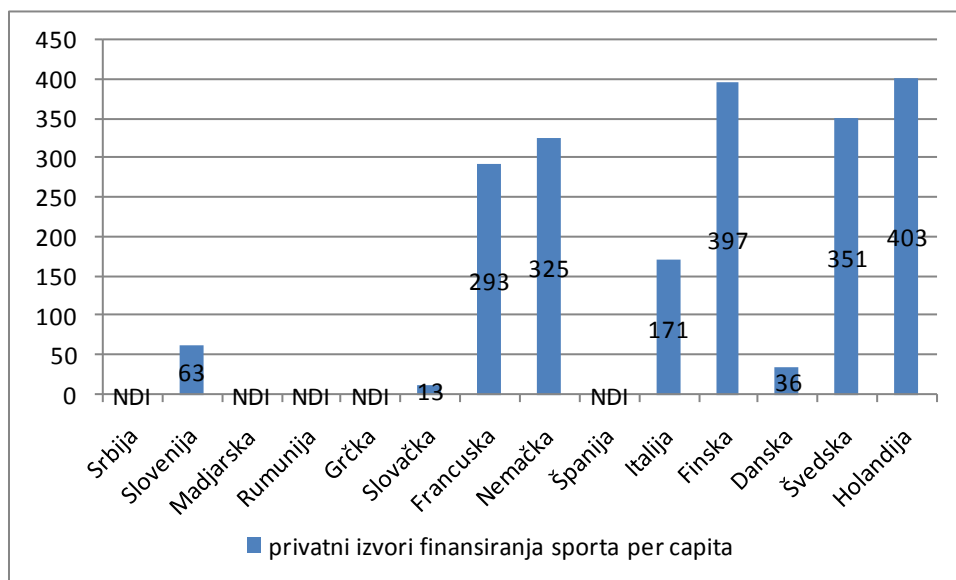
U narednim grafikonima prikazani su privatni izvori finansiranja sporta u odabranim zemljama u apsolutnim iznosima i iznosima per capita za 2009. godinu:

Grafikon 24: Privatni izvori finansiranja sporta izraženi u milionima EUR

Izvor: Study - The different funding models for grassroots sports in the EU, European Commission (2010)

Grafikon 25: Privatni izvori finansiranja sporta u odabranim zemljama izraženi per capita

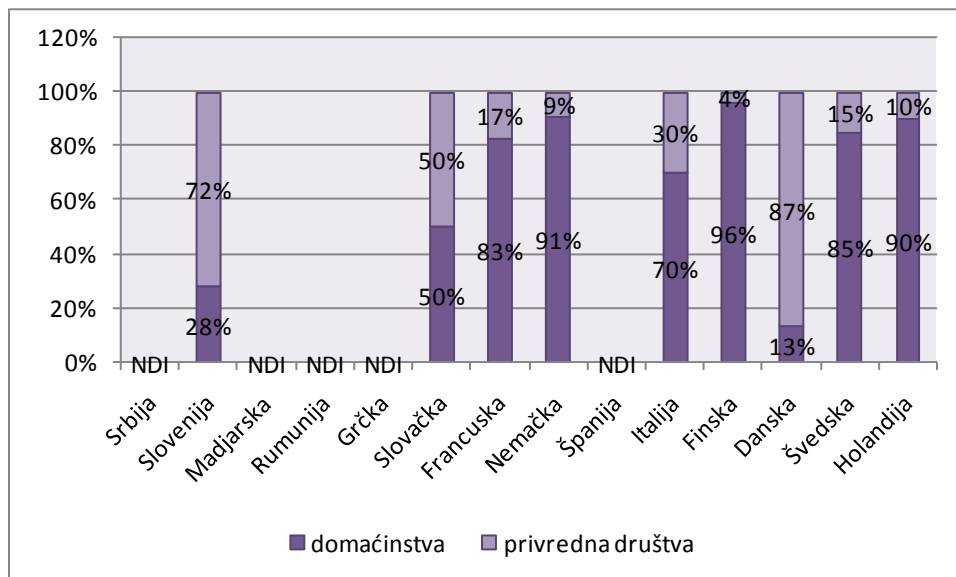
Izvor: Study - The different funding models for grassroots sports in the EU, European Commission (2010)

Sport se u apsolutnim iznosima posmatajući privatne izvore, najviše finansira u Nemačkoj, Francuskoj i Italiji i to u iznosima od EUR 26.748 miliona, 18.870 miliona i 10.268 miliona respektivno.

Posmatrano per capita, u Holandiji privatni izvori finansiranja sporta iznose EUR 403, u Finskoj EUR 397 dok u Švedskoj iznose EUR 351.

U sledećem grafikonu prikazan je udeo domaćinstava i privrednih društava u privatnim izvorima finansiranja sporta:

Grafikon 26: Učešće domaćinstava i privrednih društava u privatnim izvorima finansiranja sporta u 2009. godini za odabrane zemlje EU

Izvor: Study - The different funding models for grassroots sports in the EU, European Commission (2010)

U većini odabranih zemalja EU u strukturi privatnih izvora finansiranja preovlađuju domaćinstva kao izvori finansiranja. U Danskoj i Sloveniji preovlađuju privatna sredstva koja potiču od privrednih društava.

Prema procenama, na nivou celokupne EU 40% izvora finansiranja sporta od domaćinstava odnosi se na njihovu potrošnju na sportsku opremu (sportske rekvizite) i sportsku obuču i odeću, 8-12% na plaćanje članarina i participacija u vezi sa sportom, dok se 50% odnosi na ostala dobra i usluge kao što su ulaznice za sportske manifestacije, TV, novine, itd.)⁵⁶.

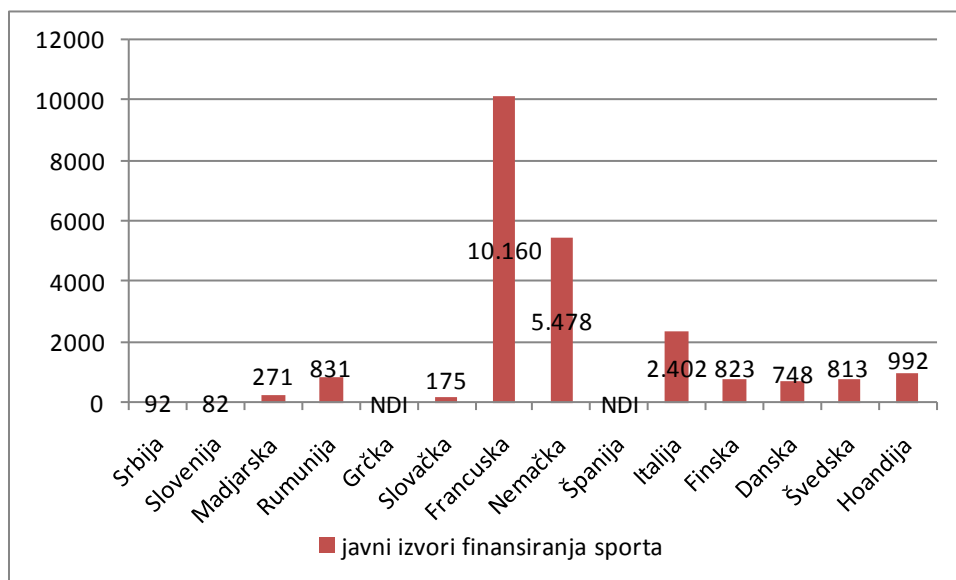
Sredstava koja potiču od privrednih društava dolaze od sponzorstava i prodaje medijskih prava. Procenjeno je da se od ukupnih izvora finansiranja sporta po osnovu sponzorstava 90% odnosi na finansiranje profesionalnog sporta, dok se 10% odnosi na finansiranje amaterskog sporta. Što se tiče sredstava koja potiču od prodaje medijskih prava, razlika je još izraženija tj. 95% sredstava odlazi na finansiranje profesionalnog sporta⁵⁷.

U narednim grafikonima prikazani su javni izvori finansiranja sporta u odabranim zemljama u apsolutnim iznosima i iznosima per capita za 2009. godinu i Srbiji za 2011. godinu:

⁵⁶ Izvor: Study - The different funding models for grassroots sports in the EU, European Commission (2010).

⁵⁷ Izvor: Study - The different funding models for grassroots sports in the EU, European Commission (2010).

Grafikon 27: Javni izvori finansiranja sporta izraženi u milionima EUR

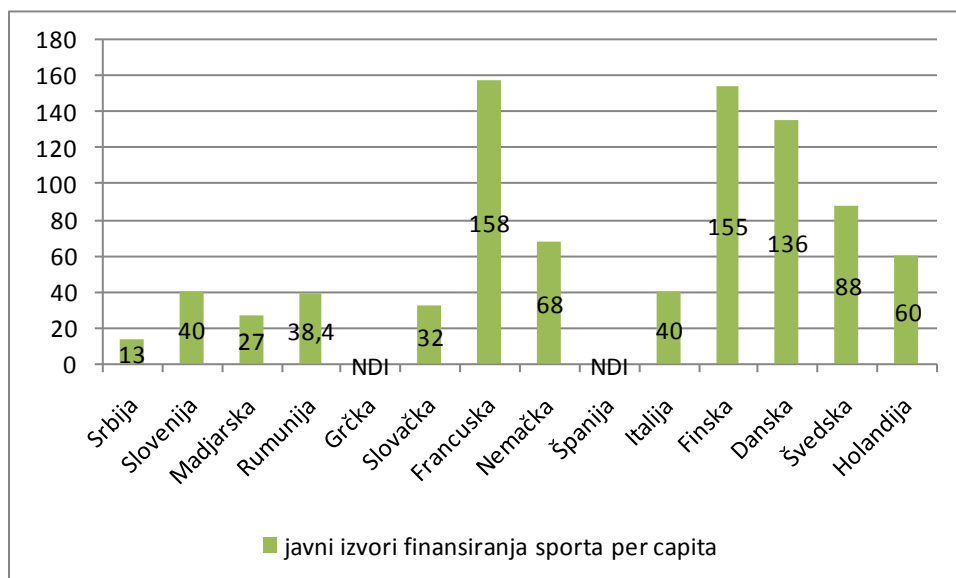

Izvor: Study - The different funding models for grassroots sports in the EU, European Commission (2010)

Posmatrano u apsolutnim iznosima u odabranim zemljama najveći iznosi za finansiranje sporta iz javnih izvora izdvajaju se u Francuskoj - EUR 10.160 miliona, Nemačkoj - EUR 5.478 miliona i Italiji - EUR 2.402 miliona.

U Srbiji je planirano da u 2011. godini sport iz javnih izvora bude finansiran sa EUR 93 miliona, što je u poređenju sa podacima u odabranim zemljama EU za 2009. godinu više jedino od Slovenije.

Grafikon 28: Javni izvori finansiranja sporta izraženi per capita

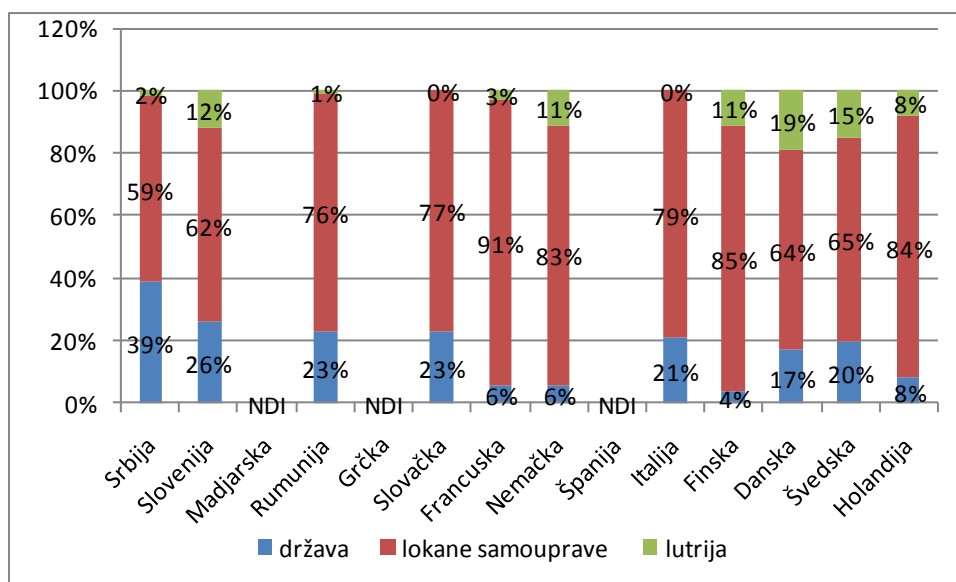

Izvor: Study - The different funding models for grassroots sports in the EU, European Commission (2010)

Najviše sredstava iz javnih izvora izraženo per capita u odabranim zemljama izdvaja se u Francuskoj, Finskoj i Danskoj i to EUR 158, EUR 155 i EUR 136 respektivno. Planirana izdvajanja iz javnih izvora u Srbiji za 2011. godinu iznose EUR 13 per capita, što je više nego desetostruko manje nego Francuskoj, Finskoj i Danskoj i više nego dvostruko manje nego u Mađarskoj gde se najmanje izdvaja javnih sredstava per capita posmatrajući odabrane zemlje EU.

U narednom grafikonu prikazana je struktura javnih izvora finansiranja u odabranim zemljama EU za 2009. godinu i Srbiju za 2011. godinu:

Grafikon 29: Struktura javnih izvora finansiranja

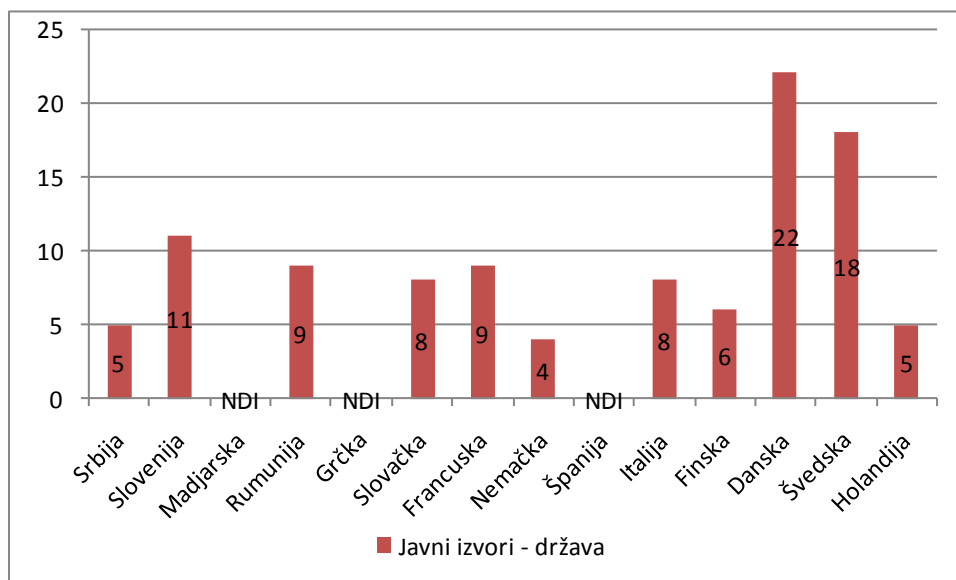

Izvor: Study - The different funding models for grassroots sports in the EU, European Commission (2010)

U svim odabranim zemljama EU, u strukturi javnih izvora finansiranja u 2009. godini najznačajniji udeo su imali izvori iz regionalnih/lokalnih budžeta. U strukturi planiranih javnih izvora finansiranja sporta u Srbiji za 2011. godinu zbirni budžet AP Vojvodine i lokalnih samouprava takođe je imao najznačajniji udeo, ali je on bio manji u odnosu na sve odabrane zemlje EU. Takođe, udeo u javnim izvorima finansiranja sporta u Srbiji koji se odnosi na sredstva prikupljena od lutrije je nizak u odnosu na udeo iste kategorije kod većine odabranih zemalja EU. Sa druge strane udeo sredstava za finansiranje sporta iz budžeta Republike Srbije znatno je veći od udela na državnom nivou odabranih zemalja EU.

U narednom grafikonu, prikazano je finansiranje sporta od strane države izraženo per capita u odabranim zemljama EU u 2009. godini i u Srbiji u 2011. godini:

Grafikon 30: Finansiranje sporta iz budžeta države u odabranim zemljama EU u Srbiji izraženo per capita

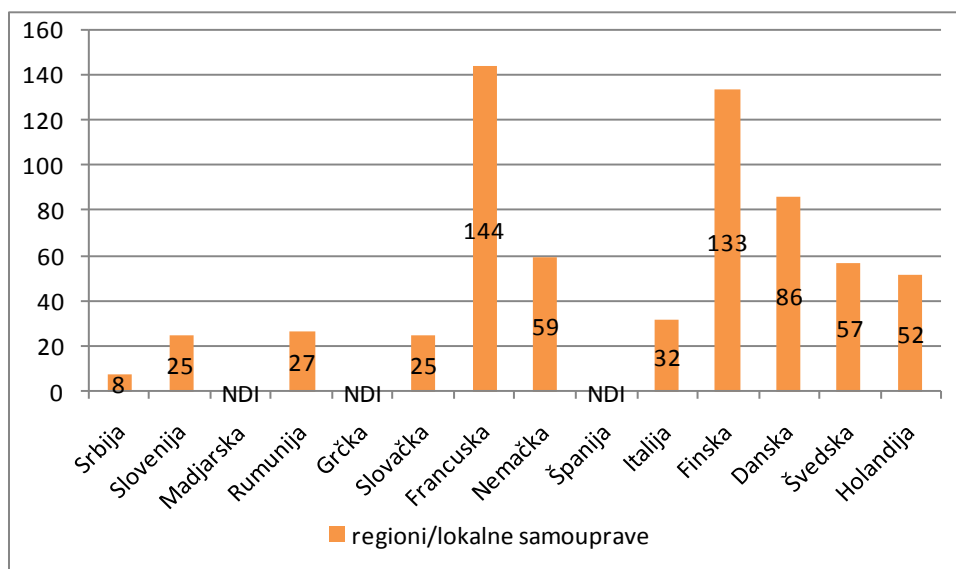

Izvor: Study - The different funding models for grassroots sports in the EU, European Commission (2010)

Iako Srbija ne zaostaje za pojedinim zemljama poput Nemačke, Holandije i Finske poredeći iznose finansiranja sporta iz državnog budžeta per capita, pomenute zemlje sport višestruko većim per capita iznosima finansiraju iz budžeta regiona/lokalnih samouprava.

U narednom grafikonu prikazani su per capita iznosi finansiranja sporta iz budžeta regiona/lokalnih samouprava u odabranim zemljama EU u 2009. godini i u Srbiji u 2011. godini:

Grafikon 31: Finansiranje sporta iz budžeta regiona/lokalnih samouprava u odabranim zemljama EU u Srbiji izraženo per capita

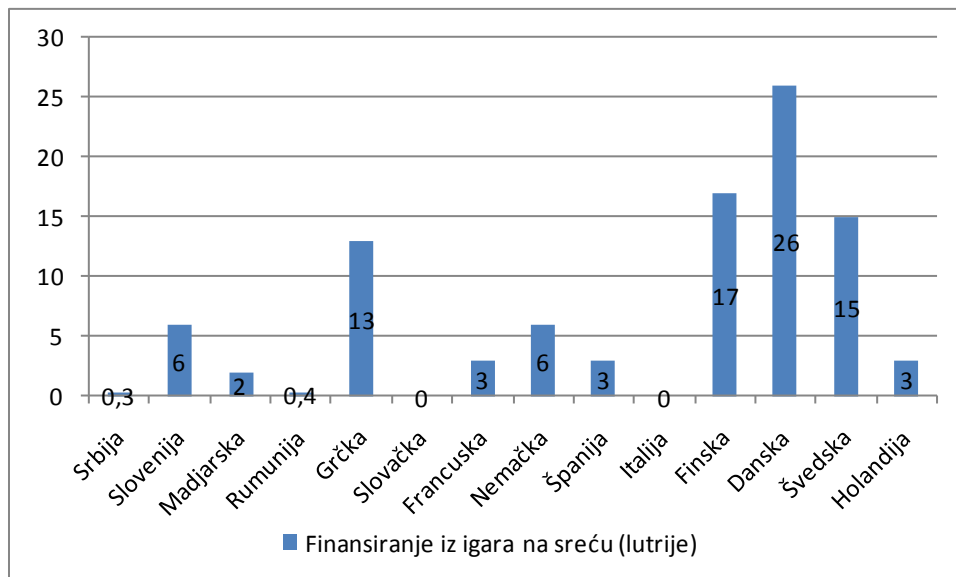

Izvor: Study - The different funding models for grassroots sports in the EU, European Commission (2010)

Iz prethodnog grafikona može se videti da je finansiranje sporta iz budžeta regiona/lokalnih samouprava izraženo per capita u Srbiji značajno manje nego u odabranim zemljama EU. Zaključak je da po Srbiju negativan jaz u finansiranju sporta između nje i odabranih zemalja EU posmatrajći ukupne javne izvore, najznačajnijim delom potiče od finansiranja iz budžeta regiona/lokalnih samouprava.

U narednom grafikonu prikazani su per capita iznosi finansiranja sporta iz lutrije u odabranim zemljama EU u 2009. godini i u Srbiji u 2011. godini:

Grafikon 32: Finansiranje sporta iz lutrije u odabranim zemljama EU u Srbiji izraženo per capita

Izvor: Study - The different funding models for grassroots sports in the EU, European Commission (2010)

Na osnovu prethodnog grafikona može se zaključiti da je finansiranje sporta iz lutrije u Srbiji znatno ispod nivoa većine odabranih zemalja EU.

4.3 ZAKLJUČCI NA OSNOVU POREĐENJA DIREKTOG FINANSIRANJA SPORTA I FINANSIRANJA SPORTA PUTEM VOLONTERSKOG RADA U ODABRANIM ZEMLJAMA EU I SRBIJI SA PREPORUKAMA ZA UNAPREĐENJE FINANSIRANJA SPORTA U SRBIJI

U pogledu javnih izvora finansiranja sporta, Srbija zaostaje u odnosu na odabrane zemlje EU. Planirana izdvajanja iz javnih izvora u Srbiji za 2011. godinu iznose EUR 13 per capita, što je više nego desetostruko manje nego u Francuskoj, Finskoj i Danskoj (u 2009. godini) i više nego dvostruko manje nego u Mađarskoj (u 2009. godini) gde se izdvajalo najmanje javnih sredstava per capita posmatrajući odabrane zemlje EU.

Pomenuti jaz u finansiranju sporta iz javnih izvora, najviše je prouzrokovan niskim nivoom finansiranja sporta u Srbiji iz budžeta regiona/lokalnih samouprava (tj. AP Vojvodine i gradova) u odnosu na odabrane zemlje EU. Prethodno pomenuta planirana sredstva za 2011. godinu u Srbiji su iznosila EUR 8 per capita dok su u 2009. godini u Sloveniji i Slovačkoj iznosila EUR 25 per capita, Rumuniji EUR 27 per capita, Italiji EUR 32 per capita, Holandiji EUR 52 per capita, Švedskoj EUR 57 per capita, Nemačkoj EUR 59 per capita, Danskoj EUR 86 per capita, Finskoj EUR 133 per capita i Francuskoj EUR 144 per capita.

Poredeći iznose finansiranja sporta iz državnih budžeta izražene per capita, Srbija sa EUR 5 per capita ne zaostaje za pojedinim odabranim zemljama EU poput Nemačke, Holandije i Finske ali se prethodno pomenute zemlje u znatno većem obimu od Srbije finansiraju iz budžeta regiona/lokalnih samouprava.

Finansiranje sporta u Srbiji iz igara na sreću (lutrije) izraženo per capita, je na najnižem nivou u poređenju sa odabranim zemljama EU. Planirano finansiranje sporta iz pomenutog izvora u 2011. godini u Srbiji iznosi EUR 2 miliona odnosno EUR 0,3 per capita. Izuzimajuću Rumuniju gde su pomenuti izvori u 2009. godini iznosili EUR 0,4 per capita i Mađarsku gde su iznosili EUR 2 per capita, u ostalim odabranim zemljama EU, razlika je desetostruka ili veća u odnosu na Srbiju (na primer u Danskoj koja je na vrhu liste, sport se u 2009. godini iz igara na sreću finansirao sa EUR 26 per capita).

Iz svega prethodno pomenutog, dolazi se do zaključka da se u Srbiji iz javnih izvora sport finansira u značajno manjem obimu u poređenju sa odabranim zemljama EU.

Najefikasnije rešenje gore pomenutog problema bilo bi povećanje godišnjih sredstava koja se raspedeljuju sportu iz svih javnih izvora (tj. iz budžeta države, AP Vojvodine i lokalnih samouprava). Ipak, nedostatak pomenutog rešenja je činjenica da su javna sredstva finansiranja ograničena i da uvećanje sredstava namenjenih određenoj oblasti povlače za sobom smanjenje ukupnog potencijala za finansiranje drugih oblasti.

Sledeća predložena rešenja proistekla su iz sprovedene komparativne analize prikazane u ovom izveštaju i usmerena su na unapređenje direktnog finansiranja sporta u Srbiji:

- Uvođenje PDV-a na usluge privređivanja igara na sreću (prema važećem Zakonu o PDV-u su pomenute usluge oslobođene plaćanja poreza bez prava na odbitak ulaznog PDV-a) i namenom određenog procenta prikupljenog poreza finansiranju sporta.
- Uvođenje prava poreskih obveznika poreza na dohodak građana da određeni iznos svog poreza neposredno namene nekoj od neprofitnih sportskih organizacija. U skladu sa prethodno pomenutim, neophodno je napraviti listu sportskih organizacija potencijalnih primalaca poreskih sredstava.
- Uvođenje poreza na organizovanje manifestacija koji bi se sastojao u tome da svako lice koje organizuje umetnički događaj, sportsko takmičenje ili zabavni program druge vrste u Srbiji ima obavezu da plati porez. Porez bi se plaćao na prihode od ulaznica i odlazio bi u budžet lokalne samouprave na čijoj teritoriji je manifestacija održana. Pomenuti budžetski prihodi lokalnih samouprava stoprocentno bi bili u svrhu finansiranja oblasti iz koje su potekli i na teritoriji sa koje su potekli.
- Namenjivanje većeg godišnjeg obima sredstava Narodne lutrije Srbije finansiranju sporta;
- Srbija godišnje gubi EUR 79 miliona (EUR) 11 per capita na ime taksi i poreza zbog postojanja „crnog tržišta” igara na sreću. Uvođenjem pomenutog tržišta u legalne tokove, bila bi prikupljena sredstva koja bi se u određenom procentu mogla nameniti finansiranju sporta.

Pored svega prethodno pomenutog, neophodno je posvetiti pažnju unapređenju sistema volonterskog rada u sportu u Srbiji. U većini odabranih zemalja EU, doprinos volonterskog rada sportu je od velikog značaja. U Danskoj je na primer procenjeni monetizovani doprinos volonterskog rada finansiranju sporta od EUR 271 per capita, odnosno EUR 1.492 miliona u 2009. godini, bio značajniji od ukupnih direktnih izvora finansiranja sporta koji su iznosili EUR 172 per capita, odnosno EUR 947 miliona. Pomenuti doprinos u Holandiji iznosio je EUR 151 per capita, Finskoj EUR 120 per capita, Švedskoj EUR 106 per capita, Francuskoj EUR 80 per capita, Nemačkoj EUR 51 per capita, Italiji EUR 37 per capita, Sloveniji 28 per capita, Slovačkoj EUR 7 per capita .

Ukoliko bi se u Srbiji postigao nivo finansiranja sporta po osnovu volonterskog rada identičan onom u Sloveniji (koja je od odabranih zemalja EU među najlošijima u pogledu doprinosa volonterizma finansiranju sporta), odnosno nivo od EUR 28 per capita, sport bi se na ovaj način godišnje finansirao sa EUR 199 miliona što je 2,16 puta veći iznos od ukupnog planiranog finansiranja sporta iz javnih izvora u 2011. godini koji iznose EUR 92 miliona.

Da bi se u Srbiji volonterizam promovisao na adekvatan način, neophodno je uspostavljanje pravne regulative u ovoj oblasti, mehanizama vrednovanja volonterskog rada i nakon toga, uvođenje poreskih olakšica u vezi sa volonterskim radom u oblasti sporta. Jedna od mogućnosti može biti uvođenje poreskih olakšica kod poreza na dohodak građana po osnovu volonterskog rada u sportu.

5 PORESKE POLITIKE U OBLASTI SPORTA U ODABRANIM ZEMLJAMA EU I SRBIJI

5.1 PORESKE POLITIKE U OBLASTI SPORTA U SRBIJI I ODABRANIM ZEMLJAMA EU

5.1.1 SLOVENIJA

5.1.1.1 ZAKON O POREZU NA DOBIT PRAVNIH LICA

Prema važećem Zakonu o porezu na dobit pravnih lica⁵⁸, poreska stopa iznosi 20%.

Poreske olakšice u sportu:

- Prema Zakonu, lični troškovi kao što su na primer troškovi za zabavu, opuštanje, sport i rekreaciju, uključujući i PDV u vezi sa tim su neodbitni troškovi sa aspekta obračuna poreske osnovice za porez na dobit pravnih lica⁵⁹.
- Davanja u novcu ili u naturi za humanitarne i dobrotvorne svrhe, invalidnim ustanovama, za socijalnu zaštitu, nauku, **sport**, kulturu, ekologiju i religiju priznaju se kao rashod za potrebe obračuna poreske osnovice poreza na dobit u iznosu najviše do 0,3% ukupnih prihoda u odnosnom poreskom periodu a najviše u vrednosti poreske osnovice. Pomenuta davanja se priznaju kao rashod samo u slučaju kada su data rezidentima Slovenije ili rezidentima neke od članica EU⁶⁰.

5.1.1.2 POREZ NA DODATU VREDNOST (PDV)

Prema aktuelnom slovenačkom zakonu kojim je regulisan porez na dodatu vrednost⁶¹, primenjuju se opšta poreska stopa od 20% i umanjena poreska stopa od 8,5%⁶².

Poreske olakšice u sportu:

- Zakon predviđa poresko oslobođenje za promet usluga koje su direktno povezane sa sportom ili fizičkim obrazovanjem pružene od strane neprofitnih organizacija pod uslovom da su korisnici usluga lica koja su angažovana u sportu ili u fizičkom obrazovanju⁶³.
- Oslobođen je od oporezivanja uvoz farmaceutskih proizvoda za medicinsku ili veterinarsku upotrebu prilikom međunarodnih sportskih događaja koji se dešavaju u Sloveniji⁶⁴.

⁵⁸ -Zakon o davku od dohodkov pravnih oseb (ZDDPO-2) Ur.l. RS, št. 117/2006

- Izmene i dopune Zakona: Ur.l. RS, št. 90/2007, 56/2008, 76/2008, 92/2008, 5/2009, 96/2009, 43/2010, 59/2011

59 Član 30

60 Član 59

61 -Zakon o davku na dodano vrednost (ZDDV-1) Ur.l. RS, št. 117/2006,

- Izmene i dopune Zakona: Ur.l. RS, št. 33/2009, 85/2009, 10/2010-UPB2, 85/2010, 13/2011-UPB3, 18/2011

⁶² Član 41 Zakona

⁶³ Član 42 Zakona

- Poreski obveznik nema pravo na odbitak ulaznog PDV-a prilikom nabavke jahti i brodova čija je namena sport i zabava, kao ni za gorivo, mazivo, rezervne delove i usluge u vezi sa prethodno pomenutim, osim za plovila koja se koriste za putnički i teretni transport, za iznajmljivanje, lizing i preprodaju⁶⁵.

5.1.1.3 POREZ NA DOHODAK GRAĐANA⁶⁶

Porez na dohodak građana se u Sloveniji plaća na 6 različitih kategorija prihoda⁶⁷:

- Prihode od dohodka
- Prihode iz poslovnih aktivnosti (prihodi stečeni obavljanjem nezavisnih profesionalnih usluga bez obzira na svrhu i rezultate tih aktivnosti⁶⁸)
- Prihode od poljoprivrede i šumarstva
- Prihode od izdavanja nepokretnost i po osnovu prenosa prava svojine nad nepokretnostima
- Prihode od kapitala
- Ostale prihode

Poreska stopa na prihode od kapitala (kamate, dividende i kapitalna dobit) kreće se u intervalu od 5% do 20% u zavisnosti od dužine perioda u kom su ostvareni prihodi.

Ostalih pet kategorija prihoda čine godišnju poresku osnovicu sa sledećim iznosima poreskih stopa:

- 16% na ukupne prihode do EUR 6.800,
- 27% na deo prihoda od EUR 6.800 do EUR 13.600
- 41% na deo prihoda preko EUR 13.600⁶⁹

Poreske olakšice u sportu:

- Porez na dohodak građana se ne plaća na prihode od nagrada dobijenih za osvajanje medalja na Olimpijskim Igrama, na svetskim, evropskim i drugim međunarodnim šampionatima, a koje su dobijene iz budžeta u skladu sa pravilima definisanim kriterijumima za vođenje godišnjeg sportskog programa na nacionalnom nivou⁷⁰.
- Poreski obveznik može tražiti smanjenje poreske osnovice po osnovu donacija u novcu ili u naturi datih u humanitarne i dobrotvorne svrhe, invalidnim ustanovama, za socijalnu zaštitu, nauku, **sport**, kulturu, ekologiju i religiju. Maksimalan iznos smanjenja poreske osnovice po osnovu zbirne vrednosti donacija može biti u iznosu od 0,3% ukupnih prihoda koji su predmet

⁶⁴ Članovi 50 i 51. Zakona

⁶⁵ Član 66 Zakona

⁶⁶ ⁶⁶ - Zakon o dohodnini (ZDoh-2) Ur.l. RS, št. 117/2006

- Izmene i dopune Zakona: Ur.l. RS, št. 33/2007 Odl.US: U-I-198/05-12, 45/2007 Odl.US: U-I-260/04-28, 90/2007, 10/2008, 78/2008, 92/2008, 125/2008, 20/2009, 10/2010, 13/2010, 28/2010-UPB5, 43/2010, 51/2010-UPB6, 106/2010, 9/2011-ZUKD-1, 13/2011-UPB7

⁶⁷ Član 18 Zakona

⁶⁸ Član 46 Zakona

⁶⁹ Čl 122 Zakona

⁷⁰ Čl 31 Zakona

oporezivanja u odnosnom poreskom periodu (poreskoj godini). Donacije se mogu koristiti za smanjenje poreske osnovice samo u slučaju kada su date rezidentima Slovenije ili rezidentima neke od članica EU⁷¹.

- Porez se ne plaća na prihode od nagrada za izuzetna dostignuća u sportu pod uslovima: da su plaćeni od strane Države, lokalnih vlasti ili institucija koje nisu sadašnji, bivši ili budući poslodavac primaoca nagrade i ako davalac nije povezan sa primaocem; da prihodi nisu na redovnoj osnovi; da primalac nagrade nije učestvovao u procesu odabira dobitnika nagrada.
- Ne oporezuje se pokrivanje troškova prevoza, smeštaja i dnevnica licu koje je kao dobrovoljac ili po pozivu učestvovalo u neprofitnim aktivnostima u vezi sa sportom⁷².
- Rezident Slovenije koji je samozaposleni sportista i koji je registrovan u odgovarajućem registru profesionalnih sportista, pod uslovom da nije pod ugovorom o radu i ne učestvuje u drugim aktivnostima plaća porez po umanjenoj stopi od 15% godišnje na iznos prihoda do EUR 25.000 koje je ostvario u poreskom periodu⁷³.
- Poreski obveznici imaju pravo da do 0,5% iznosa svog poreza neposredno namene nekoj od organizacija koja se bavi neprofitnim delatnostima od javnog interesa među kojima su i sportske organizacije⁷⁴⁷⁵.

5.1.1.4 DOPRINOSI ZA OBAVEZNO SOCIJALNO OSIGURANJE

Prema zakonu o doprinosima za socijalno osiguranje⁷⁶ osnovica za plaćanje doprinosa je bruto zarada zaposlenih⁷⁷. Doprinosi se plaćaju najkasnije 6 dana nakon isplate zarade.

U narednoj tabeli prikazani su doprinosi koji se plaćaju u Sloveniji sa odnosnim stopama doprinosa.

Tabela 2: Struktura doprinosa za obavezno socijalno osiguranje u Sloveniji

Vrsta doprinosa	Stopa na teret poslodavca	Stopa na teret zaposlenog
Penzijsko i invalidsko osiguranje	8,85%	15,50%
Obavezno zdravstveno osiguranje	6,56%	6,36%
Porodiljsko osiguranje	0,10%	0,10%
Osiguranje od nezaposlenosti	0,06%	0,14%
Osiguranje za slučaj bolesti	0,53%	/
Ukupno	16,10%	22,10%

Izvor: Zakon

⁷¹ Čl 66 Zakona

⁷² Čl 107 Zakona

⁷³ Član 113 Zakona

⁷⁴ Zvanična lista ovih organizacija može se preuzeti sa sledeće internet adrese: http://www.uradni-list.si/files/RS_-2011-057-02653-OB~P001-0000.PDF

⁷⁵ Član 142 Zakona

⁷⁶ Zakon o prispevkih za socialno varnost - ZPSV (Uradni list RS, št. 5/96, 18/96-ZDavP, 34/96, 87/97, 3/98, 106/99-ZPIZ-1, 81/00, 97/01-ZSDP, 97/01)

⁷⁷ Član 3 Zakona

Poreske olakšice u sportu: Nema olakšica

5.1.1.5 POREZ NA IMOVINU

U momentu izrade Analize, u Sloveniji nije postojao porez na posedovanje nepokretnosti već samo na transfer vlasništva nad nepokretnostima.

Prema Zakonu o porezu na promet nepokretnosti⁷⁸ plaća se porez na promet nepokretnosti po stopi od 2%⁷⁹ na osnovicu koju predstavlja prodajna cena nepokretnosti⁸⁰.

Poreske olakšice u sportu: Nema olakšica

Planirane poreske olakšice:

Prema slovenačkom Nacionalnom programu sporta 2011-2020⁸¹ predviđeno je uvođenje seta poreskih olakšica u vezi sa sportom u predstojećem desetogodišnjem periodu.

U Programu je zaključeno da trenutna poreska regulativa u Sloveniji nije naročito podsticajna u pogledu razvoja sporta i da se stoga moraju preuzeti odgovarajuća rešenja iz drugih zemalja EU kako bi se situacija u budućnosti poboljšala. Shodno prethodno pomenutom Program identifikuje sledeće korake:

- Promena regulative vezane za porez na dobit pravnih lica (uvođenje podsticaja za kompanije koje investiraju u sport i sportske klubove);
- Promena regulative vezane za porez na dohodak građana (uvođenje novih podsticaja za aktivne sportiste);
- Promene regulative vezane za PDV (uvođenje poreskih olakšica za sportske klubove).

Pregled predviđenih olakšica prikazan je u narednoj tabeli:

⁷⁸ Zakon o davku na promet nepremičnin (ZDPN-2), Ur.l. RS, št. 117/2006

⁷⁹ Član 9 Zakona

⁸⁰ Član 8 Zakona

⁸¹ NACIONALNI PROGRAM ŠPORTA V REPUBLIKI SLOVENIJI 2011 – 2020, (EVA - 2010-3311-0056) - Izvor: Ministarstvo za javno upravo: www.mju.gov.si

Tabela 3: Previđeni set poreskih olakšica u Sloveniji u periodu 2011-2020 godine.

Vrsta poreza	Konkretna mera	Rok za donošenje mere	Nosilac aktivnosti ⁸²
Porez na dobit pravnih lica	Sniženje poreske stope kod profitnih aktivnosti sportskih organizacija	2011-2014	OKS, MF, MŠŠ šport
	Uvođenje poreskih podsticaja za strana ulaganja u osnovna sredstva u vezi sa sportom (sportke objekte i sportsku opremu)	2011-2014	OKS, MF, MŠŠ šport
	Priznavanje sportskim klubovima, 100% troškova kao odbitnih kada su nastali po osnovu investicija u sport	2011-2014	OKS, MF, MŠŠ šport
	Uspostavljanje kriterijuma za vrednovanje troškova volontiranja koji će se smatrati odbitnim troškovima prilikom računanja poreske osnovice	2011-2014	OKS, MF, MŠŠ šport
	Omogućiti sniženje poreske osnovice sportskim društvima za prihode ostvarene po osnovu volontiranja	2011-2014	OKS, MF, MŠŠ šport
	Uvođenje poreskih olakšica za sponzorisanje sporta	2011-2014	OKS, MF, MŠŠ šport
	Priznavanje kao odbitnih troškova, troškova poslodavca nastalih u svrhu bavljenja sportskim aktivnostima njegovih zaposlenih	2011-2014	OKS, MF, MŠŠ šport
	Priznavanje naknade troškova sportskim radnicima kao odbitnog troška	2011-2014	OKS, MF, MŠŠ šport
	Povećanje procenta priznatih troškova po osnovu donacija za sportske namene	2011-2014	OKS, MF, MŠŠ šport
Porez na dohodak građana	Uvođenje lične sportske olakšice	2011-2014	OKS, MF, MŠŠ šport
	Uvećanje normiranih troškova koji su odbitna stavka poreske osnovice kod profesionalnih sportista	2011-2014	OKS, MF, MŠŠ šport
	Izuzimanje stranih sportista od plaćanja doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje	2011-2014	OKS, MF, MŠŠ šport
	Smanjenje poreza za prihode ostvarene po osnovu dobijanja sportskih nagrada	2011-2014	OKS, MF, MŠŠ šport
	Poreske olakšice po osnovu volonterskog rada u sportu	2011-2014	OKS, MF, MŠŠ šport
	Ostvarivanje poreskih olakšica po osnovu članarina u sportskim klubovima kao i po osnovu kupovine sportske opreme i sportskih rekvizita.	2011-2014	OKS, MF, MŠŠ šport
Porez na dodatu vrednost	Oblikovanje modela koji bi poreskim obveznicima u slučaju ulaganja u sport omogućio da imaju pravo na javna sredstva bar u visini PDV-a koji su platili za investiciju.	2011-2014	OKS, MF, MŠŠ šport

⁸² OKS: Olimpijski komitet Slovenije; MF: Ministarstvo finansija; MFF šport: Ministarstvo sporta

5.1.2 MAĐARSKA

5.1.2.1 POREZ NA DOBIT I DIVIDENDE

Prema važećem zakonu o porezu na dobit i dividende⁸³, poreska stopa zavisi od iznosa poreske osnovice⁸⁴.

Tabela 4: Porez na dobit i dividende u Mađarskoj

Iznos poreska osnovica	Poreska stopa
- do HUF 500 miliona	10%
- preko HUF 500 miliona	19%

Poreske olakšice u sportu:

Donošenjem Zakona o izmenama pojedinih zakona u vezi podrške sportu⁸⁵ i pratećih podzakonskih akata⁸⁶, uvedene su poreske olakšice kod poreza na dobit pravnih lica. Poreske olakšice se ostvaruju po osnovu podrške (donacija)⁸⁷ odabranim ekipnim sportovima i to fudbalu, rukometu, košarci, vaterpolu i hokeju.

Poreske olakšice se ogledaju u sledećem:

- Celokupan trošak po osnovu doniranja u pomenute sportove smatra se odbitnim sa aspekta obračuna poreske osnovice;
- Pored toga što se priznaje kao odbitni trošak, trošak po osnovu pomenutih donacija može se iskoristiti i kao poreski kredit (tj. za umanjeње obračunatog poreza) u godini u kojoj je nastao ali do maksimalnog iznosa od 70% poreske obaveze u odnosnoj godini.
- Poreski kredit se može prenositi u naredne tri godine od godine njegovog nastanka i može se kombinovati sa ostalim poreskim olakšicama ali ukupno umanjeње poreske obaveze u bilo kojoj godini ne može preći 70% iznosa poreske obaveze.

⁸³ Prečišćena verzija osnovnog teksta Zakona o porezu na dobit i dividende br. LXXXI iz 2006. godine ("1996. évi LXXXI. törvény a társasági adóról és az osztalékadóról")

⁸⁴ Član 19 Zakona

⁸⁵ 2011. évi LXXXII. törvény a sport támogatásával összefüggő egyes törvények módosításáról

⁸⁶ - 39/2011. (VI. 30.) NEFMI rendelet a látvány-csapatsportok támogatásával összefüggő sportfejlesztési program jóváhagyására és a támogatási igazolás kiadására irányuló hatósági eljárásban fizetendő igazgatási szolgáltatási díjról.

- A Kormány 107/2011. (VI. 30.) Korm. rendelete a látvány-csapatsport támogatását biztosító támogatási igazolás kiállításáról, felhasználásáról, a támogatás elszámolásának és ellenőrzésének, valamint visszafizetésének szabályairól.

⁸⁷ Prema Zakonu o izmenama pojedinih zakona u vezi podrške sportu, pod podrškom (donacijom) odabranom ekipnom sportu, podrazumevaju se: podrška, donacija pružena bez obaveze vraćanja, trajno predata novčana sredstva ili knjigovodstvena vrednost sredstava predatih bez naknade u toku poreske godine, cena usluga pruženih bez nadoknade u toku poreske godine.

Uslovi za ostvarivanje prava za korišćenje poreskih olakšica:

1) Poreski obveznik može ostvariti pravo na korišćenje poreskih olakšica po osnovu donacija ukoliko je donacija data nekoj od sledećih organizacija za finansiranje navedenih stavki:

Tabela 5

Primaoci donacija	Namene donacija
Državni sportski savezi odabranih ekipnih sportova ⁸⁸	<ul style="list-style-type: none"> - obavljanje zadataka formiranja podmlatka; - troškovi vezani za zaposlene; - razvoj infrastrukture u cilju ispunjenja bezbednosnih uslova; - u skladu sa prethodno pomenutim - investicije i obnova predmetnih sredstava; - obavljanje obrazovnih zadataka;
Amaterske sportske organizacije koje deluju kao članovi sportskih saveza nekog od odabranih ekipnih sportova	<ul style="list-style-type: none"> - obavljanje zadataka obrazovanja podmlatka; - preko stručnog saveza, pokrivanje troškova vezanih za odlazak na takmičenja; - troškovi vezani za zaposlene; - razvoj infrastrukture u cilju ispunjenja bezbednosnih uslova; - u skladu sa prethodno pomenutim - investicije i obnova predmetnih sredstava; - obavljanje obrazovnih zadataka;
Profesionalne sportske organizacije ⁸⁹ koje deluju kao članovi sportskog saveza nekog od odabranih ekipnih sportova	<ul style="list-style-type: none"> - obavljanje zadataka obrazovanja podmlatka; - razvoj infrastrukture u cilju ispunjenja bezbednosnih uslova; - obavljanje obrazovnih zadataka; - troškovi vezani za zaposlene;
Fondacije od javnog interesa osnovane u cilju razvoja odabranih ekipnih sportova	<ul style="list-style-type: none"> - obavljanje zadataka obrazovanja podmlatka; - troškovi vezani za zaposlene; - razvoj infrastrukture u cilju ispunjenja bezbednosnih uslova; - u skladu sa prethodno pomenutim - investicije i obnova predmetnih sredstava; - obavljanje obrazovnih zadataka;
Javni organi koji služe strateškom razvoju sporta	<ul style="list-style-type: none"> - troškovi vezani za zaposlene; - obavljanje obrazovnih zadataka;

Izvor: Zakon o izmenama pojedinih zakona u vezi podrške sportu

⁸⁸ Fudbal, rukomet, košarka, vaterpolo i hokej.

⁸⁹ Prema Zakonu o izmenama pojedinih zakona u vezi podrške sportu, pod profesionalnom sportskom organizacijom smatra se sportsko udruženje ili sportsko preduzetništvo koje na takmičenjima koje raspisuju državni sportski savezi:

- a) učestvuje u najvišoj ligi za odrasle sportiste (dakle osvojilo je pravo na učešće);
- b) učestvuje u nižim ligama (osvojilo je pravo na učešće), pod uslovom da zapošljava i profesionalnog sportistu.

2) Ako se donocija odnosi na investiciju ili renoviranje nekretnine sportske namene⁹⁰, uslov za korišćenje poreske olakšice je da se organizacija koja prima pomoć obaveže da:

a) najmanje tokom 15 godina od stavljanja investicije u pogon, nekretninu koja služi kao osnov poreske olakšice koristi u sportske svrhe;

b) najmanje tokom 15 godina od stavljanja investicije u pogon, nekretninu sportske namene koja je stavljena u pogon putem investicije koja služi kao osnov poreske olakšice daje na korišćenje besplatno ili po diskontnim cenama za organizovanje školskih i studentskih sportskih događaja, rekreativnih sportskih događaja i drugih manifestacija (posebno: kulturoloških, turističkih) od interesa za zajednicu i to dnevno najmanje 20% radnog vreme na nekretnine sa sportskom namenom i godišnje najmanje 10 dana.

Procedura za ostvarivanje prava na poresku olakšicu po osnovu donacije u sport:

- Postiže se dogovor između kompanije donatora i sportske organizacije primaoca donacije oko budućeg iznosa i namene donacije;
- Sportska organizacija primalac donacije podnosi program Sportskom Administrativnom Organu gde je obrazloženo kako će biti iskorišćena donacija;
- Sportski Administrativni Organ izdaje sertifikat o donaciji;
- Nakon izdavanja sertifikata, donator transferiše sredstva primaocu donacije na tekući račun koji je naveden u sertifikatu;
- Donator na ovaj način stiče pravo na korišćenje poreskih olakšica.

5.1.2.2 POREZ NA DODATU VREDNOST (PDV)

Prema važećem Zakonu o porezu na dodatu vrednost⁹¹ u primeni su opšta poreska stopa od 25% i snižene poreske stope od 18% i 5%.

Poreske olakšice u sportu: Nema olakšica

5.1.2.3 POREZ NA DOHODAK GRAĐANA

Prema važećem Zakonu⁹² o porezu na dohodak građana, poreska stopa iznosi 16%.

Poreske olakšice u sportu: Nema olakšica

⁹⁰ Prema Zakonu o izmenama pojedinih zakona u vezi podrške sportu, pod nekretninom sa sportskom namenom podrazumeva se nekretnina ili deo nekretnine čija je osnovna namena da se koristi za sportske aktivnosti koje su definisane mađarskim Zakonom o sportu.

⁹¹ 2007. évi CXXVII. törvény az általános forgalmi adóról; 2009th Act CX. Law - Az általános forgalmi adóról szóló 2007. évi CXXVII. törvény módosítása; 2011. évi CXXIII. törvény az általános forgalmi adóról szóló 2007. évi CXXVII. törvény jogharmonizációs célú módosításáról és az adó-visszaigénylés különös eljárási szabályairól

⁹² Prečišćen tekst osnovne verzije zakona "1995. évi CXVII. törvény a személyi jövedelemadóról"

5.1.2.4 DOPRINOSI ZA SOCIJALNO OSIGURANJE

Tabela 6: Struktura doprinosa za socijalno osiguranje u Mađarskoj

Vrsta doprinosa	Stopa na teret poslodavca	Stopa na teret zaposlenog
Penzijsko osiguranje	24%	10%
Socijalno, zdravstveno i osiguranje od nezaposlenosti	3%	7,5%
Doprinos za stručno osposobljavanje	1,5%	/
Ukupno	28,5%	17,5%

Poreske olakšice u sportu:

Fizička lica koja se bave profesijama koje uključuju novinare, pisce, režisere, glumce, muzičare, sportiste i trenere na osnovu Zakona o uprošćenom plaćanju poreza i doprinosa⁹³, imaju pravo da koriste sistem uprošćenog plaćanja poreza i doprinosa (u daljem tekstu EKHO). EKHO poreska šema podrazumeva jedinstveno plaćanje poreza i doprinosa umesto odvojenog, tj. plaćanje poreza na dohodak građana po stopi od 16% i doprinosa za socijalno osiguranje koji se plaćaju po stopi od 28,5% na teret poslodavca i 17,5% na teret zaposlenog, plaćanjem jedinstvenog doprinosa (EKHO doprinosa). Stopa EKHO doprinosa iznosi 20% na teret isplatioca dohotka i 15% na teret fizičkog lica primaoca dohotka.

EKHO šema oporezivanja se može koristiti samo u slučaju kada godišnji dohodak fizičkog lica koji se bavi nekom od pomenutih profesija ne prelazi iznos od HUF 25 miliona⁹⁴.

Zakonom o izmenama pojedinih zakona u vezi podrške sportu⁹⁵ u delu koji se odnosi na Zakon o uprošćenom plaćanju poreza i doprinosa uvedene su dodatne pogodnosti za fizička lica čija je profesija sport i to sledeće:

- Ako je fizičko lice u poreskoj godini profesionalni sportista koji se takmiči u prvoj ligi sistema takmičenja državnog sportskog stručnog saveza ili državnog sportskog saveza, EKOHO šemu može primenjivati ukoliko njegov godišnji dohodak ne prelazi HUF 100 miliona;
- Ako je fizičko lice u poreskoj godini trener u sportskoj organizaciji koja se takmiči u prvoj ligi sistema takmičenja državnog sportskog stručnog saveza ili državnog sportskog saveza ili je vodeći trener (savezni kapiten) reprezentacije, EKOHO šemu može primenjivati ukoliko njegov godišnji dohodak ne prelazi HUF 50 miliona.

⁹³ Zakon: 2005. évi CXX. törvény az egyszerűsített közteherviselési hozzájárulásról

⁹⁴ Član 3 Zakona

⁹⁵ Član 8 Zakona.

5.1.2.5 POREZI NA IMOVINU:

1) *Porez na promet nepokretnosti*

Stopa poreza na promet nepokretnosti kreće se u intervalu od 2% - 10% u zavisnosti od vrednosti nepokretnosti koja je predmet prodaje.

2) *Porez na građevinske objekte*

Visinu poreza na građevinske objekte određuju lokalne vlasti ali iznos poreza ne može preći HUF 900 po m² površine objekta.

3) *Porez na zemljište*

Visinu poreza na zemljište određuju lokalne vlasti ali iznos poreza ne može preći HUF 200 po m² zemljišta.

Poreske olakšice u sportu: Nema poreskih olakšica

5.1.3 RUMUNIJA

Rumunsko poresko zakonodavstvo regulisano je jedinstvenim Poreskim Kodom (Codul Fiscal⁹⁶).

5.1.3.1 POREZ NA DOBIT PRAVNIH LICA

U delu važećeg Poreskog Koda⁹⁷ kojim je regulisan porez na dobit pravnih lica, stopa poreza iznosi 20%.

Poreske olakšice u sportu

- Neprofitne organizacije, trgovinski sindikati i organizacije za zapošljavanje su izuzete od plaćanja poreza na dobit za prihode po osnovu učešća na sportskim takmičenjima i sportskim manifestacijama.
- Zbirni iznos socijalnih davanja zaposlenima u vrednosti do 2% ukupnih zarada zaposlenih priznaju se kao odbitni troškovi za potrebe obračuna osnovice poreza na dobit. Pod socijalnim davanjima zaposlenima podrazumevaju se davanja pomoći prilikom smrtnog slučaja, davanja kod ozbiljnih i neizlečivih bolesti, davanja za medicinska pomagala i proteze, plaćanja obdaništa i jaslica deci zaposlenih, plaćanje privatnih zdravstvenih usluga zaposlenima, **plaćanje ulaznica**

⁹⁶ Legea 571/2003 coroborată cu HG 44/2004 privind CODUL FISCAL CU NORMELE METODOLOGICE DE APLICARE
Ultima actualizare: conform cu Ordonanța Guvernului nr. 30 din 31 august 2011.

Internet adresa: http://static.anaf.ro/static/10/Anaf/Cod_fiscal_norme_2011.htm

⁹⁷ Član 14 Koda

zaposlenima za muzeje, biblioteke, sportske manifestacije, plaćanje zaposlenima članarina u sportskim klubovima, itd⁹⁸.

5.1.3.2 POREZ NA DODATU VREDNOST (PDV)

Prema Poreskom Kodu u Rumuniji se primenjuju opšta poreska stopa od 24% i umanjene poreske stope od 9% i 5%⁹⁹.

Poreske olakšice u sportu:

- Pružanje usluga na teritoriji Rumunije koje su u bliskoj vezi sa sportom ili fizičkim obrazovanjem od strane neprofitnih organizacija izuzete su od plaćanja poreza¹⁰⁰. Usluge koje su oslobođene od plaćanja poreza, moraju biti neposredno pružene osobama koji se bave sportom ili fizičkim obrazovanjem. Pod neprofitnim organizacijama smatraju se sportski klubovi, sportski trenažni centri, hoteli i kantine koje isključivo koriste sportisti. U pogledu prethodno pomenutog, nisu izuzeti od plaćanja poreza prihodi od reklame, prihodi od ustupanja prava na televizijsko i radio emitovanje sportskih događaja kao ni prihodi od prodaje prava na prihode od ulaznica na sportskim manifestacijama.

5.1.3.3 POREZ NA DOHODAK GRAĐANA

Stopa poreza na dohodak građana u Rumuniji iznosi 16%¹⁰¹.

Poreske olakšice u sportu:

- Porez na dohodak građana se ne plaća na prihode sportista od nagrada dobijenih osvajanjem medalja na svetskim i evropskim prvenstvima i Olimpijskim Igrama¹⁰².
- Takođe, nisu oporezivi prihodi po osnovu premija i ostalih primanja sportista, trenera, tehničara i ostalih specijalista dobijenih od države za visoka ostvarenja na polju sporta kao što su osvajanje medalja na svetskim i evropskim prvenstvima i Olimpijskim Igrama, kao i kvalifikovanje i učešće na turnirima i takmičenjima najvišeg ranga¹⁰³.
- Izuzeta su od oporezivanja davanja države nagrađenim sportistima, trenerima, tehničarima i drugim ekspertima u sportu za pripreme za zvanična međunarodna takmičenja. Pod davanjima se podrazumevaju davanja za ishranu, smeštaj, prevoz i ostala slična davanja¹⁰⁴.

5.1.3.4 DOPRINOSI ZA OBAVEZNO SOCIJALNO OSIGURANJE

U narednoj tabeli prikazani su doprinosi koji se plaćaju u Rumuniji sa odnosnim stopama doprinosa.

⁹⁸ Član 21 Koda

⁹⁹ Član 140 Koda

¹⁰⁰ Član 141 Koda

¹⁰¹ Član 17 Koda

¹⁰² Član 42 Koda

¹⁰³ Član 42 Koda

¹⁰⁴ Član 42 Koda

Tabela 7: Struktura doprinosa za socijalno osiguranje u Rumuniji

Vrsta doprinosa	Stopa na teret poslodavca	Stopa na teret zaposlenog
Penzijsko i invalidsko osiguranje	20,8%	10,5%
Osiguranje za slučaj nezaposlenosti	0,5%	0,5%
Obavezno zdravstveno osiguranje	5,2%	5,5%
Osiguranje od povreda na radu	0,15-0,85%	/
Doprinos za bolovanje	0,85%	/
Doprinos garantnom fondu za isplatu zarada	0,25%	/
Ukupno	27,6%	16,5%

Izvor: Poreski Kod¹⁰⁵

Poreske olakšice u sportu: Nema olakšica

5.1.3.5 POREZI NA IMOVINU

Poreske olakšice u sportu: Nema olakšica

5.1.3.6 OSTALI POREZI

Porez na prihode nerezidenata Rumunije i prihode predstavništava stranih kompanija u Rumuniji, gde je izvor prihoda Rumunija

Porez se između ostalog plaća i na prihode nerezidenata i stranih predstavništava u Rumuniji ostvarene po osnovu sportskih i zabavnih aktivnosti održanih u Rumuniji, bez obzira da li su ostvarioci prihoda osobe koje su neposredno učestvovala u pomenutim aktivnostima ili druge osobe¹⁰⁶.

Poreske olakšice u sportu:

- Nerezidentno fizičko lice je oslobođeno plaćanja poreza za prihode po osnovu nagrada dobijene kao rezultat učešća na kulturnim i sportskim manifestacijama koje su finansirane iz javnih fondova.

5.1.3.7 POREZ NA ORGANIZOVANJE MANIFESTACIJA

Svako lice koje organizuje umetnički događaj, sportsko takmičenje ili zabavni program druge vrste u Rumuniji ima obavezu da plati porez na organizovanje manifestacija¹⁰⁷. Porez se obračunava po stopama od 2% odnosno 5% na prihode od ulaznica u zavisnosti od vrste manifestacije i od toga da li se manifestacija održava redovno ili sporadično. Prihodi od poreza odlaze u budžet lokalne samouprave na čijoj teritoriji je manifestacija održana.

Poreske olakšice u sportu: Nema olakšica

¹⁰⁵ Član 296 Koda

¹⁰⁶ Član 115 Koda

¹⁰⁷ Član 273 Koda

5.1.4 GRČKA

5.1.4.1 POREZ NA DOBIT PRAVNIH LICA:

Prema važećem zakonu o porezu na dobit pravnih lica¹⁰⁸, poreska stopa iznosi 24%.

Poreske olakšice u sportu: Nema olakšica

5.1.4.2 POREZ NA DODATU VREDNOST (PDV):

Prema važećem zakonu o PDV-u,¹⁰⁹ porez se plaća po opštoj stopi od 23% i sniženim stopama od 13%, 6,5% i 4,5%.

Poreske olakšice u sportu:

- Snižena stopa poreza od 4,5% primenjuje se na promet ulaznica za sportske i kulturne manifestacije.

5.1.4.3 POREZ NA DOHODAK GRAĐANA:

Prema važećem zakonu o porezu na dohodak građana¹¹⁰, stopa poreza je progresivna i može iznositi do 45%.

Poreske olakšice u sportu: Nema olakšica

¹⁰⁸ Φόρος εισοδήματος νομικών προσώπων. Law No 2238/94, Articles 98-118, on the taxation of the income of legal persons, as amended by subsequent legislation, including Law No 2992/2002, Law No 3091/2002, Law No 3296/2004, Law No 3220/2004, Law No 3427/2005, Law No 3453/2006, Law No 3483/2006, Law No 3517/2006, Law No 3522/2006, Law No 3634/2008, Law No 3697/2008, Law No 3763/2009, Law No 3842/2010 and Law No 3943/2011.

¹⁰⁹ Φόρος Προστιθέμενης Αξίας. Law No 1642/1986 as amended and codified in Law No 2859/2000, Law No 2873/2000 and further amended by Art.16 of Law No 2948/2001, Law No 2954/2001, Law No 2992/2002, Law No 3052/2002, Art. 19 of Law No 3091/2002, Law No 3193/2003, Law No 3220/2004, Law No 3229/2004, Law No 3259/2004, Law No 3296/2004, Law No 3312/2005, Law No 3336/2005, Law No 3427/2005, Law No 3453/2006, Law No 3492/2006, Law No 3522/2006, Law No 3554/2007, Law No 3610/2007, Law No 3634/2008, Law No 3697/2008, Law No 3763/2009, Law No 3833/2010, Law No 3814/2010, Law No 3842/2010, Law No 3845/2010, Law No 3851/2010, Law No 3899/2010 and Law No 3943/2011.

¹¹⁰ Φόρος εισοδήματος φυσικών προσώπων. Law No 2238/1994 ratifying the Income Tax Code (Government Gazette I, 151 A', 6 September 1994), as amended by Law No 2579/1998 (Government Gazette 131 A/17.2.1998) Law No 2992/2002, and Law No 3091/2002, Law No 3232/2004, Law No 3296/2004, Law No 3312/2005, Law No 3427/2005, Law No 3522/2006, Law No 3610/2007 and Law No 3697/2008, Law No 3697/2008, Law No 3842/2010 and Law No 3943/2011.

5.1.4.4 DOPRINOSI ZA SOCIJALNO OSIGURANJE:

Prema važećem zakonu kojim je regulisano plaćanje doprinosa za socijalno osiguranje¹¹¹, u Grčkoj se plaćaju doprinosi po stopama prikazanim u narednim tabelama:

Tabela 8: Vrste doprinosa za socijalno osiguranje sa stopama doprinosa koji padaju na teret poslodavca

Vrsta doprinosa	Stopa doprinosa
Zdravstveno i trudničko osiguranje	4,30%
Osiguranje za novčanu pomoć prilikom bolesti i trudnoće	0,80%
Penzijsko osiguranje	13,33%
Osiguranje od opasnosti na radu	1,00%
Doprinos Grčkoj agenciji za zapošljavanje	5,53%
Doprinos Radničkoj stambenoj organizaciji	0,75%
Doprinosi Radničkoj socijalnoj organizaciji	0,35%
Ukupno	25,07%

Tabela 9: Vrste doprinosa za socijalno osiguranje sa stopama doprinosa koji padaju na teret zaposlenog

Vrsta doprinosa	Stopa doprinosa
Zdravstveno i trudničko osiguranje	2,15%
Osiguranje za novčanu pomoć prilikom bolesti i trudnoće	0,40%
Penzijsko osiguranje	6,67%
Osiguranje za štetan rad i rad opasan po zdravlje radnika	2,20%
Doprinos Grčkoj agenciji za zapošljavanje	2,43%
Doprinos Radničkoj stambenoj organizaciji	1,00%
Doprinosi Radničkoj socijalnoj organizaciji	0,35%
Ukupno	14,21%

Poreske olakšice u sportu: Nema olakšica

5.1.4.5 POREZI NA IMOVINU:

Prema važećem zakonu¹¹² o porezu na nepokretnosti, stopa poreza kreće se u intervalu od 0,1% do 0,6%.

Prema važećem zakonu o porezu na prenos prava na nepokretnostima¹¹³, stopa poreza iznosi 7% do vrednosti nepokretnosti od EUR 15 hiljada i 9% na svaki evro vrednosti preko EUR 15 hiljada.

¹¹¹ Ασφαλιστικές εισφορές εργαζομένων. Law 1846/1951 as amended by Law 2084/1992. Version date 2011/09/13

¹¹² Φόρος Ακίνητης Περιουσίας. Law 3842/2010, art. 27-50 (Government Gazette 58/A/23.4.2010)

¹¹³ Φόρος μεταβίβασης ακινήτων. Emergency Law No 1521/1950, as subsequently amended (Latest amendments: Law No 2873/2000, Law No 2948/2001, Law No 3091/2002, Law 3220/2004, Law 3427/2005, Law 3522/2006, Law 3554/2007 and Law 3634/2008).

Poreske olakšice u sportu: Nema olakšica

5.1.5 SLOVAČKA

5.1.5.1 POREZ NA DOBIT PRAVNIH LICA:

Prema važećem Zakonu¹¹⁴, stopa poreza na na dobit pravnih lica iznosi 19%.

Poreske olakšice u sportu: Nema olakšica

5.1.5.2 POREZ NA DODATU VREDNOST:

Prema važećem zakonu o PDV-u¹¹⁵, primenjuju se opšta poreska stopa od 19% i snižena poreska stopa od 10%¹¹⁶.

Poreske olakšice u sportu:

- Izuzete su od plaćanja poreza usluge koje su u bliskoj vezi sa sportom i fizičkim obrazovanjem, pružene fizičkim licima koja se bave sportom i fizičkim aktivnostima¹¹⁷. Uslov za izuzeće od plaćanja poreza je da su prethodno pomenute usluge pružene od strane pravnog ili fizičkog lica koje ispunjava jedan od sledećih uslova¹¹⁸:
 - Da se pružalac usluge bavi neprofitnom delatnošću, a ukoliko i ostvaruje profit, da je isključivo namenjen održanju i unapređenju pružanja usluga;
 - Da je pružalac usluga osnovan na dobrovoljnoj osnovi od strane lica koja nemaju direktnih ili indirektnih finansijskih koristi od rezultata pruženih usluga;
 - Da pružalac usluge pruža usluge po cenama koje su odobrene od relevantnih organa vlasti, po cenama koje ne prelaze tako odobrene cene ili po cenama koje su niže od cena koje zaračunavaju lica koje se bave poslovnom aktivnošću na profitnim osnovama.

¹¹⁴ Act No. 595/2003 Coll., as of December 4, 2003 on INCOME TAX ACT. Izmena Zakona: Act No. 548 Coll., as of 21 December 2010

¹¹⁵ Tekst osnovne verzije zakona: Act No. 222/2004 Coll. ON VALUE ADDED TAX.

Izmene i dopune Zakona:

Act No. 350/2004 Coll, Act No. 651/2004 Coll, Act No. 340/2005 Coll, Act No. 523/2005 Coll, Act No. 656/2006 Coll, Act No. 215/2007 Coll, Act No. 593/2007 Coll, Act No. 378/2008 Coll, Act No. 465/2008 Coll, Act No. 83/2009 Coll, Act No. 258/2009 Coll, Act No. 471/2009 Coll, Act No. 563/2009 Coll. and Act No. 490/2010 Coll.

¹¹⁶ Član 27 Zakona

¹¹⁷ Član 33 Zakona

¹¹⁸ Član 30 Zakona

- Izuzet je od plaćanja carina i PDV-a uvoz farmaceutskih proizvoda koji se upotrebljavaju na međunarodnim sportskim događajima¹¹⁹.

5.1.5.3 POREZ NA DOHODAK GRAĐANA:

Prema važećem Zakonu¹²⁰, stopa poreza na dohodak građana iznosi 19%.

Poreske olakšice u sportu

- Izuzete su od plaćanja poreza koristi koje zaposleni imaju od korišćenja rekreativnih, fitness i sportskih kapaciteta koji su im obezbeđeni od strane poslodavca. Izuzeće od plaćanja poreza važi i za iste beneficije pružene užoj porodici zaposlenog (bračnom drugu i deci)¹²¹.
- Izuzeti su od plaćanja poreza prihodi po osnovu nagrada osvojenih na sportskim takmičenjima do iznosa od EUR 165,97 po osvojenoj nagradi¹²².

5.1.5.4 DOPRINOSI ZA SOCIJALNO OSIGURANJE:

U narednoj tabeli pikazane su stope doprinosa za socijalno osiguranje na teret poslodavca i na teret zaposlenog u skladu sa važećim zakonom¹²³ koji reguliše doprinose za socijalno osiguranje:

Tabela 10: Struktura doprinosa za socijalno osiguranje u Slovačkoj

Vrsta doprinosa	Stopa na teret poslodavca	Stopa na teret zaposlenog
Zdravstveno osiguranje	10%	4%
Penzijsko osiguranje	14%	4%
Osiguranje od trajne nesposobnosti za rad	3%	3%
Rezervni fond	4,75%	/
Osiguranje od bolesti	1,40%	1,40%
Osiguranje od nesreće	0,80%	/
Osiguranje za slučaj nezaposlenosti	1%	1%
Garancijski fond	0,25%	/
Ukupno	35,20%	13,40%

Poreske olakšice u sportu: Nema olakšica

5.1.5.5 POREZ NA IMOVINU:

Prema važećem zakonu¹²⁴, porez na nepokretnosti, sastoji se od poreza na zemljište, poreza na građevinske objekte i poreza na stambeni prostor¹²⁵. Svi pomenuti porezi plaćaju se na loklnom nivou.

¹¹⁹ Član 48 Zakona

¹²⁰ Act No. 595/2003 Coll., as of December 4, 2003 on INCOME TAX ACT. Izmena Zakona: Act No. 548 Coll., as of 21 December 2010

¹²¹ Odeljak 5 Zakona

¹²² Odeljak 9 Zakona

¹²³ Zákon o sociálnom poistení od 01.01.2011

¹²⁴ 582/2004 Coll. ACT of 23 September 2004 on local taxes and on local fees for municipal waste and minor construction waste.

U narednoj tabeli prikazane su stope pomenutih poreza:

Tabela 11: Stope poreza na nepokretnosti u Slovačkoj

Vrsta poreza	Godišnja stopa poreza
Porez na zemljište	0,25% ¹²⁶
Porez na zgrade	EUR 0,033 po m2 osnovne zgrade ¹²⁷
Porez na stambeni prostor	EUR 0,033 po m2 podne površine stana ¹²⁸

Poreske olakšice u sportu:

- Zakonom je predviđeno da lokalne poreske vlasti mogu uvesti umanjene poreze ili izuzimanje od plaćanja poreza na zemljište, ukoliko se zemljište koristi u sportske svrhe¹²⁹.

5.1.6 FRANCUSKA

Francusko poresko zakonodavstvo regulisano je jedinstvenim Poreskim Kodom¹³⁰

5.1.6.1 POREZ NA DOBIT PRAVNIH LICA:

Prema francuskom Poreskom kodu, stopa poreza na dobit pravnih lica iznosi 33,33%¹³¹.

Poreske olakšice u sportu:

- Oslobođen je od plaćanja poreza profit neprofitnih organizacija nastao organizovanjem sportskih manifestacija u saradnji sa jedinicama lokalne samouprave ukoliko su pomenute manifestacije od regionalnog interesa¹³².

5.1.6.2 POREZ NA DODATU VREDNOST:

U Francuskoj se PDV plaća po opštoj stopi od 19,60%, sniženoj stopi od 5,5%, i supersniženoj stopi od 2,10%¹³³.

Amendment: 582/2004 Coll., 733/2004 Coll., 747/2004 Coll, Amendment: 171/2005 Coll, Amendment: 517/2005 Coll, Amendment: 120/2006 Coll, Amendment: 538/2007 Coll, Amendment: 460/2007 Coll, Amendment: 465/2008 Coll, 535/2008 Coll, Amendment: 467/2009 Coll.

¹²⁵ Član 4 Zakona

¹²⁶ Član 8 Zakona

¹²⁷ Član 11 Zakona

¹²⁸ Član 16 Zakona

¹²⁹ Član 17 Zakona

¹³⁰ Code général des impôts. Konsolidovana verzija Poreskog koda na dan 21.09.2011. godine

¹³¹ Član 219 Koda

¹³² Član 207 Koda

¹³³ Članovi 278-281 Koda

Poreske olakšice u sportu:

- Oslobođene su od plaćanja poreza usluge držanja časova (treninga) u vezi sa sportom, pod uslovom da su pružene od strane pojedinaca i to neposredno korisnicima usluga¹³⁴.
- Oslobođene su od plaćanja poreza usluge sportskog karaktera pružene od strane neprofitnih pravnih lica¹³⁵.
- Oslobođena je od plaćanja poreza prodaja (od strane organizatora) ulaznica za sportske manifestacije¹³⁶.

5.1.6.3 POREZ NA DOHODAK GRAĐANA:

Porez na dohodak građana se u Francuskoj plaća na godišnjem nivou. Stopa poreza je progresivna i plaća se po sledećim stopama:

Tabela 12: Porez na dohodak građana u Francuskoj

Godišnji dohodak (EUR)	Poreska stopa
do 5.875	0%
5.875 - 11.720	5,5%
11.720 - 26.030	14%
26.030 - 69.783	30%
preko 69.783	40%

Poreske olakšice u sportu:

- Troškovi koji doprinose obrazovnju, nauci, **sportu**, kulturi kao i troškovi nastali u vezi sa humanitarnim aktivnostima, doprinosom razvoja umetničkog nasleđa i zaštiti životne sredine, umanjuju poresku osnovicu prilikom obračuna poreza¹³⁷.
- Primanja koja ostvare sportisti, zabavljači i autori intelektualnih dela od strane pravnih lica plaćaju porez po stopi od 15%¹³⁸.

5.1.6.4 DOPRINOSI ZA SOCIJALNO OSIGURANJE

Doprinosi za socijalno osiguranje se prema Kodu koji definiše socijalno osiguranje¹³⁹ plaćaju po sledećim stopama:

¹³⁴ Član 261 Koda

¹³⁵ Član 261 Koda

¹³⁶ Član 261E Koda

¹³⁷ Član 39 Koda

¹³⁸ Član 182 Koda

¹³⁹ Articles L 242-2 et seq of the Social Security Code (Code de la sécurité sociale).

Tabela 13: Struktura doprinosa za socijalno osiguranje u Francuskoj

Vrsta doprinosa	Stopa na teret poslodavca	Stopa na teret zaposlenog
Zdravstveno osiguranje	12,80%	0,75%
Osiguranje od povrede na radu i profesionalnih bolesti	2,30%	/
Penzijsko osiguranje	8,40%	6,65%
Porodično osiguranje	5,40%	/
„Complementary regime“	5,70%	3,80%
Osiguranje od nezaposlenosti	4,15%	2,40%
Ostali doprinosi	6,23%	/
UKUPNO	44,98%	13,60%

Poreske olakšice u sportu: Nema olakšica

5.1.6.5 POREZI NA IMOVINU

Porez na zgrade¹⁴⁰ i porez na zemljište¹⁴¹ predstavljaju prihode lokalnih samouprava. Lokalne samouprave određuju poreske stope.

Poreske olakšice u sportu: Nema olakšica

5.1.7 NEMAČKA

5.1.7.1 POREZ NA DOBIT PRAVNIH LICA:

Prema važećem zakonu o porezu na dobit pravnih lica¹⁴², stopa poreza na dobit pravnih lica kreće se u intervalu od 30% do 33%. Pomenuta stopa se sastoji od stope poreza na dobit od 15% koja se primenjuje na oporezivu dobit i koja predstavlja prihod države, stope poreza koja se primenjuje na istu prethodno pomenutu osnovicu i koja može biti u intervalu od 14% do 17% i koja predstavlja prihod lokalnih samouprava i stope poreza solidarnosti od 5,5% koja se primenjuje na porez na dobit kao osnovicu.

Poreske olakšice u sportu:

- Troškovi nastali po osnovu ulaganja u sport tretiraju se kao neodbitni prilikom izračunavanja poreske osnovice za obračun poreza.¹⁴³
- Neprofitna sportska udruženja su oslobođena plaćanja poreza na dobit.¹⁴⁴

¹⁴⁰ Taxe foncière sur les propriétés bâties. Articles 1380 to 1391, and 1399 to 1406 of the General Tax Code (Code Général des Impôts).

¹⁴¹ Taxe foncière sur les propriétés non bâties. Articles 1393 to 1406 of the General Tax Code (Code Général des Impôts).

¹⁴² Körperschaftsteuergesetz (KStG), Bundesgesetzblatt vom 15. Oktober 2002 (BGBl. I S. 4144) und vom 22. Juni 2011 (BGBl. I S.1126).

¹⁴³ KStG, član 9.

¹⁴⁴ Zwölfter Sportbericht der Bundesregierung, 2010

5.1.7.2 POREZ NA DODATU VREDNOST (PDV):

Prema važećem zakonu o porezu na dodatu vrednost¹⁴⁵ porez se plaća po opštoj poreskoj stopi od 19% i sniženoj poreskoj stopi od 7%.

Poreske olakšice u sportu:

- Oslobođen je od plaćanja PDV-a promet ulaznica za kulturne i sportske predstave koje organizuju pravna lica, akademije, škole, univerziteta i udruženja u dobrotvorne svrhe ili kada ovi prihodi služe pretežno pokrivanju troškova udruženja koja organizuju predstavu.¹⁴⁶
- Umanjena poreska stopa od 7% se primenjuje na usluge pružene od strane neprofitnih sportskih udruženja.¹⁴⁷

5.1.7.3 POREZ NA DOHODAK GRAĐANA:¹⁴⁸

Prema važećem zakonu o porezu na dohodak građana, stopa poreza se kreće u intervalu od 14% do 47,5% u zavisnosti od visine ostvarenog dohotka¹⁴⁹.

Poreske olakšice u sportu:

- Na svaki ostvareni dohodak zarađen od strane sportiste po osnovu pojedinačne sportske predstave koji prelazi iznos od EUR 250 primenjuje se poreski kredit u iznosu od 15% poreske obaveze.¹⁵⁰

5.1.7.4 DOPRINOSI ZA SOCIJALNO OSIGURANJE:

Prema važećem zakonu o doprinosima za socijalno osiguranje¹⁵¹, doprinosi se plaćaju po stopama prikazanim u narednoj tabeli:

Tabela 14: Struktura doprinosa za socijalno osiguranje u Nemačkoj

Vrsta doprinosa	Doprinos na teret poslodavca	Doprinos na teret zaposlenog
Zdravstveno osiguranje	7,30%	8,20%
Penzijsko osiguranje	9,95%	9,95%
Nega dece	0,975% - 1,10%	0,975% - 1,10%
Osiguranje od nezaposlenosti	1,50%	1,50%
Ukupno	19,725% - 19,85%	20,625% - 20,75%

¹⁴⁵ Umsatzsteuergesetz (UStG), Bundesgesetzblatt vom 21. Februar 2005 (BGBl. I S. 386) und vom 21. Juli 2011 (BGBl. I S. 1475).

¹⁴⁶ UStG, član 4.

¹⁴⁷ UStG, član 12.

¹⁴⁸ Einkommensteuergesetz (EStG), Bundesgesetzblatt vom 8. Oktober 2009 (BGBl. I S. 3366, 3862) und vom 22. Juni 2011 (BGBl. I S. 1126).

¹⁴⁹ Solidaritätszuschlaggesetz (SolzG), Bundesgesetzblatt vom 15. Oktober 2002 (BGBl. I S. 4130) und vom 8. Dezember 2010 (BGBl. I S. 1768).

¹⁵⁰ EStG, član 49. i 50.

¹⁵¹ Sozialgesetzbuch (SGB).

Poreske olakšice u sportu: Nema olakšica

5.1.7.5 POREZI NA IMOVINU:

Prema važećem zakonu o porezu na nepokretnosti¹⁵², porez je prihod lokalnih samouprava i naplaćuje se kao proizvod stope poreza koja iznosi 0,35% i poreskog multiplikatora koji određuje zasebno svaka od lokalnih samouprava¹⁵³.

Porez na promet nepokretnostima plaća se po stopi od 3,5% koja se primenjuje na prodajnu cenu nepokretnosti.

Poreske olakšice u sportu:

- Zakon predviđa mogućnost oslobođenja poreza na imovinu za zelene površine i sportska igrališta kada godišnji troškovi u vezi sa pomenutom imovinom premašuju ostvarene prihode i druge beneficije u vezi sa istom imovinom.¹⁵⁴

5.1.8 ŠPANIJA

5.1.8.1 POREZ NA DOBIT PRAVNIH LICA:

Prema važećem zakonu¹⁵⁵ kojim je propisano plaćanje poreza na dobit pravnih lica, porez se plaća po opštoj stopi od 30% i sniženoj stopi od 25%¹⁵⁶.

Poreske olakšice u sportu:

- Davanja i donacije generalno imaju tretman neodbitnih troškova. Ipak davanja i donacije imaju tretman odbitnih troškova ukoliko je primalac sredstava neka od španskih sportskih federacija ili španski amaterski sportski klubovi a za svrhu promocije i razvoja amaterskog sporta. Da bi se pomenuti troškovi donatora tretirali kao odbitni namena davanja/donacije mora biti definisana ugovorom između davaoca i primaoca donacije¹⁵⁷.

5.1.8.2 ZAKON O POREZU NA DODATU VREDNOST:

Prema važećem zakonu¹⁵⁸ porez se plaća po opštoj stopi od 18%¹⁵⁹ i sniženim stopama od 8% i 4%.

¹⁵² Grundsteuergesetz (GrStG), Bundesgesetzblatt vom 7. August 1973. (BGBl. I S. 965) und vom 19. Dezember 2008 (BGBl. I S. 2794).

¹⁵³ GrStG, član 15.

¹⁵⁴ GrStG, član 32.

¹⁵⁵ Ley del Impuesto sobre Sociedades, Real Decreto Legislativo 4/2004, de 5 de marzo - Prečišćeni tekst Zakona na dan 20.08.2011. godine.

¹⁵⁶ Član 114 Zakona

¹⁵⁷ Član 14 Zakona

¹⁵⁸ Ley 37/1992, de 28 de diciembre, del Impuesto sobre el Valor Añadido- Prečišćeni tekst Zakona na dan 20.08.2011. godine

Poreske olakšice u sportu:

- Oslobođene su od plaćanja poreza usluge u vezi sa sportom pružene od strane školskih ustanova¹⁶⁰.
- Izuzete su od plaćanja poreza usluge pružene fizičkim licima koja se bave sportom ili fizičkim obrazovanjem pod ulovom da su pomenute usluge direktno u vezi sa sportskim aktivnostima ili aktivnostima fizičkog obrazovanja i da je pružalac usluge neki od sledećih entiteta:
 - Entiteti javnog prava;
 - Sportske federacije
 - Olimpijski Komitet Španije
 - Paraolimpijski Komitet Španije
 - Privatna sportska tela ili organizacije socijalne prirode

Pomenuto izuzimanje od oporezivanja se ne odnosi na sportske manifestacije¹⁶¹.

- Snižena stopa poreza od 8% se primenjuje na usluge pružene pojedincima koji se bave sportom i fizičkim obrazovanjem pod ulovom da su pomenute usluge direktno u vezi sa sportskim aktivnostima ili aktivnostima fizičkog obrazovanja, ukoliko nisu potpuno izuzete od oporezivanja (uz ispunjenje uslova iz prethodne tačke)¹⁶².
- Izuzet je od oporezivanja uvoz farmaceutskih proizvoda namenjenih ljudima i životinjama koji učestvuju na međunarodnim sportskim takmičenjima, u količinama koje odgovaraju njihovim potrebama za vreme boravka u Španiji¹⁶³.
- Izuzet je od plaćanja poreza uvoz (unos u Španiju), trofeja, medalja i sličnih predmeta koji su od simbolične vrednosti i koji su dodeljeni u inostranstvu za ostvarenja u sportu, osobama koje su rezidenti Španije pod uslovom da su uvezeni (uneti) u Španiju neposredno od strane pojedinaca osvajača pomenutih odličja¹⁶⁴.
- Snižena stopa poreza od 8% se primenjuje na usluge u vezi sa amaterskim sportskim manifestacijama.

5.1.8.3 POREZ NA DOHODAK GRAĐANA:

Prema važećem zakonu o porezu na dohodak građana¹⁶⁵ stopa poreza je progresivna i može se kretati u interval od 24% do 45%.

¹⁵⁹ Član 90 Zakona

¹⁶⁰ Član 20 Zakona

¹⁶¹ Član 20 Zakona

¹⁶² Član 91 Zakona

¹⁶³ Član 43 Zakona

¹⁶⁴ Član 47 Zakona

¹⁶⁵ Impuesto sobre la renta de las personas físicas (IRPF). Law No 35/2006 of 28 November on personal income tax; Royal Decree No 439/2007 of 30 March. Version date 2011/08/19

Poreske olakšice u sportu:

- Izuzeti su od plaćanja poreza prihodi po osnovu finansijske pomoći sportistima u okviru programa pripreme koje je definisao Sportski Savet zajedno sa Španskim sportskim federacijama ili Španskim Olimpijskim Komitetom¹⁶⁶.

5.1.8.4 DOPRINOSI ZA SOCIJALNO OSIGURANJE:

U narednoj tabeli prikazane su stope doprinosa za socijalno osiguranje na teret poslodavca i na teret zaposlenog u skladu sa važećim zakonom koji reguliše doprinose za socijalno osiguranje:

Tabela 15: Struktura doprinosa za socijalno osiguranje u Španiji

Vrsta doprinosa	Stopa na teret poslodavca	Stopa na teret zaposlenog
Opšti fond	23,60%	4,70%
Osiguranje od nezaposlenosti	5,50%	1,55%
Garantni fond zarada	0,20%	/
Doprinosi za profesionalnu obuku	0,60%	0,10%
Ukupno	29,90%	6,35%

Poreske olakšice u sportu: Nema olakšica

5.1.8.5 POREZI NA IMOVINU

Prema važećem zakonu o porezu na nepokretnosti¹⁶⁷, stopa poreza se kreće od 0,3% do 0,4% godišnje i primenjuje se na vrednost imovine. Porez predstavlja prihod lokalnih vlasti, koje imaju pravo da odrede i stope koje se razlikuju u odnosu na prethodno pomenute.

U Španiji stopa poreza na prenos prava na nepokretnostima iznosi 7%.

Poreske olakšice u sportu: Nema olakšica

5.1.9 ITALIJA

5.1.9.1 POREZ NA DOBIT PRAVNIH LICA:

Prema važećem zakonu o porezu na dobit pravnih lica¹⁶⁸ stopa poreza iznosi 27,5%.

¹⁶⁶ Član 7 Zakona

¹⁶⁷ Impuesto sobre Bienes Inmuebles. Royal Legislative Decree N° 2 of 5 March 2004. Version date 2011/08/19

¹⁶⁸ Imposta sul reddito delle società IRES. DL n° 344 of 12 December 2003; Dlgs n° 247/2005; L n° 296/2006; L n° 244/2007.

Poreske olakšice u sportu: Nema olakšica

5.1.9.2 POREZ NA DODATU VREDNOST (PDV):

Prema važećem zakonu o porezu na dodatu vrednost¹⁶⁹, primenjuju se opšta poreska stopa od 20% i snižene poreske stope od 10% i 4%.

Poreske olakšice u sportu:

- Snižena poreska stopa od 10% primenjuje se na prodaju ulaznica za sportske manifestacije.

5.1.9.3 POREZ NA DOHODAK GRAĐANA:

Prema važećem zakonu o porezu na dohodak građana¹⁷⁰, poreska stopa je progresivna i može se kretati u intervalu od 23% do 43% u zavisnosti od visine ostvarenog dohotka.

Poreske olakšice u sportu:

- Fizička lica imaju pravo na poreski kredit u visini od 19% od vrednosti donacija datim amaterskim sportskim udruženjima. Maksimalan godišnji iznos poreskog kredita iznosi EUR 1.500.
- Troškovi članarina u sportskim klubovima, korišćenja teretana, bazena i ostalih sportskih objekata za decu između 5 i 18 godina, umanjuju poresku osnovicu. Umanjenje poreske osnovice iznosi 19% od troškova članarina i ne može preći iznos od EUR 210¹⁷¹ po detetu po domaćinstvu.
- Obveznici poreza na dohodak građana imaju pravo da 0,5% iznosa svoje poreske obaveze namene direktno nekom od amaterskih sportskih klubova¹⁷².

5.1.9.4 DOPRINOSI ZA SOCIJALNO OSIGURANJE:

Državni sistem socijalnog osiguranja u Italiji sastoji se od doprinosa za zdravstveno osiguranje, penziono osiguranje, osiguranje od nezaposlenosti, osiguranje od nesposobnosti za rad i porodijsko osiguranje¹⁷³. Zbir stopa doprinosa koji padaju na teret poslodavca iznosi između 29% i 32% dok zbir stopa na teret zaposlenog iznosi 10%.

Poreske olakšice u sportu: Nema olakšica

¹⁶⁹ Imposta sul valore aggiunto. Directive 2006/112/CE of 2006/11/28; DPR n° 633 of 26 October 1972.

¹⁷⁰ Imposta sul reddito delle persone fisiche. DPR n.600/1973; DPR n° 917 of 22 December 1986; DPR n. 239/1996; DLgs. n° 241 (art. 1) of 9 July 1997; DL n° 314 of 2 September 1997; DL n° 358 (art. 1-6) of 8 October 1997; DL n° 446 (art. 1, 2, 3, 4, 10, 40, 46-50) of 15 December 1997; DL n° 360 (art. 1) of 28 September 1998; L n° 296/2006.

¹⁷¹ Izvor: Agenzia Entrate. Internet adresa: www1.agenziaentrate.it/inglese/italian_taxation/income_tax.htm

¹⁷² Na sledećoj internet adresi nalazi se spisak mogućih primaoca sredstava: http://www.sportgoverno.it/media/44684/5xmille_2008_elenco_internet.pdf

¹⁷³ Contributi sociali a carico del datore di lavoro. Law n° 33 of 1980/02/23. Version date: 2011/08/19

5.1.9.5 POREZI NA IMOVINU:

Prema važećem zakonu o porezu na nepokretnosti¹⁷⁴, porez je pihod lokalnih samouprava a poreska stopa maksimalno može iznositi 0,9%.

Prema važećem zakonu kojim je definisano plaćanje takse na promet nepokretnostima¹⁷⁵, taksa može iznositi od 0,5% do 15% u zavisnosti od prirode kupoprodajne transakcije.

Poreske olakšice u sportu: Nema olakšica

5.1.10 FINSKA

5.1.10.1 POREZ NA DOBIT PRAVNIH LICA:

Prema važećem zakonu kojim je propisano plaćanje poreza na dobit pravnih lica u Finskoj¹⁷⁶, stopa poreza iznosi 26%¹⁷⁷.

Poreske olakšice u sportu:

- Izuzete su od plaćanja poreza trening fondacije (coaching funds) i sportske fondacije (athlete funds)¹⁷⁸.

5.1.10.2 POREZ NA DODATU VREDNOST (PDV):

Prema važećem zakonu¹⁷⁹ o PDV-u, u primeni su opšta poreska stopa u iznosu od 23% i snižene poreske stope od 13% i 8%¹⁸⁰.

Poreske olakšice u sportu:

- Ne plaća se porez na naknade date umetnicima, javnim izvođačima i sportistima¹⁸¹.
- PDV se plaća po sniženoj stopi od 8% kod prometa ulaznica prilikom sportskih, rekreativnih i kulturnih dešavanja¹⁸².

¹⁷⁴ Imposta comunale sugli immobili - ICI. Law n° 421 of 23 October 1992; DL n° 504 of 30 December 1992 (ordinary supplement to GU n° 305 of 30 December 1992). Version date 2011/08/19.

¹⁷⁵ Imposta di registro. DPR n° 634/1972; DPR n° 131/1986 as amended; Law n° 488/1999 and Law n° 342/2000, DL7/2005 g.u. 31/01/05 n. 24 conertito da l. 31/03/05 n. 43 (G.U. 1/04/05 n. 75); DL n°.223/2006 (G.U. 4/07/06 n. 153) convertito le 4 agosto 2006 n. 248 gu 11/08/06 n. 186; DL 7 January 2008.g.u. 11/01/08 n. 9.

¹⁷⁶ Prečišćeni tekst osnovne verzije zakona: Income Tax Act 30.12.1992/1535, na dan 13.09.2011. godine

¹⁷⁷ Član 134 Zakona

¹⁷⁸ Član 20 Zakona.

¹⁷⁹ PREČIŠĆENI TEKST OSNOVNE VERZIJE ZAKONA: VALUE ADDED TAX ACT 30.12.1993/1501, NA DAN 27.09.2011. GODINE

¹⁸⁰ Članovi 84, 85 i 85a Zakona

¹⁸¹ Član 45 Zakona

5.1.10.3 POREZ NA DOHODAK GRAĐANA

Prema važećem zakonu¹⁸³, stopa poreza na dohodak građana je progresivna i maksimalno iznosi 30%.

Poreske olakšice u sportu:

- Izuzeti su od oporezivanja prihodi sportista ostvareni po osnovu stipendija i nagrada iz državnih fondova pod okriljem Ministarstva za obrazovanje¹⁸⁴.
- U Finskoj postoji sistem koji omogućuje sportistima u individualnim sportovima da svoje bruto prihode (pre oporezivanja po odbitku) ostvarene iz sportskih aktivnosti i putem sponzorskih ugovora, transferišu trening fondacijama (Coaching Funds) i da po potrebi sredstva iz fonda koriste za finansiranje svojih trening aktivnosti, priprema i učestvovanja na sportskim takmičenjima.¹⁸⁵ Sportisti koji su na ovaj način deponovali svoje prihode u fondove, imaju pravo da ih koriste i za druge namene ali se u tom slučaju od tražene sume odbija porez na dohodak koji bi originalno bio plaćen po odbitku da su prihodi direktno isplaćeni sportisti. Maksimalno godišnje korišćenje poreskog podsticaja ograničeno je na isplate iz fonda do EUR 20 hiljada. Svaki evro isplate iz fonda nakon isplaćenih EUR 20 hiljada u jednoj poreskoj godini, oporezuje se po odbitku porezom na dohodak građana.
- Ne oporezuju se pogodnosti koje poslodavac obezbedi zaposlenima ili penzionisanim radnicima do maksimalnog godišnjeg iznosa od EUR 400 po osobi, u pogledu finansiranja učestvovanja u sportskim i kulturnim aktivnostima kao i posetama kulturnim i sportskim manifestacijama¹⁸⁶.

5.1.10.4 DOPRINOSI ZA SOCIJALNO OSIGURANJE:

U narednoj tabeli prikazane su aktuelne stope doprinosa za socijalno osiguranje u Finskoj.

Tabela 16: Struktura doprinosa za socijalno osiguranje u Finskoj

Vrsta doprinosa	Stopa na teret poslodavca	Stopa na teret zaposlenog
Zdravstveno osiguranje	2,12%	/
Osiguranje za slučaj nezaposlenosti	0,8%-3,2%	/
Penzijsko osiguranje	17,1%-23,6%	/
Nacionalno zdravstveno osiguranje	/	1,19%-1,36%
Doprinosi za dnevnicu	/	0,82%-0,92%
Osiguranje za slučaj nezaposlenosti	/	0,20%-6%

Izvor: Finsko Ministarstvo za socijalne poslove i zdravlje¹⁸⁷

¹⁸² Član 85a Zakona

¹⁸³ Prečišćeni tekst osnovne verzije zakona: Income Tax Act 30.12.1992/1535, na dan 13.09.2011. godine

¹⁸⁴ Član 82 Zakona

¹⁸⁵ Članovi 116a, 116b i 116c Zakona

¹⁸⁶ Član 69 Zakona

¹⁸⁷ Internet adresa: http://www.stm.fi/en/income_security/social_insurance_contribution

Poreske olakšice u sportu: Nema olakšica

5.1.10.5 POREZ NA NEPOKRETNOSTI:

Prema važećem Zakonu o porezu na nepokretnosti¹⁸⁸, stope poreza se kreću u intervalu od 0,6% do 3%¹⁸⁹. Porez na nepokretnosti je prihod lokalnih vlasti.

Poreske olakšice u sportu:

- Opštinske vlasti imaju pravo da za nepokretnosti koje su u posedu neprofitnih organizacija primenjuju stopu koja je niža od 0,6% ili stopu od 0%¹⁹⁰. U neprofitne organizacije spadaju i neprofitni omladinski i sportski klubovi i čije je postojanje od opšteg interesa.

5.1.11 DANSKA

5.1.11.1 POREZ NA DOBIT PRAVNIH LICA:

Prema važećem zakonu o porezu na dobit pravnih lica stopa poreza iznosi 25%.¹⁹¹

Poreske olakšice u sportu: Nema olakšica

5.1.11.2 POREZ NA DODATU VREDNOST (PDV):

Prema važećem zakonu o porezu na dodatu vrednost¹⁹², opšta stopa poreza iznosi 25%¹⁹³.

Poreske olakšice u sportu:

- Izuzete su od plaćanja PDV-a usluge koje su u bliskoj vezi sa sportom ili sportskom edukacijom, pružene od strane neprofitnih pravnih lica, kao i ulaznice za sportske događaje. Pomenuti izuzeci od plaćanja poreza ne odnose se na sportske događaje u kojima učestvuju profesionalni sportisti.¹⁹⁴

¹⁸⁸ PREČIŠĆENI TEKST OSNOVNE VERZIJE ZAKONA: REAL ESTATE TAX LAW 20.7.1992/654, NA DAN 13.09.2011. GODINE

¹⁸⁹ Članovi 11, 12 i 12a Zakona

¹⁹⁰ Član 13a Zakona

¹⁹¹ Bekendtgørelse af lov om indkomstbeskatning af aktieselskaber m.v. (Selskabsskatteloven). Statutory Notice No 1376 of 6th December 2010.

¹⁹² Bekendtgørelse af lov om merværdiafgift (momsloven), LBK nr 287 af 28/03/2011 Gældende

¹⁹³ Poglavlje 7, član 33 Zakona.

¹⁹⁴ Poglavlje 3, član 13. stav 5 Zakona.

5.1.11.3 POREZ NA DOHODAK GRAĐANA:

Prema važećem zakonu o porezu na dohodak građana¹⁹⁵ stopa poreza je progresivna i može dostići nivo od 51,5%.

Poreske olakšice u sportu:

U poreske svrhe sportisti se mogu podeliti u više osnovnih kategorija. Način oporezivanja se razlikuje za svaku od kategorija. Sportisti se tako mogu podeliti na: 1) profesionalne sportiste (čija je osnovna delatnost sport), koji imaju istovetan poreski tretman kao zaposleni 2) amaterski sportisti koji ne ostvaruju dohodak po osnovu sportskih aktivnosti i stoga ne postoji dohodak iz sporta koji bi se oporezovao i na 3) sportiste koji ostvaruju dohodak po osnovu obavljanja sportskih aktivnosti ali je tako ostvaren dohodak samo sporedan izvor prihoda (tj. glavni izvor prihoda je po osnovu bavljenja nekom drugom delatnošću).

- Profesionalni sportisti koji u periodu od više godina kontinuirano ostvaruju zaradu baveći se pojedinačnim sportovima kao što su na primer golf i tenis imaju mogućnost da osnuju društvo sa ograničenom odgovornošću i tako budu oporezovani u skladu sa zakonom o porezu na dobit pravnih lica (tj. stopom od 25%) umesto u skladu sa porezom na dohodak građana gde stopa za visoke ostvarene dohodke može iznositi do 51,5%.
- Ne oporezuju se naknade dokumentovanih troškova amaterskim sportistima koji proizilaze iz bavljenja amaterskim sportom, a koji se odnose na ishranu, smeštaj i prevoz, od strane amaterskih sportskih klubova i federacija.
- Prihodi iz sporta kod sportista kojima oni nisu primarni izvor prihoda (to mogu na primer biti prihodi po osnovu sponzorstava, novčanih nagrada, podrške od sportskih federacija, nagrada za ostvarene rezultate) oporezuju se tako što se prethodno umanjuju za rashode nastale u vezi sa sportskim aktivnostima (kao što su na primer troškovi usluga trenera, troškovi korišćenja sportskih objekata i sl.). Da bi sportisti ostvarili ovu pogodnost u obavezi su da vode odvojen račun prihoda i rashoda ostvarenih iz bavljenja sportskim aktivnostima. Porez se plaća samo ukoliko iznos ostvarenih prihoda prevazilazi iznos ostvarenih rashoda. Ukoliko pomenuti rashodi prevazilaze prihode, ne plaća se porez, ali se višak rashoda ne može prenositi u obračun poreske osnovice narednih godina niti može umanjiti poresku osnovicu prihoda nastalih bavljenjem primarnom delatnošću.
- Dobijena sportska oprema po osnovu sponzorstva ne ulazi kao prihod kod obračuna prethodno pomenute poreske osnovice iz razloga što ukoliko bi sportista kupio istu sportsku opremu za gotov novac, taj iznos bi se priznao kao trošak koji proizilazi iz bavljenja sportskim aktivnostima, što bi rezultiralo u smanjenju poreske osnovice za isti iznos.

5.1.11.4 DOPRINOSI ZA SOCIJALNO OSIGURANJE:

U Danskoj se plaćaju doprinosi za tržište rada na teret zaposlenog po stopi od 8% na iznos bruto zarade kao i doprinosi za penzijsko osiguranje u iznosu od DKK 1.080 godišnje na teret zaposlenog i DKK 2.160 na teret poslodavca.

¹⁹⁵ Bekendtgørelse af lov om indkomstskat for personer m.v. (personskatteloven). Consolidation Act No. 143 of 08/02/2011 Applicable

Poreske olakšice u sportu:

- Sportisti kojima prihodi od sporta nisu primarni prihodi, ne plaćaju prethodno pomenuti doprinos za tržište rada.

5.1.11.5 POREZI NA IMOVINU:

Porez na zemljište je prihod lokalnih samouprava i plaća se po stopama koje variraju od 0,7% do 3,4% na osnovicu koju čini vrednost zemljišta¹⁹⁶.

Porez na privatne stambene objekte plaća se po stopi od 1% na vrednosti nepokretnosti do DKK 3.040.000 i po stopi od 3% na objekte čija vrednost prevazilazi DKK 3.040.000.¹⁹⁷

Poreske olakšice u sportu: Nema olakšica

5.1.12 ŠVEDSKA

5.1.12.1 POREZ NA DOBIT PRAVNIH LICA:

Prema važećem zakonu¹⁹⁸, stopa poreza na dobit pravnih lica u Švedskoj iznosi 26,3%¹⁹⁹.

Poreske olakšice u sportu:

- Neprofitne organizacije čiji je primarni cilj promocija delatnosti od javnog interesa, među kojima je i delatnost sporta, plaćaju porez samo na dobit ostvarenu iz komercijalnih aktivnosti i dobit od komercijalnih nepokretnosti tj. oslobođene su plaćanja poreza na dobit ostvarenu od ostalih aktivnosti²⁰⁰.

5.1.12.2 POREZ NA DODATU VREDNOST (PDV)

Prema važećem zakonu o PDV-u²⁰¹ primenjuju se standardna stopa poreza na dodatnu vrednost u iznosu od 25%, snižena stopa od 12% i supersnižena stopa od 6%.²⁰²

Poreske olakšice u sportu:

- Oslobođen je od plaćanja PDV-a promet usluga na osnovu kojih se obezbeđuje pristup sportskim događajima (tj. promet ulaznica za sportske događaje) ili pruža mogućnost bavljenja sportskim

¹⁹⁶ Kommunal og amtskommunal grundskyld. 2011/08/19

¹⁹⁷ Bekendtgørelse af ejendomsværdiskatteloven. 2011/09/13

¹⁹⁸ INCOME TAX ACT (1999:1229). PREČIŠĆENI TEKST OSNOVNE VERZIJE ZAKONA IZ 2011. GODINE.

¹⁹⁹ Poglavlje 65, član 10 Zakona.

²⁰⁰ Poglavlje 7, član 7 Zakona.

²⁰¹ SVENSK FÖRFATTNINGSSAMLING (SFS) MERVÄRDESSKATTELÄG (1994:200)

²⁰² Poglavlje 7, član 1 Zakona

aktivnostima²⁰³. Poresko oslobođenje vezano za bavljenje sportskim aktivnostima, može se primenjivati samo ako su pružaoci usluge država, lokalne samouprave ili sportski klubovi i ako su usluge nekomercijalne prirode.

- Ukoliko nisu ispunjeni uslovi za oslobođenje od plaćanja poreza za prethodno pomenute usluge, na iste se primenjuje supersnižena poreska stopa od 6%²⁰⁴.

5.1.12.3 POREZ NA DOHODAK GRAĐANA:

Prema važećem zakonu kojim je regulisano plaćanje poreza na dohodak građana²⁰⁵ nacionalna poreska stopa na dohodak građana primenjuje se na osobe koje zarađuju više od SEK 383.000 godišnje. Ukoliko je godišnji dohodak manji od pomenutog iznosa primenjuju se opštinske poreske stope. Opštinska poreska stopa varira u rasponu između 28,9% i 34,2%, a nacionalna poreska stopa od 20% do 25%²⁰⁶. Zakon predviđa fiksnu stopu poreza na dohodak stranih državljana u iznosu od 25%.

Poreske olakšice u sportu: Nema olakšica

5.1.12.4 DOPRINOSI ZA SOCIJALNO OSIGURANJE:

Prema važećim zakonima²⁰⁷, stope doprinosa za socijalno osiguranje iznose kao što je prikazano u narednoj tabeli:

Tabela 17: Struktura doprinosa za socijalno osiguranje u Švedskoj

Vrsta doprinosa	Stopa na teret poslodavca	Stopa na teret zaposlenog
Penzijsko osiguranje	10,21%	7,00%
Zdravstveno osiguranje	5,02%	/
Osiguranje za slučaj nezaposlenosti	2,91%	/
Osiguranje od povreda i obolenja na radu	0,68%	/
Doprinosi za porodiljsko odsustvo	2,20%	/
Ostali doprinosi	10,40%	/
Ukupno	31,42%	7,00%

Izvor: European Commission - Taxation and Customs Union²⁰⁸

Poreske olakšice u vezi sa sportom:

- Izuzeta su od plaćanja doprinosa za socijalno osiguranje primanja sportista od neprofitnih organizacija čiji je osnovni cilj promovisanje sportskih aktivnosti²⁰⁹.

²⁰³ Poglavlje 3. član 11a Zakona.

²⁰⁴ Poglavlje 7, član 1 Zakona.

²⁰⁵ Inkomstskattelag (1999:1229), prečišćeni tekst zakona

²⁰⁶ Poglavlje 65 Zakona.

²⁰⁷ Socialavgiftslag (2000:980); Allmän pensionsavgift

²⁰⁸ Internet stranica: http://ec.europa.eu/taxation_customs

²⁰⁹ Inkomstskattelag (1999:1229), Poglavlje 2, član 19

5.1.12.5 POREZI NA IMOVINU:

Prema važećem zakonu kojim je propisana obaveza plaćanja poreza na nepokretnosti²¹⁰, stope poreza se kreću u intervalu od 0,2% do 2,8% i primenjuju se na osnovicu koju čini 75% procenjene tržišne vrednosti nekretnine.

Poreske olakšice u vezi sa sportom:

- Ne plaća se porez na imovinu u vezi sa objektima za specijalnu namenu, kao ni na objekte u izgradnji i zemljište ili drugo zemljište koje pripada takvom objektu. Ne plaća se porez na građevinsko zemljište koje je u vezi sa objektom za specijalnu namenu²¹¹. Pod objektima za specijalnu namenu između ostalih spadaju kupališta, sportski i atletski objekti ukoliko postoji javni pristup pomenutim objektima.
- Ne plaća se porez na građevinske objekte i zemljište ukoliko su u vlasništvu neprofitnih institucija čiji je primarni cilj promocija delatnosti od javnog interesa, među kojima je i delatnost sporta²¹².

Stopa poreza na prenos prava vlasništva nad nepokretnostima iznosi 4,25% i primenjuje se na procenjenu vrednost nepokretnosti od strane poreske uprave.

Poreske olakšice u sportu: Nema olakšica

5.1.13 HOLANDIJA

5.1.13.1 POREZ NA DOBIT PRAVNIH LICA:

Prema važećem zakonu²¹³ o porezu na dobit, stopa poreza iznosi 20% na ostvareni profit do EUR 200 hiljada i 25% na svaki evro ostvarenog profita preko EUR 200 hiljada²¹⁴.

Poreske olakšice u sportu: Nema olakšica

5.1.13.2 POREZ NA DODATU VREDNOST (PDV):

Prema važećem zakonu o porezu na dodatu vrednost²¹⁵, PDV se plaća po opštoj stopi od 19% i sniženoj stopi od 6%²¹⁶.

²¹⁰ Fastighetstaxeringslag (1979:1152), prečišćeni tekst zakona

²¹¹ Poglavlje 3, član 2 Zakona.

²¹² Poglavlje 3, član 4 Zakona

²¹³ Wet op de vennootschapsbelasting 1969. Geldend op 21-10-2011

²¹⁴ Član 22 Zakona

²¹⁵ Wet op de omzetbelasting 1968. Geldend op 21-10-2011

Poreske olakšice u sportu:

- Oslobođene su od plaćanja poreza usluge koje svojim članovima pružaju organizacije kojima je osnovna delatnost sport i promocija sporta, osim za prodaju ulaznice za sportske manifestacije²¹⁷.
- Snižena stopa poreza od 6% se primenjuje na prodaju ulaznica za sportske manifestacije, za bavljenje sportskim aktivnostima i slično²¹⁸.

5.1.13.3 POREZ NA DOHODAK GRAĐANA:

Prema važećem zakonu o porezu na dohodak građana²¹⁹, porez se plaća na godišnji ostvareni dohodak. Stopa poreza je progresivna sa maksimalnim iznosom od 52%.

Poreske olakšice u sportu: Nema olakšica

5.1.13.4 DOPRINOSI ZA SOCIJALNO OSIGURANJE:

U Holandiji se doprinosi za socijalno osiguranje plaćaju na teret poslodavca i na teret zaposlenog. Osnovica za plaćanje doprinosa je bruto zarada. Doprinosi se plaćaju za penzijsko i invalidsko osiguranje, zdravstveno osiguranje, osiguranje za slučaj nezaposlenosti.

Poreske olakšice u sportu: Nema olakšica

5.1.13.5 POREZI NA IMOVINU:

Porez na nepokretnosti je prihod lokalnih samouprava. Stope poreza kreću se u intervalu od 0,1% do 0,3% i primenjuju se na vrednost nepokretnosti.

Porez na prenos prava na nepokretnostima plaća se po stopi od 6%.

²¹⁶ Član 9 Zakona

²¹⁷ Član 11 Zakona

²¹⁸ Član 9 Zakona

²¹⁹ Wet inkomstenbelasting 2001. Geldend op 27-09-2011

5.1.14 SRBIJA

5.1.14.1 POREZ NA DOBIT PRAVNIH LICA:

Prema važećem zakonu o porezu na dobit pravnih lica²²⁰ stopa poreza iznosi 10%²²¹

Poreske olakšice u sportu:

- Izdaci za zdravstvene, kulturne, obrazovne, naučne, humanitarne, verske, zaštitu čovekove sredine i **sportske namene**, priznaju se kao rashod u iznosu najviše do 3,5% od ukupnog prihoda. Pomenuti izdaci se priznaju kao rashod samo ako su izvršeni licima registrovanim za te namene a koja navedena davanja isključivo koriste za obavljanje nabrojanih delatnosti²²².
- Porez po odbitku po stopi od 20% plaća se na prihode nerezidentnog obveznika po osnovu izvođenja sportskog programa u Srbiji²²³ a koji nije oporezovan kao dohodak fizičkog lica u skladu sa Zakonom o porezu na dohodak građama.

5.1.14.2 POREZ NA DODATU VREDNOST (PDV):

Prema važećem zakonu o porezu na dodatu vrednost²²⁴ porez se plaća po opštoj poreskoj stopi od 18% i po posebnoj poreskoj stopi od 8%.

Poreske olakšice u sportu:

- Porez se plaća po sniženoj poreskoj stopi od 8% kod usluga koje se naplaćuju putem ulaznica za sportske događaje²²⁵.
- Oslobođene su od plaćanja PDV-a bez prava na odbitak prethodnog poreza usluge iz oblasti sporta i fizičkog vaspitanja pružene licima koja se bave sportom i fizičkim vaspitanjem, od strane lica čija delatnost nije usmerena ka ostvarivanju dobiti, a koja su registrovana za tu delatnost²²⁶.

5.1.14.3 POREZ NA DOHODAK GRAĐANA:

Prema važećem zakonu o porezu na dohodak građana²²⁷, stopa poreza na dohodak kreće se u intervalu od 10% do 20% u zavisnosti od vrste ostvarenog dohotka.

Poreske olakšice u sportu:

- Ne plaća se porez na primanja ostvarena po osnovu naknade za ishranu - hranarine koju sportistima amaterima isplaćuju amaterski sportski klubovi u mesečnom iznosu do RSD 5.000²²⁸.

²²⁰ Zakon o porezu na dobit pravnih lica. Sl. glasnik RS", broj 25 od 18. aprila 2001, 80/02, 43/03, 84/04, 18/10)

²²¹ Član 39 Zakona

²²² Član 15 Zakona

²²³ Član 40 Zakona

²²⁴ Zakon o porezu na dodatu vrednost. Sl. glasnik RS", br. 84 od 24. jula 2004; 86/04, 61/05, 61/07.

²²⁵ Član 23 Zakona

²²⁶ Član 25 Zakona

²²⁷ Porez na dohodak građana. Sl. glasnik RS", br 24 od 12. aprila 2001, 80/02, 135/04, 62/06, 65/06, 31/09, 44/09, 18/10, 50/11

²²⁸ Član 9 Zakona

- Prihodi sportista i sportskih stručnjaka koji nemaju karakter zarade svrstani su u smislu Zakona o porezu na dohodak građana u kategoriju ostalih prihoda i shodno tome oporezuju se stopom od 20%. Poresku osnovicu čine bruto prihodi umanjeni za normirane troškove u visini od 50% bruto prihoda.

Prethodno pomenuti prihodi obuhvataju primanja koja ostvare profesionalni sportisti, sportisti amateri, sportski stručnjaci i stručnjaci u sportu od sportske organizacije, odnosno organizacije za obavljanje sportske delatnosti, sportskih društava i saveza, koja nemaju karakter zarade. Prihodima se naročito smatraju: naknade na ime zaključenja ugovora (transfer i drugo); naknade za korišćenje lika sportiste; novčane pomoći vrhunskim sportistima sa posebnim zaslugama; stipendije vrhunskim sportistima za sportsko usavršavanje; novčane i druge nagrade; primanja po osnovu nacionalnog priznanja i nagrade za poseban doprinos razvoju i afirmaciji sporta; naknade i nagrade za rad sportskim stručnjacima, odnosno stručnjacima u sportu (treneri, sudije, delegate i dr.)²²⁹.

5.1.14.4 DOPRINOSI ZA SOCIJALNO OSIGURANJE:

Prema važećem zakonu o doprinosima za socijalno osiguranje²³⁰ doprinosi se plaćaju po stopama kao što je prikazano u narednoj tabeli:

Tabela 18: Struktura doprinosa za socijalno osiguranje u Srbiji

Vrsta doprinosa	Doprinos na teret poslodavca	Doprinos na teret zaposlenog
Obavezo penzijsko i invalidsko osiguranje	11,00%	11,00%
Obavezno zdravstveno osiguranje	6,15%	6,15%
Osiguranje za slučaj nezaposlenosti	0,75%	0,75%
Ukupno	17,90%	17,90%

Poreske olakšice u sportu: Nema olakšica

5.1.14.5 POREZI NA IMOVINU:

Prema važećem zakonu o porezima na imovinu²³¹, porez na imovinu (porez na nepokretnosti) predstavlja prihod lokalnih samouprava i plaća se po stopi koja maksimalno može iznositi 0,4%.

Prema prethodno pomenutom zakonu porez na prenos apsolutnih prava na nepokretnostima plaća se po stopi od 2,5%.

Poreske olakšice u sportu: Nema olakšica

²²⁹ Član 84a Zakona

²³⁰ Zakon o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje. Sl. glasnik RS", br. 84 od 24. jula 2004, 61/05, 62/06, 5/09, 52/11).

²³¹ Zakon o porezima na imovinu. Sl. glasnik RS", br 26 od 20. aprila 2001, 45/02, 80/02, 135/04, 61/07, 5/09, 101/10, 24/11, 78/11.

5.2 KOMPARATIVNA ANALIZA PORESKIH POLITIKA U OBLASTI SPORTA U SRBIJI I ODABRANIM ZEMLJAMA EU

U narednim tabelama uporedno su prikazane poreske olakšice u oblasti sporta u Srbiji i odabranim zemljama EU:

Tabela 19: Uporedni pregled stopa poreza na dobit i poreskih olakšica u vezi sa porezom na dobit Srbije i odabranih zemalja EU

Zemlja	Srbija	Slovenija	Mađarska	Rumunija
Stopa poreza	10%	20%	10/19%	20%
Poreske olakšice u vezi sa sportom	Nema	<p>Trenutno nema.</p> <p>Do 2014. godine planira se uvođenje sledećih olakšica:</p> <p>Sniženje poreske stope kod profitnih aktivnosti sportskih organizacija.</p>	Celokupan trošak po osnovu doniranja u fudbal, rukomet, košarku, vaterpolo i hokej smatra se odbitnim sa aspekta obračuna poreske osnovice	Neprofitne organizacije, trgovinski sindikati i organizacije za zapošljavanje su izuzete od plaćanja poreza na dobit za prihode po osnovu učešća na sportskim takmičenjima i sportskim manifestacijama.
		<p>Uvođenje poreskih podsticaja za strana ulaganja u osnovna sredstva u vezi sa sportom (sportke objekte i sportsku opremu).</p> <p>Priznavanje sportskim klubovima, 100% troškova kao odbitnih kada su nastali po osnovu investicija u sport.</p> <p>Uspostavljanje kriterijuma za vrednovanje troškova volontiranja koji će se smatrati odbitnim troškovima prilikom računanja poreske osnovice.</p> <p>Omogućiti sniženje poreske osnovice sportskim društvima za prihode ostvarene po osnovu volontiranja</p>	Pored toga što se priznaje kao odbitni trošak, trošak po osnovu pomenutih donacija može se iskoristiti i kao poreski kredit (tj. za umanjenje obračunatog poreza) u godini u kojoj je nastao ali do maksimalnog iznosa od 70% poreske obaveze u odnosnoj godini	Zbirni iznos socijalnih davanja zaposlenima u vrednosti do 2% ukupnih zarada zaposlenih priznaju se kao odbitni troškovi za potrebe obračuna osnovice poreza na dobit. Pod socijalnim davanjima zaposlenima podrazumevaju se između ostalih i plaćanje ulaznica zaposlenima za sportske manifestacije kao i članarina u sportskim klubovima.
		<p>Uvođenje poreskih olakšica za sponzorisanje sporta</p> <p>Priznavanje kao odbitnih troškova, troškova poslodavca nastalih u svrhu bavljenja sportskim aktivnostima njegovih zaposlenih.</p> <p>Priznavanje naknade troškova sportskim radnicima kao odbitnog troška</p> <p>Povećanje procenta priznatih troškova po osnovu donacija za sportske namene.</p>	Poreski kredit se može prenositi u naredne tri godine od godine njegovog nastanka i može se kombinovati sa ostalim poreskim olakšicama ali ukupno umanjenje poreske obaveze u bilo kojoj godini ne može preći 70% iznosa poreske obaveze	

Zemlja	Grčka	Slovačka	Francuska	Nemačka	Španija
Poreska stopa	24%	19%	33,33%	30-33%	25/30%
Poreske olakšice u vezi sa sportom	Nema	Nema	Oslobođen je od plaćanja poreza profit neprofitnih organizacija nastao organizovanjem sportskih manifestacija u saradnji sa jedinicama lokalne samouprave ukoliko su pomenute manifestacije od regionalnog interesa	Neprofitna sportska udruženja su oslobođena plaćanja poreza na dobit	Davanja i donacije imaju tretman odbitnih troškova ukoliko je primalac sredstava neka od španskih sportskih federacija ili španski amaterski sportski klubovi a za svrhu promocije i razvoja amaterskog sporta

Zemlja	Italija	Finska	Danska	Švedska	Holandija
Poreska stopa	27,5%	26%	25%	26,3%	20/25%
Poreske olakšice u vezi sa sportom	Nema	Izuzete su od plaćanja poreza trening fondacije (coaching funds) i sportske fondacije (athlete funds)	Nema	Neprofitne organizacije čiji je primarni cilj promocija delatnosti od javnog interesa, među kojima je i delatnost sporta, plaćaju porez samo na dobit ostvarenu iz komercijalnih aktivnosti i dobit od komercijalnih nepokretnosti tj. oslobođene su plaćanja poreza na dobit ostvarenu od ostalih aktivnosti	Nema

Tabela 20: Usporedni pregled stopa poreza na dodatu vrednost (PDV-a) i poreskih olakšica u vezi sa PDV-om Srbije i odabranih zemalja EU

Zemlja	Srbija	Slovenija	Mađarska	Rumunija
Poreska stopa				
- Opšta	18%	20%	25%	24%
- Snižena	8%	8,5%	18%	9%
- Supersnižena	/	/	5%	5%

Zemlja	Srbija	Slovenija	Mađarska	Rumunija
Poreske olakšice u vezi sa sportom	Porez se plaća po sniženoj poreskoj stopi od 8% kod usluga koje se naplaćuju putem ulaznica za sportske događaje	Poresko oslobođenje za promet usluga koje su direktno povezane sa sportom ili fizičkim obrazovanjem pružene od strane neprofitnih organizacija pod uslovom da su korisnici usluga lica koja su angažovana u sportu ili u fizičkom obrazovanju.	Nema	Pružanje usluga na teritoriji Rumunije koje su u bliskoj vezi sa sportom ili fizičkim obrazovanjem od strane neprofitnih organizacija izuzete su od plaćanja poreza. Usluge koje su oslobođene od plaćanja poreza, moraju biti neposredno pružene osobama koji se bave sportom ili fizičkim obrazovanjem.
	Oslobođene su od plaćanja PDV-a bez prava na odbitak prethodnog poreza usluge iz oblasti sporta i fizičkog vaspitanja pružene licima koja se bave sportom i fizičkim vaspitanjem, od strane lica čija delatnost nije usmerena ka ostvarivanju dobiti, a koja su registrovana za tu delatnost	Oslobođen je od oporezivanja uvoz farmaceutskih proizvoda za medicinsku ili veterinarsku upotrebu prilikom međunarodnih sportskih događaja koji se dešavaju u Sloveniji Do 2014 - Oblikovanje modela koji bi poreskim obvezicima u slučaju ulaganja u sport omogućio da imaju pravo na javna sredstva bar u visini PDV-a koji su platili za investiciju		

Zemlja	Grčka	Slovačka	Francuska	Nemačka
Poreska stopa				
- Opšta	23%	19%	19,6%	19%
- Snižena	13%	10%	5,5%	7%
- Supersnižena	6,5% i 4,5%	/	2,1%	/
Poreske olakšice u vezi sa sportom	Snižena stopa poreza od 4,5% primenjuje se na ulaznice za sportske i kulturne manifestacije	Izuzete su od plaćanja poreza usluge koje su u bliskoj vezi sa sportom i fizičkim obrazovanjem, pružene fizičkim licima koja se bave sportom i fizičkim aktivnostima uz ispunjenje	Oslobođene su od plaćanja poreza usluge držanja časova (treninga) u vezi sa sportom, pod uslovom da su pružene od strane pojedinaca i to neposredno	Oslobođen je od plaćanja PDV-a promet ulaznica za kulturne i sportske predstave koje organizuju pravna lica, akademije, škole, univerziteti i udruženja u dobrotvorne svrhe ili kada ovi

Zemlja	Grčka	Slovačka	Francuska	Nemačka
		određenih uslova (pogledati odeljak - Slovačka)	korisnicima usluga	prihodi služe pretežno pokrivanju troškova udruženja koja organizuju predstavu
		Izuzet je od plaćanja carina i PDV-a uvoz farmaceutskih proizvoda koji se upotrebljavaju na međunarodnim sportskim događajima	Oslobođene su od plaćanja poreza usluge sportskog karaktera pružene od strane neprofitnih pravnih lica	Umanjena poreska stopa od 7% se primenjuje na usluge pružene od strane neprofitnih sportskih udruženja
			Oslobođena je od plaćanja poreza prodaja (od strane organizatora) ulaznica za sportske manifestacije	

Zemlja	Španija	Italija	Finska
Poreska stopa			
- Opšta	18%	20%	23%
- Snižena	8%	10%	13%
- Supersnižena	4%	4%	8%
Poreske olakšice u vezi sa sportom	Oslobođene su od plaćanja poreza usluge u vezi sa sportom pružene od strane školskih ustanova	Snižena poreska stopa od 10% primenjuje se na prodaju ulaznica za sportske manifestacije	Ne plaća se porez na naknade date umetnicima, javnim izvođačima i sportistima
	Izuzete su od plaćanja poreza usluge pružene fizičkim licima koja se bave sportom ili fizičkim obrazovanjem pod ulovom da su pomenute usluge direktno u vezi sa sportskim aktivnostima ili aktivnostima fizičkog obrazovanja i da je pružalac usluge neki od sledećih entiteta: entiteti javnog prava, sportske federacije, Olimpijski komitet Španije, Paraolimpijski komitet Španije, privatna sportska tela ili organizacije socijalne prirode		PDV se plaća po sniženoj stopi od 8% kod prodaje ulaznica prilikom sportskih, rekreativnih i kulturnih dešavanja
	Snižena stopa poreza od 8% se primenjuje na usluge pružene pojedincima koji se bave sportom i fizičkim obrazovanjem pod ulovom da su pomenute usluge direktno u vezi sa sportskim		

Zemlja	Španija	Italija	Finska
	aktivnostima ili aktivnostima fizičkog obrazovanja, ukoliko nisu potpuno izuzete od oporezivanja (uz ispunjenje uslova iz prethodne tačke)		
	Izuzet je od oporezivanja uvoz farmaceutskih proizvoda namenjenih ljudima i životinjama koji učestvuju na međunarodnim sportskim takmičenjima, u količinama koje odgovaraju njihovim potrebama za vreme boravka u Španiji		
	Izuzet je od plaćanja poreza uvoz (unos u Španiju), trofeja, medalja i sličnih predmeta koji su od simbolične vrednosti i koji su dodeljeni u inostranstvu za ostvarenja u sportu, osobama koje su rezidenti Španije pod uslovom da su uvezeni (uneti) u Španiju neposredno od strane pojedinaca osvajača pomenutih odličja		
	Snižena stopa poreza od 8% se primenjuje na usluge u vezi sa amaterskim sportskim manifestacijama		

Zemlja	Danska	Švedska	Holandija
Poreska stopa			
- Opšta	25%	25%	19%
- Snižena	/	12%	6%
- Supersnižena	/	6%	/
Poreske olakšice u vezi sa sportom	Izuzete su od plaćanja PDV-a usluge koje su u bliskoj vezi sa sportom ili sportskom edukacijom, pružene od strane neprofitnih pravnih lica, kao i ulaznice za sportske događaje. Pomenuti izuzeci od plaćanja poreza ne odnose se na sportske događaje u kojima učestvuju profesionalni sportisti	Oslobođen je od plaćanja PDV-a promet usluga na osnovu kojih se obezbeđuje pristup sportskim događajima (tj. promet ulaznica za sportske događaje) ili pruža mogućnost bavljenja sportskim aktivnostima. Poresko oslobođenje vezano za bavljenje sportskim aktivnostima, može se primenjivati samo ako su pružaoci usluge država, lokalne samouprave ili sportski klubovi i ako su usluge nekomercijalne prirode	Oslobođene su od plaćanja poreza usluge koje svojim članovima pružaju organizacije kojima je osnovna delatnost sport i promocija sporta, osim za prodaju ulaznice za sportske manifestacije
		Ukoliko nisu ispunjeni uslovi za oslobođenje od plaćanja poreza za prethodno pomenute usluge, na iste se primenjuje supersnižena poreska stopa	Snižena stopa poreza od 6% se primenjuje na prodaju ulaznica za sportske manifestacije, za

Zemlja	Danska	Švedska	Holandija
		od 6%	bavljenje sportskim aktivnostima i slično

Tabela 21: Usporedni pregled stopa poreza na dohodak građana i poreskih olakšica u vezi sa pomenutim porezom Srbije i odabranih zemalja EU

Zemlja	Srbija	Slovenija
Poreska stopa	10/20%	5-41%
Poreske olakšice u vezi sa sportom	Ne plaća se porez na primanja ostvarena po osnovu naknade za ishranu - hranarine koju sportistima amaterima isplaćuju amaterski sportski klubovi u mesečnom iznosu do RSD 5.000	<p>Porez na dohodak građana se ne plaća na prihode od nagrada dobijenih za osvajanje medalja na Olimpijskim Igrama, na svetskim, evropskim i drugim međunarodnim šampionatima, a koje su dobijene iz budžeta u skladu sa pravilima definisanim kriterijumima za vođenje godišnjeg sportskog programa na nacionalnom nivou</p> <p>Poreski obveznik može tražiti smanjenje poreske osnovice po osnovu donacija u novcu ili u naturi datih za sport. Maksimalan iznos smanjenja poreske osnovice po osnovu zbirne vrednosti donacija može biti u iznosu od 0,3% ukupnih prihoda koji su predmet oporezivanja u odnosnom poreskom periodu (poreskoj godini). Donacije se mogu koristiti za smanjenje poreske osnovice samo u slučaju kada su date rezidentima Slovenije ili rezidentima neke od članica EU</p>
	Prihodi sportista i sportskih stručnjaka koji nemaju karakter zarade svrstani su u smislu Zakona o porezu na dohodak građana u kategoriju ostalih prihoda i shodno tome oporezuju se stopom od 20%. Poresku osnovicu čine bruto prihodi umanjeni za normirane troškove u visini od 50% bruto prihoda	<p>Porez se ne plaća na prihode od nagrada za izuzetna dostignuća u sportu pod uslovima: da su plaćeni od strane Države, lokalnih vlasti ili institucija koje nisu sadašnji, bivši ili budući poslodavac primaoca nagrade i ako davalac nije povezan sa primaocem; da prihodi nisu na redovnoj osnovi; da primalac nagrade nije učestvovao u procesu odabira dobitnika nagrada</p> <p>Poreski obveznici imaju pravo da do 0,5% iznosa svog poreza neposredno namene nekoj od organizacija koja se bavi neprofitnim delatnostima od javnog interesa među kojima su i sportske organizacije</p> <p>Ne oporezuje se pokriće troškova prevoza, smeštaja i dnevnica licu koje je kao dobrovoljac ili po pozivu učestvovalo u neprofitnim aktivnostima u vezi sa sportom</p> <p>Rezident Slovenije koji je samozaposleni sportista i koji je registrovan u odgovarajućem registru profesionalnih sportista, pod uslovom da nije pod ugovorom o radu i ne učestvuje u drugim aktivnostima plaća porez po umanjenoj stopi od 15% godišnje na iznos prihoda do EUR 25.000 koje je ostvario u poreskom periodu</p>
		<u>Do 2014. godine planira se uvođenje sledećih olakšica:</u>
		Uvođenje lične sportske olakšice

Zemlja	Srbija	Slovenija
		Uvećanje normiranih troškova koji su odbitna stavka poreske osnovice kod profesionalnih sportista
		Smanjenje poreza za prihode ostvarene po osnovu dobijanja sportskih nagrada
		Poreske olakšice po osnovu volonterskog rada u sportu
		Dobijanje poreskih olakšica po osnovu članarina u sportskim klubovima kao i po osnovu kupovine sportske opreme i sportskih rekvizita

Zemlja	Mađarska	Rumunija	Grčka	Slovačka
Poreska stopa	16%	16%	Progresivna - do 45%	19%
Poreske olakšice u vezi sa sportom	Nema	Porez na dohodak građana se ne plaća na prihode sportista od nagrada dobijenih osvajanjem medalja na svetskim i evropskim prvenstvima i Olimpijskim Igrama	Nema	Izuzete su od plaćanja poreza koristi koje zaposleni imaju od korišćenja rekreativnih, fitness i sportskih kapaciteta koji su im obezbeđeni od strane poslodavca. Izuzeće od plaćanja poreza važi i za iste beneficije pružene užoj porodici zaposlenog (bračnom drugu i deci)
		Nisu oporezivi prihodi po osnovu premija i ostalih primanja sportista, trenera, tehničara i ostalih specijalista dobijenih od države za visoka ostvarenja na polju sporta kao što su osvajanje medalja na svetskim i evropskim prvenstvima i Olimpijskim Igrama, kao i kvalifikovanje i učešće na turnirima i takmičenjima najvišeg ranga		Izuzeti su od plaćanja poreza prihodi po osnovu nagrada osvojenih na sportskim takmičenjima do iznosa od EUR 165,97 po osvojenoj nagradi
		Izuzeta su od oporezivanja davanja države nagrađenim sportistima, trenerima, tehničarima i drugim ekspertima u sportu za pripreme za zvanična međunarodna takmičenja. Pod davanjima se podrazumevaju davanja za ishranu, smeštaj, prevoz i ostala slična davanja		

Zemlja	Francuska	Nemačka	Španija	Italija
Poreska stopa	Progresivna do 40%	Progresivna do 47,5%	Progresivna do 45%	Progresivna do 43%
Poreske olakšice u vezi sa sportom	Troškovi koji doprinose sportu, umanjuju poresku osnovicu prilikom obračuna poreza	Na svaki ostvareni dohodak zarađen od strane sportiste po osnovu pojedinačne sportske predstave koji prelazi iznos od EUR 250 primenjuje se poreski kredit u iznosu od 15% poreske obaveze	Izuzeti su od plaćanja poreza prihodi po osnovu finansijske pomoći sportistima u okviru programa pripreme koje je definisao Sportski Savet zajedno sa Španskim sportskim federacijama ili Španskim Olimpijskim Komitetom	Fizička lica imaju pravo na poreski kredit u visini od 19% od vrednosti donacija datim amaterskim sportskim udruženjima. Maksimalan godišnji iznos poreskog kredita iznosi EUR 1.500
	Primanja koja ostvare sportisti, zabavljači i autori intelektualnih dela od strane pravnih lica plaćaju porez po stopi od 15%			Troškovi članarina u sportskim klubovima, korišćenja teretana, bazena i ostalih sportskih objekata za decu između 5 i 18 godina, umanjuju poresku osnovicu. Umanjenje poreske osnovice iznosi 19% od troškova članarina i ne može preći iznos od EUR 210 po detetu po domaćinstvu
				Obveznici poreza na dohodak građana imaju pravo da 0,5% iznosa svoje poreske obaveze namene direktno nekom od amaterskih sportskih klubova

Zemlja	Finska	Danska	Švedska	Holandija
Poreska stopa	Progresivna do 30%	Progresivna do 51,5%	Progresivna do 34,2%	Progresivna do 52%
Poreske olakšice u vezi sa sportom	Izuzeti su od oporezivanja prihodi sportista ostvareni po osnovu stipendija i nagrada iz državnih fondova pod okriljem Ministarstva za obrazovanje	Profesionalni sportisti koji u periodu od više godina kontinuirano ostvaruju zaradu baveći se pojedinačnim sportovima kao što su na primer golf i tenis imaju mogućnost da osnuju društvo sa ograničenom odgovornošću i tako budu oporezovani u skladu sa zakonom o porezu na dobit pravnih lica (tj. stopom od 25%) umesto u skladu sa porezom na dohodak građana gde stopa za visoke ostvarene dohodke može iznositi do 51,5%	Nema	Nema
	U Finskoj postoji sistem koji omogućuje sportistima u individualnim sportovima da svoje bruto prihode (pre oporezivanja po	Prihodi iz sporta kod sportista kojima oni nisu primarni izvor prihoda (to mogu na primer biti prihodi po osnovu sponzorsatava, novčanih nagrada, podrške od sportskih		

Zemlja	Finska	Danska	Švedska	Holandija
	<p>odbitku) ostvarene iz sportskih aktivnosti i putem sponzorskih ugovora, transferišu trening fondacijama (Coaching Funds) i da po potrebi sredstva iz fonda koriste za finansiranje svojih trening aktivnosti, priprema i učestvovanja na sportskim takmičenjima. Sportisti koji su na ovaj način deponovali svoje prihode u fondove, imaju pravo da ih koriste i za druge namene ali se u tom slučaju od tražene sume odbija porez na dohodak koji bi originalno bio plaćen po odbitku da su prihodi direktno isplaćeni sportisti. Maksimalno godišnje korišćenje poreskog podsticaja ograničeno je na isplate iz fonda do EUR 20 hiljada. Svaki evro isplate iz fonda nakon isplaćenih EUR 20 hiljada u jednoj poreskoj godini, oporezuje se po odbitku porezom na dohodak građana</p>	<p>federacija, nagrada za ostvarene rezultate) oporezuju se tako što se prethodno umanjuju za rashode nastale u vezi sa sportskim aktivnostima (kao što su na primer troškovi trenera, troškovi korišćenja sportskih objekata i sl.). Da bi sportisti ostvarili ovu pogodnost u obavezi su da vode odvojen račun prihoda i rashoda ostvarenih iz bavljenja sportskim aktivnostima. Porez se plaća samo ukoliko iznos ostvarenih prihoda prevazilazi iznos ostvarenih rashoda. Ukoliko pomenuti rashodi prevazilaze prihode, ne plaća se porez, ali se višak rashoda ne može prenositi u obračun poreske osnovice narednih godina niti može umanjiti poresku osnovicu prihoda nastalih bavljenjem primarnom delatnošću</p>		
	<p>Ne oporezuju se pogodnosti koje poslodavac obezbedi zaposlenima ili penzionisanim radnicima do maksimalnog godišnjeg iznosa od EUR 400 po osobi, u pogledu finansiranja učestvovanja u sportskim i kulturnim aktivnostima kao i posetama kulturnim i sportskim manifestacijama</p>	<p>Ne oporezuju se naknade dokumentovanih troškova amaterskim sportistima koji proizilaze iz bavljenja amaterskim sportom, a koji se odnose na ishranu, smeštaj i prevoz, od strane amaterskih sportskih klubova i federacija</p>		
		<p>Dobijena sportska oprema po osnovu sponzorstva ne ulazi kao prihod kod obračuna prethodno pomenute poreske osnovice iz razloga što ukoliko bi sportista kupio istu sportsku opremu za gotov novac, taj iznos bi se priznao kao trošak koji proizilazi iz bavljenja sportskim aktivnostima, što bi rezultiralo u smanjenju poreske osnovice za isti iznos</p>		

Tabela 22: Usporedni pregled stopa doprinosa za socijalno osiguranje i olakšica u vezi sa doprinosima Srbije i odabranih zemalja EU

Zemlja	Srbija	Slovenija	Mađarska	Rumunija	Grčka	Slovačka	Francuska
Stopa doprinosa:							
-Na teret poslodavca	17,9%	16,10%	28,5%	27,6%	25,07%	35,20%	44,98%
-Na teret zaposlenog	17,9%	22,10%	17,5%	16,5%	14,21%	13,40%	13,60%
Poreske olakšice u vezi sa sportom	Nema	Nema					
		<u>Do 2014. godine planira se uvođenje sledećih olakšica:</u> Izuzimanje stranih sportista od plaćanja doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje	Uprošćeno plaćanje poreza na dohodak i doprinosa po "EKHO" poreskoj šemi ²³²	Nema	Nema	Nema	Nema

Zemlja	Nemačka	Španija	Italija	Finska	Danska	Švedska	Holandija
Stopa doprinosa							
-Na teret poslodavca	19,725-19,85%	29,90%	29-32%	20,02-31,92%	8% +DKK 1.080	31,42%	NDI
-Na teret zaposlenog	20,625-20,75%	6,35%	10%	2,31-8,28%	DKK 2.160	7%	NDI
Poreske olakšice u vezi sa sportom	Nema	Nema	Nema	Nema	Sportisti kojima prihodi od sporta nisu primarni prihodi, ne plaćaju prethodno pomenuti doprinos od 8%	Izuzeta su od plaćanja doprinosa za socijalno osiguranje primanja sportista od neprofitnih organizacija čiji je osnovni cilj promovisanje sportskih aktivnosti	Nema

²³² Pogledati odeljak Mađarska

Tabela 23: Uporedni pregled stopa poreza na imovinu i olakšica u vezi sa pomenutim imovinu Srbije i odabranih zemalja EU

Zemlja	Srbija	Slovenija	Mađarska	Rumunija	Grčka	Slovačka	Francuska
Poreska stopa							
-Porez na imovinu	0,4%	Ne postoji	HUF 200-900		0,1-0,6%	0,25%/EUR 0,033 po m2	
-Porez na prenos apsolutnih prava	2,5%	2%	2-10%		7-9%		
Poreske olakšice u vezi sa sportom	Nema	Nema	Nema	Nema	Nema	Zakonom je predviđeno da lokalne poreske vlasti mogu uvesti umanjenje poreza ili izuzimanje od plaćanja poreza na zemljište, ukoliko se zemljište koristi u sportske svrhe	Nema

Zemlja	Nemačka	Španija	Italija	Finska	Danska	Švedska	Holandija
Poreska stopa							
-Porez na imovinu	0,35%*poreski multiplikator	0,3-0,4%	do 0,9%	0,6-3%	0,7-3,4%	0,2-2,8%	do 0,4%
-Porez na prenos apsolutnih prava	3,5%	7%	0,5-15%		1-3%		2,5%
Poreske olakšice u vezi sa sportom	Zakon predviđa mogućnost oslobođenja poreza na imovinu za zelene površine i sportska igrališta kada godišnji troškovi u vezi sa pomenutom imovinom premašuju ostvarene prihode i druge beneficije u vezi sa istom imovinom	Nema	Nema	Opštinske vlasti imaju pravo da za nepokretnosti koje su u posedu neprofitnih organizacija primenjuju stopu koja je niža od 0,6% ili stopu od 0%. U neprofitne organizacije spadaju i neprofitni omladinski i sportski klubovi i čije je postojanje od opšteg interesa	Nema	Ne plaća se porez na imovinu u vezi sa objektima za specijalnu namenu, kao ni na objekte u izgradnji i zemljište ili drugo zemljište koje pripada takvom objektu. Ne plaća se porez na građevinsko zemljište koje je u vezi sa objektom za specijalnu namenu. Pod objektima za specijalnu namenu između ostalih spadaju kupališta,	Nema

Zemlja	Nemačka	Španija	Italija	Finska	Danska	Švedska	Holandija
						sportski i atletske objekti ukoliko postoji javni pristup pomenutim objektima	
						Ne plaća de porez na građevinske objekte i zemljište ukoliko su u vlasništvu neprofitnih institucija čiji je primarni cilj promocija delatnosti od javnog interesa, među kojima je i delatnost sporta	

5.3 ZAKLJUČAK NA OSNOVU KOMPARATIVNE ANALIZE PORESKIH POLITIKA U OBLASTI SPORTA U SRBIJI I ODABRANIM ZEMLJAMA EU I PREDLOG REŠENJA ZA UNAPREĐENJE INDIREKTOG FINANSIRANJA SPORTA PUTEM PORESKIH OLAKŠICA U SRBIJI

U pogledu brojnosti poreskih olakšica u oblasti sporta Srbija ne zaostaje za većinom odabranih zemalja EU. Ipak, ne postoji zvaničan podatak u pogledu toga koliko postojeće poreske olakšice u oblasti sporta u Srbiji na indirektan način doprinose finansiranju sporta. Stoga, ne može se ni doneti zaključak o njihovoj efikasnosti. Uzevši prethodno pomenuto u obzir, smatramo da bi pre eventualnog razmatranja uvođenja novih poreskih olakšica u vezi sa sportom trebalo izvršiti analizu doprinosa postojećih olakšica. Takva analiza mogla bi da ukaže i na to da li srpski poreski sistem koji je bogat poreskim olakšicama treba zameniti alternativnim poreskim sistemom sa manjim brojem olakšica, te posledično većim budžetskim sredstvima koja bi se onda po raznim kriterijumima raspoređivala po različitim oblastima.

Ukoliko pak analiza pokaže da su poreske olakšice, efikasan način za postizanje ciljeva zbog kojih su i uvedene, predlažemo sledeća rešenja u oblasti sporta:

- Uvođenje poreskog kredita kod poreza na dobit za ulaganja u sopstvena osnovna sredstva u vezi sa sportom (tj. u sportske objekte).
- Povećanje procenta priznavanja troškova kod obračuna osnovice poreza na dobit pravnih lica po osnovu donacija za sportske namene uz istovremeno uvođenje visokih novčanih kazni poreskom obvezniku i odgovornom licu za zloupotrebu pomenutog pravila.
- Uvođenje poreskog kredita kod poreza na dohodak građana u određenom procentu od vrednosti donacija datim amaterskim sportskim udruženjima uz određivanje maksimalnog godišnjeg iznosa poreskog kredita po pomenutom osnovu.